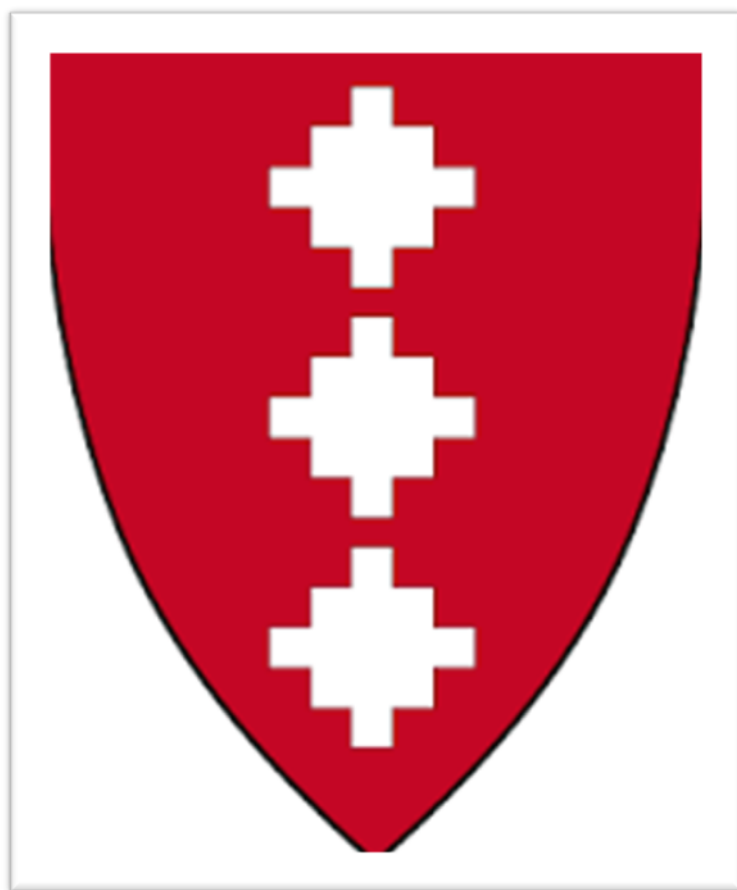

Handlings -og økonomiplan for 2026—2029, årsbudsjett 2026

Ål kommune

Formannskapet sitt framlegg til vedtak 24.11.25

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

RÅDMANNEN SI INNLEIING	3
BUDSJETTPREMISS FOR BUDSJETT 2026 OG ØKONOMIPLAN 2026-2029.....	5
INTERNKONTROLL	6
HANDSAMING AV BUDSJETTET OG ØKONOMIPLANEN	6
OVERSYN OVER TILTAK INNAFOR KVAR SEKTOR	9
INVESTERINGAR I ØKONOMIPLANEN	18
HOVUDTALA I BUDSJETTFORSLAGET	32
ØKONOMISK UTVIKLING I PLANPERIODEN	43
UTVIKLING I BEFOLKNING	47
PERSONAL OG ORGANISASJON	47
KOMMUNEN SINE TENESTEOMRÅDE	48
SENTRALADMINISTRASJON	48
OPPVEKST	54
HELSE OG OMSORG.....	72
KULTUR	85
DRIFT OG UTVIKLING.....	93
VATN, AVLØP OG RENOVASJON - SJØLVKOST	115
INTERKOMMUNALE TENESTER.....	118
FINANS	120
GEBYRLISTE	121
BUDSJETTVEDTAK	159

Rådmannen si innleiing

Rådmannens innleiing til årsbudsjett 2026 – eit stramt budsjett med framtidstru.

Ål kommune står midt i utviklings- og omstillingsarbeid.

Helsetunsutbygging skal planleggast og gjennomførast, vi skal utvikle sentrum og framleis halde fokus på Bu- og Bli-lyst.

Ål kommune har solid økonomi – men driftsutgiftene er for høge når ein ser inntektene og nedgangen i kraftinntektene samla.

Årsbudsjettet for 2026 vert lagt fram i ei tid der Ål kommune står overfor store økonomiske utfordringar. Reduksjonen i kraftinntektene med om lag 30 millionar kroner, kombinert med ein vesentleg auke i mellom anna løns- og pensjonskostnader har ikkje vert fullt ut kompensert av staten. Vi har ca 11 millionar for lite i auke i skatt og rammetilskott når vi legg inn lønnsoppgjer 2025 og avsett pott til lønnsoppgjer 2026.

Det medfører ei samla innstramming på nær 50 millionar kroner for driftsbudsjettet 2026 sett opp mot 2025. Dette krev strenge prioriteringar og målretta innsats for å sikre at kommunen framleis leverer gode og trygge tenester til innbyggjarane.

Fleir tiltak som Ål er kjent for har ikkje administrasjonen funne plass til i dette framlegg. Det er til dømes ikkje lagt inn midlar til skulemat eller bustadstøtte til ungdom.

Administrasjonen har valt å ikkje nytte disposisjonsfondet i budsjettet for 2026. Dette er eit strategisk grep for å sikre økonomisk berekraft på lengre sikt. Vi lagt inn vidare drift av nye avdelingar i Skattebøl barnehage i dette salderde føreslag – eit viktig tiltak for å møte framtidige behov og sikre gode oppvekstvilkår i kommunen.

I tillegg til dei økonomiske utfordringane, står Ål kommune overfor krevjande forhold knytt til rekruttering av fagpersonell, særleg innan oppvekst og omsorg. Dette er ei vedvarande utfordring som påverkar kvaliteten og kapasiteten i tenestene våre.

Samstundes må kommunen halde fram med omfattande sikringstiltak etter ekstremvêret Hans – tiltak som vil strekke seg over mange år framover og krevje både økonomiske og administrative ressursar.

Gjennom dette budsjettarbeidet har vi hatt fokus på å lage eit utgangspunkt for å kunne vidareutvikle og styrke tenestene våre i tett samarbeid med tilsette, politikarar, innbyggjarar og næringsliv.

Vi skal saman finne løysingar som både tek vare på kvaliteten i tenestene og byggjer vidare på det sterke fellesskapet i Ål – eit Ål for ALLE.

Budsjettet for 2026 er ikkje berre eit uttrykk for økonomiske rammer – det er eit styringsverktøy for utvikling, omstilling og framtidstru.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Eg vil takke alle som har bidrege i prosessen, og ser fram til vidare samarbeid for å sikre at Ål kommune held fram som ein god stad å bu, leve og arbeide.

Mvh

Karsten Popp Dideriksen

rådmann

Tlf 32085000 / 99287899

kpd@aal.kommune.no

Budsjettpremiss for budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Budsjettpremisser for budsjett 2026 og økonomiplan 2026-2029

Premiss for drift i 2026

Ål kommune går inn i 2026 med mål om ansvarleg og berekraftig drift.

Det vert gjennomført nødvendige nedskjeringar, men utan oppseiingar.

Vi skal utvikle organisasjonen i nært samarbeid med tillitsvalde og vernetenesta, med respekt for medverknad og arbeidsmiljø.

Vi skal ta vare på kompetansen i organisasjonen og utvikle tenestene vidare, med særleg fokus på gode og tilstrekkelege tenester til innbyggjarane.

Ål kommunen har lange erfaring med tett samarbeid med frivillige lag og organisasjonar. Dette skal vi utvikle vidare for å skape meirverdi og tilhørighet.

Føreseielegheit for innbyggjarar, næringsliv og tilsette er eit viktig prinsipp. Kommunen skal vere ein stabil og tydeleg aktør, med open kommunikasjon og klare prioriteringar.

Vi vil også vidareutvikle det interkommunale samarbeidet, for å sikre god og kostnadseffektive tenester på tvers av kommunegrensene.

Prioriteringar for investeringar i 2026

I 2026 vil Ål kommune prioritere vedlikehald, renovering, ombruk, gjenbruk, reparasjon og materialgjenvinning framfor nykjøp og nybygg. Dette er i tråd med kommunen sitt mål om berekraftig ressursbruk og ansvarleg økonomistyring.

Unntak frå denne prioriteringa gjeld tiltak som følgje av ekstremvêret «Hans» og oppstarten av helsetunprosjektet. Store delar av tiltaka etter «Hans» vert finansiert gjennom bruk av bundne fond, noko som reduserer behovet for låneopptak.

Rådmannen har lagt opp til at investeringane i 2026 kan gjennomførast med minimal bruk av lån.

Ål kommune skal halde fram som ein aktiv pådrivar i bustadutvikling. Kommunen meiner at dette arbeidet bør skje gjennom privat-offentleg samskaping, der både næringsliv og offentlege aktørar bidreg til å utvikle gode og berekraftige bumiljø.

Internkontroll

Rådmannen sitt ansvar for kommunens internkontroll er stadfesta i kommuneloven § 25. Ål kommune har etablert internkontrollsystemet i Compilo. Alle leiarar på de ulike nivå gjennomfører risikoanalysar for moglege avvik som kan oppstå innan tjenesteutførelsen og HMS. Retningslinjer og malar lagres i Compilo.

Alle medarbeidarar skal rapportere alle vesentlege avvik i tenestekvalitet ifht lovverk og avvik ifht HMS via standard rapportverktøy i Compilo. Avvik skal løysast på lågast mogleg ledernivå, og dokumenteres i Compilo. Når avvik oppstår fleire gonger på et tjenesteområde til ein leder, så skal leder rapportere avviket vidare til overordna leder og et vedvarande vesentleg avvik vil rapporteres til kommunedirektøren. Det gjennomførast faste rapporteringsrutinar knytt til tertial/årsrapport. Rutinen skal bidra til å sikre at alle vesentlege avvik blir kjent og fanget opp av leiarar på ulike nivå i organisasjonen. Rapporterte avvik vert gjennomgått kvar månad i rådmannen sitt leiarteam og i kvart møte i AMU.

Handsaming av budsjettet og økonomiplanen

Handsaming av budsjettet og økonomiplan

Kommunestyret skal ein gong i året vedta ein økonomiplan som skal omfatte minst dei fire neste budsjettår. Økonomiplanen skal dekkje heile kommunen si verksemd og gje eit realistisk oversyn over sannsynlege inntekter, venta utgifter og prioriterte oppgåver i planperioden.

Budsjettet er ein bindande plan for kommunen sine midlar og bruken av desse i budsjettåret. I løyvingar til ulike føremål kan ein gjere frådrag for tilhøyrande inntekter (nettobudsjettering). Ål kommunestyre løyver nettoutgift pr. sektor og pr. avdeling i si budsjetthandsaming. I økonomistyringa er det likevel viktig og fylgje med på brutto inntekter og utgifter.

Budsjettprosessen strekkjer seg gjennom store delar av året. Føringar, vedtak og løyvingar gjennom året må innarbeidast i dei økonomiske oversiktene. Strategisamlingane i april er ein viktig arena som legg premissar og gjev politiske signal på dei ulike budsjettområda.

Rådmannen vil rå til at kommunestyret ikkje gjer vedtak om auka aktivitet gjennom året, men i staden utset desse til budsjettbehandling.

Innstilling til budsjettet frå formannskapet skal leggjast ut til offentleg ettersyn seinast 14 dagar før innstillinga blir handsama i kommunestyret.

Kommunestyret skal vedta budsjettet innan utgangen av året.

Endring frå rådmannen sitt budsjettframlegg:

Endringar av økonomiplanen i den politiske behandlinga frå rådmannen sitt framlegg blir innarbeida i dokumentet.

Framdriftsplan for budsjettprosessen – Budsjett 2026

Administrativ behandling			
28. oktober	Formannskap og sektorutval	Rådmann og økonomisjef	Rådmann legg fram sitt salderte budsjettframlegg
Politisk behandling			
28. oktober	Formannskap, utvalsleiar og tillitsvalde		Budsjettarbeid
4. november	SHO, SUKO, STNR	Rådmannsteam	Ordførar sett agenda
10. november	Formannskapet	Utvalsleiarar og HVO	Formannskapet vedtek 1. innstilling til budsjett
24. november	Formannskapet	Leiar på dei ulike sektorar/avd.	Utarbeide høyringsframlegg Framlegget blir lagt ut på høyring.
8. desember	Formannskapet	Rådmannsteam	Innstilling til kommunestyret
18. desember	Kommunestyret	Rådmannsteam og ev. andre leiarar	Kommunestyret handsamar budsjettet og gjer endeleg vedtak av budsjett og økonomiplan 2026-2029.

Mål, verdiar og milepælar for kommunen

Økonomiplanen skal vere forankra i kommuneplanen og samfunnsdelen av kommuneplanen. I samfunnsdelen av kommuneplanen for perioden 2015–2027 er følgjande visjon vedteken:

Eit levande Ål for alle

Overordna mål:

- I Ål skal det vera godt å bu og leva
- I Ål skal alle verta sett, inkludert og respektert
- Utviklinga i Ål skal ta vare på behova til komande generasjonar
- Ål vil vera eit berekraftig lokalsamfunn, økonomisk, sosialt og miljømessig
- Ål har, og vil ha, aktive, kreative, deltakande og skapande innbyggjarar
- Ål skal vidareutvikle gode og lønsame arbeidsplassar

Verdiar for organisasjonen

Rådmannsteam har, saman med avdelingsleiarane, kome fram til tre verdiar som skal leggest til grunn i vår framferd og oppgåveløysing. Vi vil i 2026 jobbe vidare med å innarbeide desse i heile organisasjonen.

Open Modig Grundig

Milepælar for budsjettåret 2026 og økonomiplan 2026–2029

- Vidareutvikling av godt leiarskap
- Finne ein god strategi for utvikling av organisasjonen innanfor ei strammare økonomisk ramme
- Involvere innbyggjarane meir i utvikling av lokalsamfunnet
- Finne område vi kan forbetre til gode for brukarane, dei tilsette og samstundes innafor dei økonomiske rammene som er sett

Driftsutgifter per tenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. bud. i fjor 2025	Rev. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Sentraladministrasjon	58 099	64 776	65 182	61 363	61 753	61 480	61 880
Oppvekst	169 613	183 897	187 609	173 052	169 532	169 532	169 532
Helse og omsorg	232 568	229 158	232 690	218 929	225 011	225 011	224 983
Kultur	13 660	15 823	16 041	16 137	15 937	15 761	15 761
Drift og utvikling	95 468	84 870	86 936	72 432	74 262	73 002	73 002
Vatn, avløp og renovasjon - sjølvkost	-10 073	-9 233	-9 233	-10 027	-10 027	-10 027	-10 027
Interkommunale tenester	11 316	8 169	9 701	8 648	8 465	8 465	7 465
Finans	116 934	42 847	34 411	52 302	52 302	52 302	52 302
Driftsutgifter per tenesteområde	687 585	620 306	623 336	592 835	597 235	595 526	594 898

Rammeområda med endringar i økonomiplan og budsjett blir beskrive under kvar sektor.

Oversyn over tiltak innafor kvar sektor

(Blir oppdatert etter behandling av budsjett i Formannskap og Kommunestyre)

Oversyn over tiltak innafor kvar sektor – desse tabellane vil bli endra etter politiske vedtak

Sentraladministrasjon

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		64 166	64 556	64 283	64 283
Sum Vedtak forrige periode		-10	-10	-10	390
Konsekvensjusteringer		-10	-10	-10	390
Konsekvensjustert ramme		64 156	64 546	64 273	64 673
Innsparingstiltak					
Endring budsjett barnevern og barnevernvakt	Innsparingstiltak	-564	-564	-564	-564
IKT-Hallingdal	Innsparingstiltak	-214	-214	-214	-214
Innsparing Frivilligsentralen	Innsparingstiltak	-65	-65	-65	-65
Innsparing økonomiavdelinga	Innsparingstiltak	-250	-250	-250	-250
Politisk - innsparing løn og opplæring	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Redusert bevertning	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Redusert kjøp av tenester	Innsparingstiltak	-240	-240	-240	-240
Redusert opplæring	Innsparingstiltak	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Regionrådet for Hallingdal	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Rådmannen - innsparing	Innsparingstiltak	-330	-330	-330	-330
Sekretariatet - Innsparing løn og porto	Innsparingstiltak	-330	-330	-330	-330
Sum Innsparingstiltak		-3 643	-3 643	-3 643	-3 643
Nye tiltak					
Kontrollutval og revisjonshonorar 2026	Nye tiltak	232	232	232	232
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	96	96	96	96
Andre tiltak	Nye tiltak	90	90	90	90
Sum Nye tiltak		418	418	418	418
Nye tiltak og realendringer		-3 225	-3 225	-3 225	-3 225
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringer	432	432	432	432
Sum Budsjettendringer		432	432	432	432
Budsjettendringer		432	432	432	432
Ramme 2026-2029		61 363	61 753	61 480	61 880

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Oppvekst

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		166 199	166 199	166 199	166 199
Konsekvensjustert ramme		166 199	166 199	166 199	166 199
Innsparingstiltak					
Innsparing Nedre-Ål skule	Innsparingstiltak	-866	-866	-866	-866
Innsparing Nordbygdene barnehage	Innsparingstiltak	-160	-160	-160	-160
Innsparing Nordbygdene skule	Innsparingstiltak	-242	-242	-242	-242
Innsparing oppvekstkontoret	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing Sando barnehage	Innsparingstiltak	-175	-175	-175	-175
Innsparing Skattebøl barnehage	Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Innsparing Sundre barnehage	Innsparingstiltak	-450	-450	-450	-450
Innsparing Torpo barnehage	Innsparingstiltak	-165	-165	-165	-165
Innsparing Torpo skule	Innsparingstiltak	-217	-217	-217	-217
Innsparing Ål introcenter	Innsparingstiltak	-852	-852	-852	-852
Innsparing Ål kulturskule	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing Ål ungdomsskule	Innsparingstiltak	-720	-720	-720	-720
Justering drift oppvekstsektor frå august -26	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon introduksjonsstønad	Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sommarstengt SFO 3 veker	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Sommarstengte barnehagar 3 veker samanhengande	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak		-8 427	-8 427	-8 427	-8 427
Nye tiltak					
50% stilling barnekoordinator (25% finansiert frå helse, 25% frå oppvekst), 6 mnd	Nye tiltak	105	105	105	105
Drift Skattebøl barnehage	Nye tiltak	6 000	6 000	6 000	6 000
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	536	536	536	536
Ressurskrevjande tiltak	Nye tiltak	3 000	0	0	0
Skulematprosjektet	Nye tiltak	520	0	0	0
Andre tiltak	Nye tiltak	40	40	40	40
Sum Nye tiltak		10 201	6 681	6 681	6 681
Nye tiltak og realendringer		1 774	-1 746	-1 746	-1 746
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringer	5 079	5 079	5 079	5 079
Sum Budsjettendringer		5 079	5 079	5 079	5 079
Budsjettendringer		5 079	5 079	5 079	5 079
Ramme 2026-2029		173 052	169 532	169 532	169 532

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Helse og omsorg

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		228 528	228 528	228 528	228 528
Konsekvensjustert ramme		228 528	228 528	228 528	228 528
Innsparingstiltak					
1- årig reduksjon grunn av vakanse (permisjon) ansvar 3130	Innsparingstiltak	-588	0	0	-22
Betre Tenestestyrt bemanning - Gjestetunet	Innsparingstiltak	-821	0	0	0
Endring av budsjett Hallinghelse og Hallingdal miljøretta helsevern	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Endring i budsjett for NAV Hallingdal og Krisesenter	Innsparingstiltak	-153	-153	-153	-153
Endring i økonomisk stønad til flyktingar	Innsparingstiltak	-750	-750	-750	-750
Endring nattvakt	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Erfaringskosnulent - lønna av prosjekt 317 i 2026.	Innsparingstiltak	-387	0	0	0
Frikjøp - prosjektleder Tørn	Innsparingstiltak	-300	0	0	0
Innsparing og ompostering	Innsparingstiltak	-1 297	-1 297	-1 297	-1 297
Ansvar 3050 avdeling Stugu	Innsparingstiltak	-1 360	-200	-200	-200
Innsparing og ompostering ansvar 3060.- Natteneste	Innsparingstiltak	-2 165	-1 415	-1 415	-1 414
innsparing og ompostering ansvar 3000 - kommunalsjef	Innsparingstiltak	-478	-478	-478	-478
Innsparing og ompostering ansvar 3070 - Gjestetunet	Innsparingstiltak	-2 384	-2 384	-2 384	-2 384
Innsparingstiltak og ompostering - ansvar 3120 - Heimeteneste	Innsparingstiltak	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Innsparingstiltak og omposteringar - ansvar 3090- Miljøterapiteneste 1	Innsparingstiltak	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
Opphøyr av kjøp av tenester	Innsparingstiltak	-10 542	-10 542	-10 542	-10 542
Opphøyr i kjøp av helsetenester	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon i bruk av vikarbyrå	Innsparingstiltak	-582	-582	-582	-582
Reduksjon i dagsenteraktivitet - Yngre Demente	Innsparingstiltak	-834	-834	-834	-834
Reduksjon i familiens hus	Innsparingstiltak	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Reduksjon i kostnader - kjøp av tenester	Innsparingstiltak	-761	0	0	0
Redusere stilling som sjukeheimslege i 1 år frå 100 % til 60 %	Innsparingstiltak	-170	0	0	0
Vakanse på grunn av permisjon - 3131	Innsparingstiltak				

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Sum Innsparingstiltak		-40 972	-36 035	-36 035	-36 056
Nye tiltak					
50 % stilling som barnekoordinator - 25 % stilling finansiert av helse og omsorgssektoren og 25 % finansiert av oppvekstsektoren i 6 måneder.	Nye tiltak	111	0	0	0
Kostnader IMA	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	993
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	403	403	403	403
nytt epj i helse - og omsorg	Nye tiltak	200	1 000	1 000	1 000
Ompostering - ansvar 3030	Nye tiltak	-5	-5	-5	-5
Ompostering og justering lønn og inntekter knytt til leger	Nye tiltak	399	399	399	399
Reduksjon i tilskott til ressurskrevjande tenester på grunn av endring i tenestebehov	Nye tiltak	24 778	24 778	24 778	24 778
Styrking av helsestasjon- og skulehelsetenesta	Nye tiltak	-456	0	0	0
Andre tiltak	Nye tiltak	478	478	478	478
Sum Nye tiltak		26 908	28 053	28 053	28 046
Nye tiltak og realendringer		-14 064	-7 982	-7 982	-8 010
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringer	4 465	4 465	4 465	4 465
Sum Budsjettendringer		4 465	4 465	4 465	4 465
Budsjettendringer		4 465	4 465	4 465	4 465
Ramme 2026-2029		218 929	225 011	225 011	224 983

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Kultur

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		15 948	15 748	15 748	15 748
Konsekvensjustert ramme		15 948	15 748	15 748	15 748
Innsparingstiltak					
Artisthonorar - innsparing	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing driftsutgifter	Innsparingstiltak	-310	-310	-310	-310
Innsparing løn biblioteket	Innsparingstiltak	-30	-30	-30	-30
Overføring til andre - innsparinger	Innsparingstiltak	-30	-30	-30	-30
Sum Innsparingstiltak		-470	-470	-470	-470
Nye tiltak					
Auka tilskot til lag og organisasjonar	Nye tiltak	150	150	150	150
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	47	47	47	47
Tradisjonskultur - koordinator og distriktsmusikar	Nye tiltak	176	176	0	0
Sum Nye tiltak		373	373	197	197
Nye tiltak og realendringer		-97	-97	-273	-273
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringer	286	286	286	286
Sum Budsjettendringer		286	286	286	286
Budsjettendringer		286	286	286	286
Ramme 2026-2029		16 137	15 937	15 761	15 761

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Drift og utvikling

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		75 645	75 295	75 545	75 545
Konsekvensjustert ramme		75 645	75 295	75 545	75 545
Innsparingstiltak					
Byggforvaltning - Auke i husleigeinntekter	Innsparingstiltak	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Byggforvaltning - Husleigeinntekter Familiens hus	Innsparingstiltak	-1 600	-700	-700	-700
Byggforvaltning - Innsparing forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-230	-230	-230	-230
Byggforvaltning - Nedgang i straumkostnader	Innsparingstiltak	-600	-600	-600	-600
Byggforvaltning - Reduksjon i husleigeutgifter	Innsparingstiltak	-1 620	-1 620	-1 620	-1 620
Byggforvaltning - Reduksjon i materiell til vedlikehald	Innsparingstiltak	-125	-125	-125	-125
Byggforvaltning - Reduksjon medisinske forbruksvarer	Innsparingstiltak	-80	-80	-80	-80
Byggforvaltning - Uspesifiserte bygg- og anleggstenester	Innsparingstiltak	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Byggvedlikehald - Reduksjon i forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-150	-150	-150	-150
Byggvedlikehald - Reduksjon serviceavtaler	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Kommunalsjef - Kommunale gebyr inntekt	Innsparingstiltak	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Reinhald - Fjerne klesgodtgjersle	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Reinhald - Innsparing løn	Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Reinhald - Innsparing reinhaldssoner (matter)	Innsparingstiltak	-130	-130	-130	-130
Utvikling - Auke i husleigeinntekter (Torpomoen)	Innsparingstiltak	-55	-55	-55	-55
Utvikling - Fellingsavgift m.m.	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Utvikling - Gebyr egedomsopplysningar	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Utvikling - Innbetalingar frå private, m.a. tinglysingsgebyr	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Utvikling - Innsparing arbeidsgjevaravgift	Innsparingstiltak	-160	-160	-160	-160
Utvikling - Innsparing forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Utvikling - Innsparing KLP	Innsparingstiltak	-220	-220	-220	-220
Utvikling - Innsparing løn	Innsparingstiltak	-721	-721	-721	-721
Utvikling - Innsparing løn	Innsparingstiltak	-600	-600	-600	-600
Utvikling - Mindre leige av maskiner	Innsparingstiltak	-15	-15	-15	-15
Utvikling - Reduksjon i overføringar til andre	Innsparingstiltak	-2 244	-2 244	-2 244	-2 244
Utvikling - Reinhaldstenester	Innsparingstiltak	-15	-15	-15	-15

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Interkommunale tenester

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opphavleg budsjett		-12 257	-12 257	-12 257	-12 257
Konsekvensjustert ramme		-12 257	-12 257	-12 257	-12 257
Innsparingstiltak					
12 Justering	Innsparingstiltak	-4	-4	-4	-4
16 brukarbetaling – justering	Innsparingstiltak	-952	-952	-952	-952
Renovasjon – justering	Innsparingstiltak	-176	-176	-176	-176
Vatn – Justering	Innsparingstiltak	-626	-626	-626	-626
Sum Innsparingstiltak		-1 758	-1 758	-1 758	-1 758
Nye tiltak					
12 Justering	Nye tiltak	55	55	55	55
13 Kjøp frå andre – Justering	Nye tiltak	359	359	359	359
Avløp – justering	Nye tiltak	3 574	3 574	3 574	3 574
Sum Nye tiltak		3 988	3 988	3 988	3 988
Nye tiltak og realendringar		2 230	2 230	2 230	2 230
Ramme 2026-2029		-10 027	-10 027	-10 027	-10 027

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringar i varige driftsmidler

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan		
	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026	Inntekt 2026	2027
Helse og omsorg						
Kommunalsjef helse og omsorg						
Bilar helse/sosial	2 700	0	3 300	400	0	400
Sum Kommunalsjef helse og omsorg	2 700	0	3 300	400	0	400
Sum Helse og omsorg	2 700	0	3 300	400	0	400
Drift og utvikling						
Kommunalsjef Drift og utvikling						
Familiens hus - bruksendring og ombygging	0	0	3 000	1 000	0	2 000
Grunnkjøp / sal av grunn - kjøp av eigedom / sal av eigedom	0	0	1 000	500	0	500
Kjøp av ny GPS til oppmåling	0	0	250	250	0	0
Nytt dekke i ballbingen Leveld	0	0	250	250	0	0
Ombygging Ål brannstasjon	0	0	4 500	500	0	4 000
Opparbeiding av sentrumsnære tomter	0	0	1 000	1 000	0	0
aldersgruppa 65+						
Skattebøl skule - bruksendring til barnehage	0	0	1 000	1 000	0	0
Ål helsetun - forprosjekt omsorgsbustader-basseng	29 825	0	238 625	8 800	0	100 000
Sum Kommunalsjef Drift og utvikling	29 825	0	249 625	13 300	0	106 500
Veg og park						
Dokklisvingen	0	0	200	0	0	200
Forprosjekt turstig	0	0	375	375	0	0
Nordbygdane skule - Feten						
Gamlevegen (etappevis)	0	0	3 000	0	0	0
Kitilsvegen	600	-560	140	100	-80	0
Kolbotnsvingen - Vestliavegen	0	-2 040	510	2 550	-2 040	0
Kringlevegen	0	0	550	0	0	550
Liagardsvegen	0	0	1 000	1 000	0	0
Molokker Tingstugu	0	0	250	250	0	0
Nytt kryss Kleivi	500	0	10 000	4 500	0	5 000
Overvannsledning	0	-4 400	1 100	5 500	-4 400	0
Trolløyne/Carfix						
Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall	11 925	0	12 125	200	0	0
Røysevegen	0	0	250	0	0	250
Sambinding gangstig	0	0	1 875	1 875	0	0
Stasjonsvegen - Sundrejordet - Kulturhustorget						
Trafikksikring/Trafikk	4 785	0	5 985	300	0	300

Driftsutgifter per tenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. bod. i fjor 2025	Rev. bod. i fjor 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Sentraladministrasjon	58 099	64 776	65 182	61 131	61 521	61 248	61 648
Oppvekst	169 613	183 897	187 609	169 532	169 532	169 532	169 532
Helse og omsorg	232 568	229 158	232 690	218 929	225 006	225 011	224 982
Kultur	13 660	15 823	16 041	15 631	15 431	15 431	15 431
Drift og utvikling	95 468	84 870	86 786	71 732	73 562	72 302	72 302
Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost	-10 073	-9 233	-9 233	-10 027	-10 027	-10 027	-10 027
Interkommunale tenester	11 316	8 169	9 701	8 619	8 436	8 436	7 436
Finans	116 934	42 847	34 411	52 202	52 202	52 202	52 202
Driftsutgifter per tenesteområde	687 585	620 306	623 186	587 748	595 663	594 135	593 506

Rammeområda med endringar i økonomiplan og budsjett blir beskrive under kvar sektor.

Investeringar i økonomiplanen

Investeringstabell for kommunen samla – denne tabellen vil ikkje bli endra etter politisk behandling av økonomiplanen

Ål kommune

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum i planperioden
	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026	Inntekt 2026	2027	
Helse og omsorg							
Kommunalsjef helse og omsorg							
Bilar helse/sosial	2 700	0	3 300	400	0	400	800
Sum Kommunalsjef helse og omsorg	2 700	0	3 300	400	0	400	800
Sum Helse og omsorg	2 700	0	3 300	400	0	400	800
Drift og utvikling							
Kommunalsjef Drift og utvikling							
Familiens hus – bruksendring og ombygging	0	0	3 000	1 000	0	2 000	3 000
Grunnkjøp / sal av grunn – kjøp av eigedom / sal av eigedom	0	0	1 000	500	0	500	1 000
Kjøp av ny GPS til oppmåling	0	0	250	250	0	0	250
Nytt dekke i ballbingen Leveld	0	0	250	250	0	0	250
Ombygging Ål brannstasjon	0	0	4 500	500	0	4 000	4 500
Opparbeiding av sentrumsnære tomter aldersgruppa 65+	0	0	1 000	1 000	0	0	1 000
Skattebøl skule – bruksendring til barnehage	0	0	1 000	1 000	0	0	1 000
Ål helsetun – forprosjekt	29 825	0	238 625	8 800	0	100 000	108 800
omsorgsbustader-basseng							
Sum Kommunalsjef Drift og utvikling	29 825	0	249 625	13 300	0	106 500	119 800
Veg og park							
Dokklisvingen	0	0	200	0	0	200	200

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum i planperioden
	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026	Inntekt 2026	2027	
Forprosjekt turstig	0	0	375	375	0	0	375
Nordbygdane skule – Feten							
Gamlevegen (etappevis)	0	0	3 000	0	0	0	0
Kitilsvegen	600	-560	140	100	-80	0	100
Kolbotnsvingen – Vestliavegen	0	-2 040	510	2 550	-2 040	0	2 550
Kringlevegen	0	0	550	0	0	550	550
Liagardsvegen	0	0	1 000	1 000	0	0	1 000
Molokker Tingstugu	0	0	250	250	0	0	250
Nytt kryss Kleivi	500	0	10 000	4 500	0	5 000	9 500
Overvannsledning	0	-4 400	1 100	5 500	-4 400	0	5 500
Trolløyne/Carfix							
Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall	11 925	0	12 125	200	0	0	200
Røysevegen	0	0	250	0	0	250	250
Sambinding gangstig	0	0	1 875	1 875	0	0	1 875
Stasjonsvegen – Sundrejordet – Kulturhustorget							
Trafikksikring/Trafikk	4 785	0	5 985	300	0	300	600
Utbetring uteområde/drenering	575	0	2 875	2 300	0	0	2 300
Sando barnehage							
Uteområde Nedre Ål skule	200	0	400	200	0	0	200
Utskifting av gjerde nedanfor Fjellheimhuset	0	0	200	200	0	0	200
Utskifting av maskiner veg og park	5 095	-200	11 845	450	0	1 000	1 450
Øvre Hago	30	0	290	260	0	0	260
Sum Veg og park	23 710	-7 200	52 970	20 060	-6 520	7 300	147 160
Utvikling							
Flaum og skredkartlegging	3 800	-3 840	960	1 000	-800	0	1 000
Liagardane med tiltak – skjønnsmidlar							
Flaum og skredkartlegging	3 600	-6 080	1 520	4 000	-3 200	0	4 000
Vestlia med tiltak – skjønnsmidlar							
Grunnkjøp / sal av grunn – kjøp av eigedom / sal av eigedom	4 700	-1 000	3 700	0	0	0	0
Naturverdikartlegging	1 250	-800	1 250	800	-800	0	800
Sikringstiltak Hellinggrove og Stavegrove	3 000	-20 200	424	17 624	-20 200	0	17 624
Sikringstiltak og ny bru Kvinda – skjønnsmidlar	9 000	-12 560	3 140	6 700	-5 360	0	6 700

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum i planperioden
	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgifter	2026	Inntekt 2026	2027	
Sikringstiltak sentrum – Bekk 1 og 2	400	-13 000	4 400	17 000	-13 000	0	17 000
Sireåne Bustadfelt	0	0	-300	-300	0	-2 000	-2 300
Stikkrenner og vegar	5 000	-2 600	16 786	14 386	-2 600	0	14 386
Hellinggrove og Stavegrove – skjønnsmidlar – NVE og BFK							
Sum Utvikling	30 750	-60 080	31 880	61 210	-45 960	-2 000	206 370
Reinhald							
Utsifting maskiner reinhald	1 313	0	4 018	1 770	0	675	2 445
Sum Reinhald	1 313	0	4 018	1 770	0	675	208 815
Byggforvaltning							
Branntrygging	5 375	0	7 875	1 250	0	1 250	2 500
ENØK – eigne bygg	28 500	0	29 500	1 000	0	0	1 000
Funksjonelle arbeidsrom	0	0	125	0	0	0	0
Torpo skule							
Grunnkjøp / sal av grunn – kjøp av eigedom / sal av eigedom	7 400	-1 000	6 400	0	0	0	0
Låsesystem for omsorgsbustader	0	0	400	0	0	400	400
Nedre Ål skule	0	0	2 500	2 500	0	0	2 500
oppgradering av N-fløy							
Nordbygdene skule – utvendig måling	0	0	800	0	0	800	800
Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb	0	0	300	300	0	0	300
Prestegardsjordet-avd.miljøterapi	55 190	-12 000	43 290	100	0	0	100
Rehabilitering vatn/kloakk	800	0	800	0	0	0	0
Renovere bad Stugu (16 rom a 250')	3 750	0	4 250	300	0	200	500
Renovering av leilegheiter Brattebakken	9 225	0	10 625	1 400	0	0	1 400
Sensorteknologi	0	0	900	100	0	200	300
Sireåne Bustadfelt	0	0	4 500	500	0	4 000	4 500
Solskjerming Nedre Ål skule	0	0	500	0	0	500	500
Stavin drenering rundt nr. 7,9,11 og 12 og nytt vass- og avløp	3 000	0	8 000	5 000	0	0	5 000
Tak idrettshallen	0	0	8 000	0	0	0	0
Tiltak for å redusere radon i utleigebygg	0	0	4 000	1 000	0	1 000	2 000

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum i planperioden
	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026	Inntekt 2026	2027	
Utelager Oppsjø	1 600	0	2 400	800	0	0	800
Uteområde Nedre Ål skule	25 137	-1 000	24 137	0	0	0	0
Ventilasjon kulturhuset	0	0	2 500	500	0	1 000	1 500
Ål kulturhus utbygging	425	0	625	200	0	0	200
Ål ungdomsskule – funksjonelle rom	0	0	4 100	100	0	2 000	2 100
Sum Byggforvaltning	140 402	-14 000	166 527	15 050	0	11 350	235 215
Sum Drift og utvikling	226 000	-81 280	505 020	111 390	-52 480	123 825	235 215
Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost							
Sjølvkost vatn							
Avløpsledning hytter ferieparken	1 250	-3 000	250	2 000	-2 000	0	2 000
Ny brønn Gunnarhaugen vassverk	0	0	2 000	2 000	0	0	2 000
Rehabilitering ledning VA Myrovegen	0	0	7 237	7 237	0	0	7 237
Rehabilitering vatn/kloakk	4 000	0	9 000	2 500	0	2 500	5 000
Sum Sjølvkost vatn	5 250	-3 000	18 487	13 737	-2 000	2 500	16 237
Sjølvkost avløp							
Auka innretning på avløpsnettet	0	-10 000	0	10 000	-10 000	0	10 000
Avløpsledning hytter ferieparken	1 750	-6 500	-250	4 500	-4 500	0	4 500
Produksjonsvatten Sundre RA	0	0	500	500	0	0	500
Rehabilitering ledning VA Myrovegen	0	-7 238	0	7 238	-7 238	0	7 238
Rehabilitering vatn/kloakk	4 000	0	9 000	2 500	0	2 500	5 000
Sum Sjølvkost avløp	5 750	-23 738	9 250	24 738	-21 738	2 500	43 475
Sjølvkost renovasjon							
Renovasjonspunkt Norheim og Lien	0	0	1 500	1 100	0	400	1 500
Renovasjonspunkt Vestlia	0	0	1 500	1 100	0	400	1 500
Sum Sjølvkost renovasjon	0	0	3 000	2 200	0	800	46 475
Sum Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost	11 000	-26 738	30 737	40 675	-23 738	5 800	46 475

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Samla prosjektbeløp			Økonomiplan			Sum i planperioden
Investeringsprosjekter	Tidlegare løyving	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026	Inntekt 2026	2027	
Interkommunale tenester							
Kyrkja							
Investeringar i Ål kyrkjelege fellesråd	3 050	0	13 050	2 000	0	2 000	4 000
Sum Kyrkja	3 050	0	13 050	2 000	0	2 000	4 000
Sum Interkommunale tenester	3 050	0	13 050	2 000	0	2 000	4 000
Finans							
Sentrale poster							
Egenkapitalinnskudd KLP / kjøp av aksjar				1 581	0	1 500	3 081
Uteområde Nedre Ål skule	0	-620	-620	0	0	0	0
Ål helsetun – forprosjekt omsorgsbustader-basseng	0	-500	-500	0	0	0	0
Sum Sentrale poster	0	-1 120	-1 120	1 581	0	1 500	3 081
Sum Finans	0	-1 120	-1 120	1 581	0	1 500	3 081
Sum	207 663	-105 018	517 070	156 046	-76 218	133 525	289 571

Ål kommune

Drift og utvikling

Branntrygging

Vi ynskjer å få ein oversikt over branntryggleiken i alle kommunale bygg. Dette må gjerast over nokre år, og vi tenkjer å prioritere overnattingsbygg. Det er nødvendig å leige inn bistand til brannteknisk tilstandsanalyse, og det vil bli behov for utbetringar.

ENØK – eigne bygg

Det er stadig behov for energiøkonomiserande tiltak for kommunal bygningsmasse. Dette kan vere etterisolering, utskifting av vindauge og liknande. Som ein hjelp til å prioritere rett tiltak, har vi ein plan om å engasjere ein ekstern rådgjevar. Gjennomførte tiltak vil gje innsparing på energiforbruk.

Familiens hus – bruksendring og ombygging

Ål kommune har kjøpt Familiens Hus. Vi må først gjennomføre eit forprosjekt for å vurdere korleis vi skal utnytte lokala i 1. etasje og om det bør byggast noko nytt i området. Deretter må det gjennomførast ein bruksendring og ombygging.

Forprosjekt turstig Nordbygdane skule – Feten

Dette var sett av i 2025 og er vidareført til 2026. Prosjektet er ikkje starta opp.

Funksjonelle arbeidsrom Torpo skule

I dag er det arbeidsrom utan skjerming/dører. Dette gir store utfordringar når det gjeld arbeidsro.

Gamlevegen (etappevis)

Gamlevegen har stor slitasje og bør utbetrast med masseutskifting og nytt asfaltdekke. Dette bør gjerast etappevis.

Kitilsvegen

Vegen er utbetra, men autovern manglar.

Kjøp av ny GPS til oppmåling

Ål kommune har to landmålarar, og begge har hatt kvar sin GPS mobilstasjon. Den eine av desse har slutta å fungere, og det vil ikkje løne seg med reparasjon. Med berre ein stasjon vil kapasiteten for oppmåling reduserast.

Kolbotnsvingen – Vestliavegen

Det vart observert sprekkdanningar i asfalten. For å sikre vegen mot utrasing, valte vi å traue ut og lage ein sikringsvoll for å sikre vegen mot utrasing. Det viser seg at det var ustabile massar under vegen og sikringsvollen sikrar mot utrasing. Vegen må utbetrast og krysset bør utvidast. Vi reknar med å nytte skjønnsmidlar til ein del av dette arbeidet.

Kringlevegen

Kringlevegen er i dårleg forfatning, og har behov for nytt asfaltdekke.

Liagardsvegen

Gjeld utbetring av svingen ved Medgard der det er ein del problem på vinterstid. Her trengst det ein utviding og utskifting av masse. Ein strekning som ikkje er asfaltert bør asfalterast.

Låsesystem for omsorgsbustader

Konvertert frå MP-42-Låsesystem for omsorgsbustader

Utskifting til patentert låsesystem. Risiko med dagens system:

Eit system som ikkje er patentert medfører risiko for at nøklar kan kopierast hos ikkje-autoriserte nøkkelprodusentar. Nøkler blir kopiert utan at det blir stilt spørsmål ved dette. Ved utlån av nøkkel, kan han vere kopiert før retur.

Det er i dag ingen moglegheit for å vite antal nøklar til systemet som er i omløp.

Molokker Tingstugu

Det er behov for betre renovasjonsløyising i Tingstugu-området. Pengane avsett for 2025 er ikkje nytta sidan det har vore ei utfordring å finne ein ideell plassering.

Naturverdikartlegging

For å få eit betre kunnskapsgrunnlag når vi legg areal ut til byggeformål. Slik det har vore fram til i dag, har kommunen lagt ut areal utan å ha kunnskap om kva vi faktisk bygger ned. Konsekvensen ved å ikkje gjennomføre dette er at vi ikkje har peiling på kva vi vil komme til å bygge ned, og på den måten ikkje svarar ut § 8 i naturmangfaldlova. Det blir søkt om tildeling frå Miljødirektoratet (Natursats), men bestillinga av arbeidet må gjerast i år.

Nedre Ål skule oppgradering av N-fløy

Planlagde utbetringar i 3. etasje N-fløy (austre del):

- Rive eksisterande foldevegger og sete opp att faste lydvegger og lyddører der det er grupperom pr i dag (2 stk) (slik som i F fløya)
- Alle rom skal ha systemhimling
- Ombygging av vent.kanaler pga. ny himling
- Ny belysning
- Måling av klasserom
- Nytt belegg

Arbeidet må utførast i sommarferien.

Nytt dekke i ballbingen Leveld

Dekket er veldig dårleg og ballbingen blir lite brukt av den grunn. Nytt dekke er kostnadsrekna til 800.000,- og dette opnar for ei fleirbruksløyising. Det er søkt om kr 300.000,- i spelemidlar. Eigendel i søknad er sett til 575.000,-. Her kan det trekkast frå kr 50 000,- som Fjellet IL har sagt dei vil gi som gåve. Fjellet IL vil søkje Sparebankstiftelsen og DNB. Det er usikkert kor mykje dei får dekkad der, men dei legg søknaden inn som prosjekt med 525 000,- i sum. Dei vil ikkje få svar på dette før etter nyttår. sidan det er prosjektsøknad. Vel dei å søkje på løpande opptak, vil dei maks få 50 000,-, difor blir det søkt som prosjekt.

Nytt kryss Kleivi

Statens vegvesen stiller krav om nytt kryss i Kleivi dersom nye næringsområde skal utviklast.

Ombygging Ål brannstasjon

Ål brannstasjon har ingen form for inndeling i reine og ureine soner, slik Arbeidstilsynet stiller krav om i Arbeidsplassforskrifta. Det har generelt vore ein aukande fokus på dette temaet saman med kreftisiko for brannmenn. Ål brannstasjon har berre ein garderobe som dermed må delast av begge kjønn. Vi ynskjer å etablere garderobeløysing for begge kjønn med reine og ureine soner. Det kan bli aktuelt med eit mindre tilbygg.

Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb

Konvertert frå MP-41-Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb

Det er ynskje om å pusse opp Doktorn-bygget for å kunne nytte dette til ungdomsklubb. Dette gjer at vi unngår å leige Sundrehall.

Overvannsledning Trolløyne/Carfix

Det er behov for å utbetre overvannsledningane under Vestliavegen aust for Ål stasjon. Eksisterande overvannsledningar er tette og deformerte. Bane Nor har rehabilitert overvannsledningar under jernbanelinja i dette området aug. 2025.

Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall

Prosjektet vest for idrettshallen er nesten ferdig. Det blir foreslått å overføre ein liten sum til neste år for komplettering.

Prestegardsjordet- avd.miljøterapi

Nytt bustadbygg med åtte leilegheiter blir ferdigstilt hausten 2025.

Renovere bad Stugu (16 rom a 250')

Bad på pasientrom blir utbetra når rom blir ledige. Toalett og vaskar må skiftast ut. Det blir også montert skåp og gjennomført utbetring av veggplater.

Renovering av leilegheiter Brattebakken

Seks av sju leilegheiter i Brattebakken 8 er under renovering. Tre av desse blir ferdige i 2025 og dei tre siste blir slutført i 2026. Omsorgsbustadane kan ikkje leigast ut før oppussing er gjennomført.

Røysevegen

Røysevegen er i dårleg forfatning og har behov for fresing og nytt asfaltdekke.

Sambinding gangstig Stasjonsvegen – Sundrejordet – Kulturhustorget

Det er gjort avtale om at Ål kommune skal bidra for etablering av gangvegen nord for Ål Sentrumpark.

Sensorteknologi

Konvertert frå MP-37-Sensorteknologi

Sikringstiltak Hellinggrove og Stavegrove

Utbetringar etter uveret Hans.

Sikringstiltak sentrum – Bekk 1 og 2

Det er søkt om støtte frå NVE til sikring av bekk 1 og 2 i Ål sentrum med fordrygingsbasseng i Øvre-Ål. Arbeidet er planlagt utført i 2026 dersom støtte frå NVE blir innvilga.

Skattebøl skule – bruksendring til barnehage

Ved endring av bruk frå skule til barnehage er det behov for ein bruksendring med samtykke frå Arbeidstilsynet. For ein slik prosess er det behov for å få inn nokre prosjekterande (arkitekt, brann, ventilasjon m.m.). Deretter må vi vurdere om vi kan nytte eigne ressursar for utføringsarbeidet.

Solskjerming Nedre Ål skule

Eksisterande markiser er gamle, og har behov for reparasjonar. Det er ynskjeleg å erstatte desse med screens. Dette gjeld N-fløya (lengst aust).

Stavin drenering rundt nr. 7,9,11 og 12 og nytt vass- og avløp

Dette er ein nødvendig utbetring av vassforsyning og drenering på Stavin. Ved oppføring av nytt bustadbygg vart det føresett betre sløkkevatn. Dette blir no gjennomført. Det er gjort avtale med Turhus AS for dette prosjektet. Tildelte midlar for 2025 blir i liten grad brukt.

Stikkrenner og vegar Hellinggrove og Stavegrove – skjønnsmidlar – NVE og BFK

Utbetringar etter uveret Hans.

Tak idrettshallen

Konvertert frå MP-36-Tak idrettshallen

Tiltak for å redusere radon i utleigebygg

Konvertert frå MP-32-Tiltak for å redusere radon i utleigebygg

Trafikksikring/Trafikk

Oppfølging av vedteke trafikktryggingsplan.

Utelager Oppsjø

Nytt lagerbygg er under oppføring. Ein del av midlane som vart løyvd i 2025 blir ikkje nytta før i 2026.

Uteområde Nedre Ål skule

Prosjektet er egentleg ferdig, men det står att noko gjerde.

Uteområde Nedre Ål skule

Prosjektet er egentleg ferdig, men det står att noko gjerde.

Utsifting av maskiner veg og park

Det er naudsynt med fornying av teknisk utstyr for å oppretthalde beredskaps- og vedlikehaldsnivået.

For 2026 er det behov for å skifte ut steamkjelen på grunn av mykje ekstrajobb med lekkasje og vedlikehald. Det er også behov for eit brøyteskjær til hjullastar.

For 2027 er det eit stort ynskje å bytte ut ein eldre gravemaskin med ein nyare brukt.

For 2028 ser det ut til at veghøvelen må bytast til ein nyare. Veg og park har god nytte av veghøvel ikkje minst for å oppnå sikrare vegar på vinterstid. Høvelen blir også nytta til leigekøyring for nabokommunane.

Utsifting maskiner reinhald

Det er tidlegare sett av midlar til innkjøp av ulike typar reinhaldsmaskiner, som blir brukt i arbeidet med dagleg og periodisk reinhald av golv.

For perioden 2025-2028 vil avdelinga også få eit stort investeringsbehov når det gjeld vaskemaskiner. Vaskemaskiner blir brukte til vask av klutar og moppar som blir brukte til dagleg reingjering. Kwart bygg må ha ei velfungerande maskin.

Noverande maskinpark består av 15 vaskemaskiner (7-8 kg) som er 12-15 år gamle og som har ein levealder på 13-15 år. Halvparten av desse har vorte reparerte i fleire omgangar og det er ikkje lenger økonomisk forsvarleg å bruka pengar på dyre reparasjonar, samanlikna med kostnad for nyinnkjøp.

I tillegg har me husvaskeriet på Ål Helsetun som vart bygget i 2016. Maskinene der har ein levealder på 10-12 år. Det siste året har me hatt fleire dyre reparasjonar på spesielt den eine barrieremaskina. Sida både vaskemaskiner og tørketromlar er like gamle, er sannsynet stor for at me snart får eit aukande vedlikehaldsbehov også på den andre barrieremaskina.

I talmaterialet er det berekna følgjande takt på utskiftingsbehovet:

2025: 5 vaskemaskiner for moppar/klutar 7-8 kg

2026: 2 maskiner 7-8 kg, og dessutan nye maskiner til barrierevaskeriet

2027: 4 vaskemaskiner 7-8 kg

2028: 4 maskiner 7-8 kg

Oppdatering pr. september 2025

Avdeling reinhald vart tildelt midlar til investering i nye vaskemaskiner for perioden 2025-2028.

Det er skaffa 6 nye vaskemaskiner i løpet av året: 5 stk. 6 kg maskiner til høvesvis Skattebøl, Sundre og Sando barnehagar, Tingstugu og til lageret vårt på Oppsjø. 1 stk. 11 kg maskin til vaskesentralen på helsetunet.

I tillegg er tørketromlane i husvaskeriet på Ål Helsetun bytt ut, som del av forsikringsoppgjøret etter hendinga med røykutvikling i mars. Sum til investering i maskiner for 2026 kan som følgje av dette blir regulert ned med 355 000. Innspel til investeringsregulering er gitt til kommunalsjef.

Endra takt på utskiftingsbehov av vaskemaskiner ser no slik ut pr. d.d.:

2025: beløp kr 373 000 er nytta

2026: 1 vaskemaskin 6 kg, og dessutan nye vaskemaskiner til barrierevaskeriet, anslått beløp kr 1 055 000

2027: 6 vaskemaskiner 6 kg, anslått beløp kr 360 000

2028: 2-3 vaskemaskiner 6 kg, anslått beløp inntil kr 195 000

I total sum pr. år ligg det i tillegg ein viss sum til utskifting av reinhaldsmaskiner, for perioden 2025-2027:

2025: beløp kr 315 000 er nytta

2026: anslått beløp kr 715 000 (m.a. robot til Ål Idrettshall)

2027: anslått beløp kr 315 000

Ventilasjon kulturhuset

Det er fem ventilasjonsanlegg i Ål kulturhus. Eitt av dei er ca. 20 år og dei fire andre er eldre. Etter kvart vil dei krevje meir vedlikehald og tilsyn for å fungere akseptabelt. Nye aggregat vil også ha betre varmegjenvinning og dermed vere energisparande.

Øvre Hago

Her er det gjennomført ein utbetring av vegen men det manglar asfaltering. Det har vore ein prisauke også på asfaltering dei siste åra.

Ål helsetun – forprosjekt omsorgsbustader-basseng

Ål kommune må etablere fleire sjukeheimsplassar i samsvar med framtidig behov. Planen er å utarbeide eit revidert forprosjekt og starte på naudsynt prosjektering i 2026.

Ål kulturhus utbygging

Det er påvist vesentlege feil og manglar etter utbygginga av kulturhuset, m.a. når det gjeld branntryggleik. Dette må utbetrast for å kunne bruke bygningen.

Ål ungdomsskule – funksjonelle rom

Ål ungdomsskule er bygd med opne undervisningsrom (baseløysing). Dette gir utfordrande læringsmiljø. Det er eit ynskje om å bygge om slik at det blir fleire normale klasserom. For å få til dette må det først gjennomførast ein prosjektering (romutforming, ventilasjon, brann, elektro m.m.). Deretter må arbeidet lysast ut.

Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost

Rehabilitering leidning VA Myrovegen

VA-grøfta mellom Myrovegen og Rv 7 vart påført skadar under ekstremvêret Hans. Vassleidningen ligg i same grøft og må difor handterast på same tid. I begge ender må leidningen senkast som følgje av justeringar i bekker og stikkrenner. Mykje av tiltaket vil truleg finansierast med skjønnsmidlar.

Rehabilitering leidning VA Myrovegen

VA-grøfta mellom Myrovegen og Rv 7 vart påført skadar under ekstremvêret Hans. Vassleidningen ligg i same grøft og må difor handterast på same tid. I begge ender må leidningen senkast som følgje av justeringar i bekker og stikkrenner. Mykje av tiltaket vil truleg finansierast med skjønnsmidlar

Uteområde Nedre Ål skule

Prosjektet er eigentleg ferdig, men det står att noko gjerde.

Ål helsetun – forprosjekt omsorgsbustader-basseng

Ål kommune må etablere fleire sjukeheimsplassar i samsvar med framtidig behov. Planen er å utarbeide eit revidert forprosjekt og starte på naudsynt prosjektering i 2026.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringar i varige driftsmiddel	152 465	130 025	121 285	3 600
Tilskot til andres investeringar	2 000	2 000	2 000	2 000
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	1 581	1 500	1 500	0
Sum finansieringsbehov	156 046	133 525	124 785	5 600
Kompensasjon for meirverdiavgift	-20 708	-24 535	-24 257	-720
Tilskot frå andre	-76 218	0	0	0
Sal av varige driftsmiddel	0	0	0	0
Bruk av lån	-17 921	-107 409	-98 947	-4 799
Videreutlån	10 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-10 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	1 900	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 900	0	0	0
Overføring frå drift	-41 199	-1 581	-1 581	-81
Avsetningar til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetningar til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-156 046	-133 525	-124 785	-5 600
Sum finansieringsbehov	156 046	133 525	124 785	5 600
Sum finansiering	-156 046	-133 525	-124 785	-5 600
Udekt finansiering	0	0	0	0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

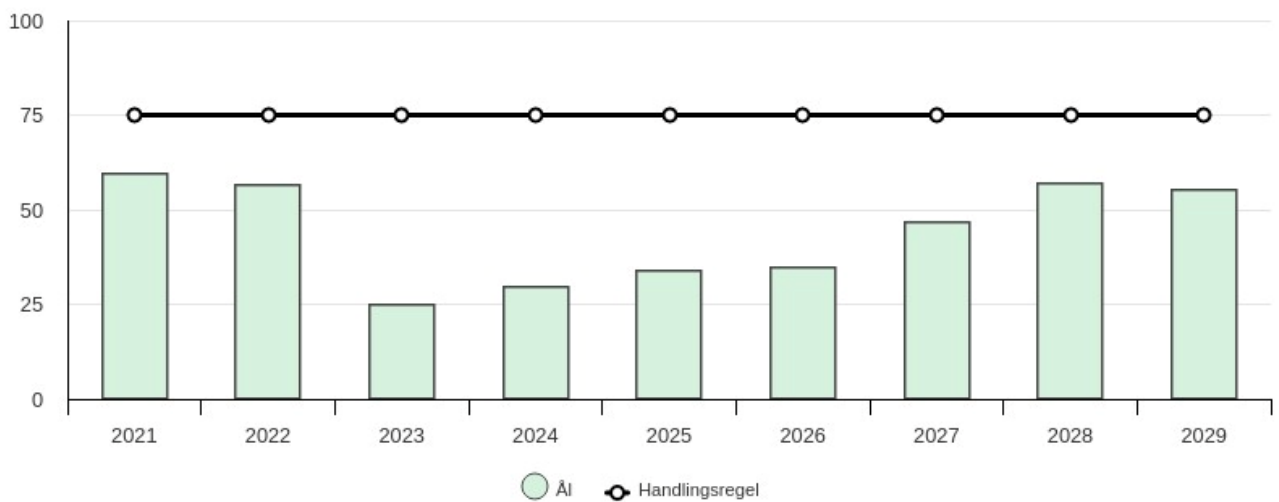
	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringar i varige driftsmidlar	154 725	174 948	161 690	152 465	130 025	121 285	3 600
Tilskot til andre sine investeringar	1 520	550	2 240	2 000	2 000	2 000	2 000
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	3 610	1 500	7 500	1 581	1 500	1 500	0
Utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	159 855	176 998	171 430	156 046	133 525	124 785	5 600
Kompensasjon for meirverdiavgift	-22 972	-25 056	-28 770	-20 708	-24 535	-24 257	-720
Tilskot frå andre	-22 572	-15 200	-37 160	-76 218	0	0	0
Sal av varige driftsmiddel	-5 025	0	0	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av eigne middel	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-48 973	-56 139	47 018	-17 921	-107 409	-98 947	-4 799
Sum investeringsinntekter	-99 542	-96 395	-18 912	-114 847	-131 944	-123 204	-5 519
Vidareutlån	12 815	10 000	10 000	10 000	0	0	0
Bruk av lån til vidareutlån	-12 815	-10 000	-10 000	-10 000	0	0	0
Avdrag på lån til vidareutlån	1 775	1 800	1 800	1 900	0	0	0
Mottatte avdrag på vidareutlån	-2 690	-1 800	-1 800	-1 900	0	0	0
Netto utgifter vidareutlån	-915	0	0	0	0	0	0
Overføring frå drift	-62 230	-80 603	-152 518	-41 199	-1 581	-1 581	-81
Avsettingar til bundne investeringsfond	1 831	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til ubunde investeringsfond	1 000	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidlegare års udekt beløp	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring frå drift og netto avsettingar	-59 398	-80 603	-152 518	-41 199	-1 581	-1 581	-81

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Framført til inndekning i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0	0

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter

Grafen er i %

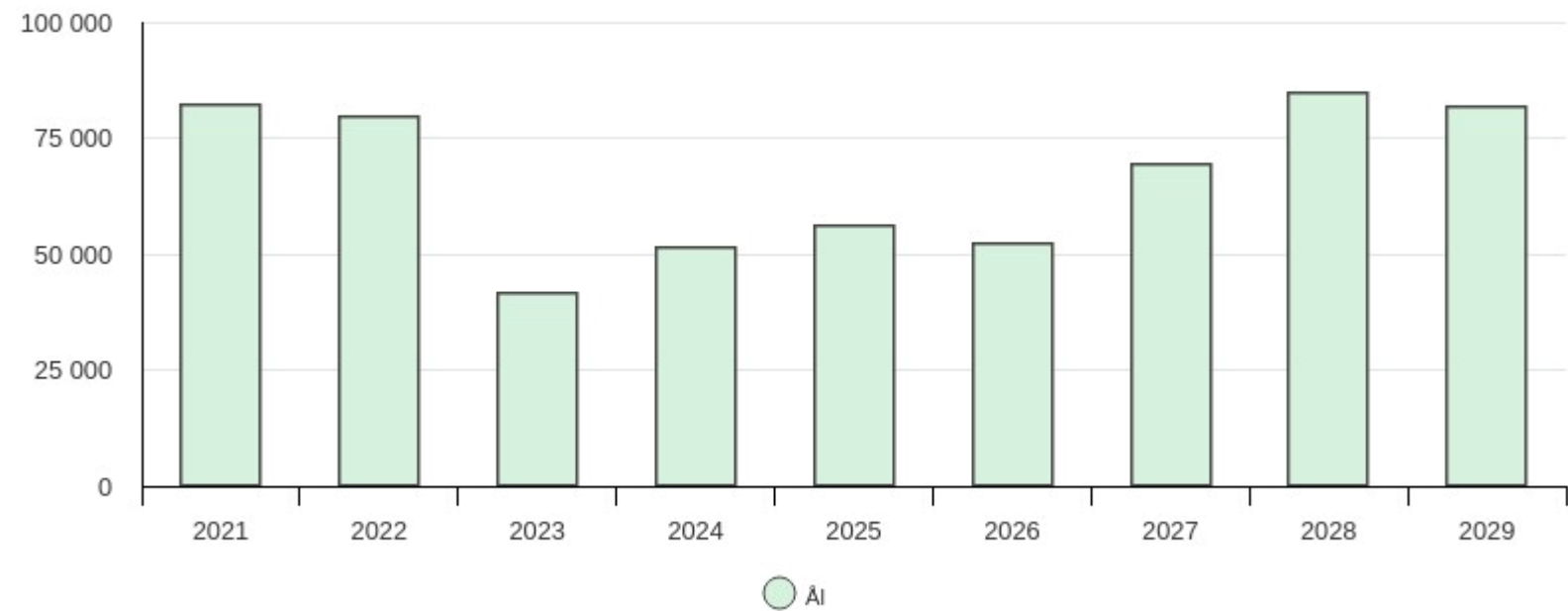
Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Ål	59,5 %	56,6 %	25,0 %	29,5 %	33,8 %	34,9 %	46,5 %	57,1 %	55,2 %
Handlingsregel	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %	75,0 %

Budsjettforslaget legg opp til eit låneopptak på 17,9 mill. kr for 2026, dette utgjør 34,9 % av brutto driftsinntekter.

Ål kommune ligg godt under handlingsregelen på 75 % i langsiktig lånegjeld, vedteke i økonomireglementet frå 2020 (K-sak 20/01548).

Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar

Grafen er i hele kr

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Ål	82 155	79 670	41 727	51 434	55 917	52 183	69 165	84 521	81 632

Hovudtala i budsjettforslaget

Det økonomiske opplegget for 2026

Regjeringa legg i statsbudsjettet opp til ein realvekst i kommunane sine **frie inntekter** på 3,2 mrd. kroner eller 0,7 prosent, der 2,1 mrd. kroner kjem av endringar i folketalet (demografiskompensasjon).

Realveksten ligg heilt i botnen av intervallet som vart varsla i kommuneproposisjonen, men det er ikkje gitt grunngjevingar eller føringar knytt til realveksten.

Ved **fordeling av realveksten mellom skatt og rammetilskot** er det lagt til grunn at skatten sin del (inkludert eigedomsskatt) av samla inntekter skal utgjere 40 prosent. For å oppfylle denne føresetnaden er skatteinntektene auka reelt med om lag 6,9 mrd. kroner i 2026 samanlikna med skattenivået i RNB 2025. I rammetilskotet er det på den andre sida innarbeidd ein reell reduksjon på 3,7 mrd. kroner, slik at samla realvekst i frie inntekter blir på 3,2 mrd. kroner.

I skatteanslaget for 2026 er det lagt til grunn ein sysselsetjingsvekst på 0,7 prosent og ein årslønnsvekst på 4,0 prosent.

Nytt inntektssystem blir innfasa i tråd med tidlegare vedtak ved at maksimalsatsen for kommunal skatt på formue blir foreslått redusert frå 5,25 promille i 2025 til 3,5 promille i 2026.

Frå 1.1.2026 fell kravet om **skattetrekkskonto** bort og blir erstatta med ei plikt for arbeidsgivarar om å betale inn gjennomført skattetrekk seinast første vekedag etter lønsutbetaling (statlege arbeidsgivarar har lengre frist). Denne omlegginga inneber at kommunane i omleggingsåret 2026 vil motta forskotstrekk for meir enn 12 månader ettersom forskotstrekk for 6. termin i 2025 forfell i januar 2026.

Skattesatsen for naturressursskatt er auka frå 1,1 øre per kWh til 1,13 øre per kWh frå inntektsåret 2025. Ettersom naturressursskatten er ein etterskottsskatt kjem auka skatteinntekter som følgje av dette først til uttrykk i kommunane sine rekneskap for 2026. Dette er teke omsyn til i prognosemodellen med ei oppjustering av inntektene frå naturressursskatt med 2,7 prosent i 2026.

Som følgje av dei endringane som er omtala ovanfor og målet om at kommunane si skatteinngang skal utgjere 40 prosent av samla inntekter, blir det foreslått at den maksimale kommunale inntektsskattesatsen for 2026 blir sett til 11,35 prosent. Dette er ein reduksjon på 1,4 prosentpoeng frå 2025.

Lønns- og prisveksten frå 2025 til 2026 (deflatoren) er anslått i statsbudsjettet til 3,5 prosent.

Årslønnsveksten er på 4,0 prosent (utgjør om lag 58 % av deflatoren). Frå 2026 inngår kommunane sine pensjonskostnader i berekinga av den kommunale deflatoren, i motsetning til tidlegare år der vekst i pensjonskostnader som avvik frå kommunal lønnsvekst har kome som del av realveksten. Berekingane for 2026 viser at pensjonskostnadene er venta å utvikle seg i takt med lønnsveksten, og det er difor heller ikkje naudsynt med nokon korreksjon for pensjonselementet i deflatoren for 2026.

Den kommunale prisveksten kan ut frå opplysningar om deflator og lønnsvekst inkl. pensjon reknast til om lag 2,8 prosent. Den kommunale prisveksten er dermed høgare enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,2 prosent), og må sjåast i samanheng med at kommunesektoren sin samansetnad av vare- og tenestekjøp er annleis enn innbyggjarane sin.

KS sine innspill til statsbudsjettet på vegner av kommunane:

Kommunesektoren står overfor store omstillingar. I dei fleste kommunane blir det færre barn og unge, og fleire eldre over 85 år. For 2026 inneber dette at kommunane netto er venta å flytte 1,8 milliardar kroner frå oppvekstsektoren til omsorgstenester. Dette er svært krevjande både lokalt politisk og

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026 Ål kommune

økonomisk. Det blir forsterka av at kommunane òg må oppfylle bemanningsnormer ned på kvart hovudtrinn ved den enkelte skulen.

Sjeføkonom i KS, Torbjørn Eika, kommenterte nasjonalbudsjettet. Han merka seg at Finansdepartementet er noko meir optimistiske enn Noregs Bank og Statistisk sentralbyrå med tanke på både vekst og inflasjon. Dersom anslaga ikkje slår til, kan det redusere handlingsrommet til kommunesektoren.

KS tok elles opp:

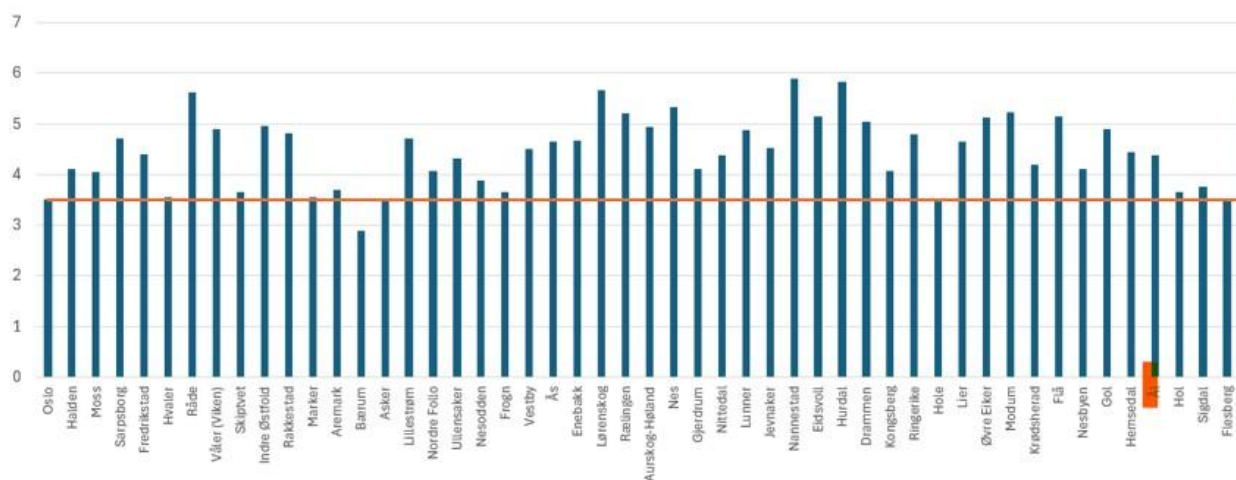
- Manglande finansiering av heilårsverknaden av nye årsverk innan SFO
- Fylkeskommunane må kutte i kollektivtransporten
- Dekningsgraden til integreringstilskotet fell
- Kostnadene til pensjon i private barnehagar må fullfinansierast
- Konsekvensane av auka beredskapsbehov må kompensierast

** Kilde KS sine kommentarar til statsbudsjettet, publisert 20.10.25.*

Oppgåveendringar og korreksjonar 2026 for Ål kommune (beløp i heile 1000):

- Endra Sør-Noreg tilskot frå 4987 til 1 645
- Vekst tilskot for 2025 på kr 1 mill. er fjerna
- Netto inntektsutjamning auka med 1, 4 mill.

Anslag vekst regnskap 2025-2026

**Ål er merka med rødt*

For kommunar som har ein realnedgang eller nullvekst, tyder dette at veksten i inntektene deira ikkje held tritt med den generelle prisveksten, og dei økonomiske konsekvensane blir då redusert kjøpekraft, strammare budsjett og endå fleire omprioriteringar.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Det er ulike årsaker til at veksten i frie inntekter varierer mellom kommunane, då han blir påverka av endringar i folketal og alderssamansetjing, utslag frå inntektssystemet som følgje av kriteriedata, skjønnsmiddel, veksttilskot, distriktstilskot, skattegrunnlag med vidare.

Avsetnader og årsoppgjersdisposisjonar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. bod. i fjor 2025	Rev. bod. i fjor 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Overføring til investering	62 230	80 603	152 488	41 199	1 500	1 500	1 500
Bruk av bundne driftsfond	-16 513	-52 760	-112 375	-51 495	-11 877	-11 877	-11 877
Bruk av disposisjonsfond	-51 245	-54 442	-67 560	-3 081	-2 068	-1 675	-9 763
Avsetting til bundne driftsfond	689	8 946	8 946	11 197	11 195	11 195	11 195
Avsetting til disposisjonsfond	0	3 592	3 592	4 390	-1	-1	-1
Netto avsettingar	-4 839	-14 061	-14 909	2 210	-1 251	-858	-8 946
Netto avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	152 436	11 595	11 595	8 300	8 300	8 300	8 300
Totale avsettingar	147 597	-2 466	-3 314	10 510	7 049	7 442	-646

Overføring til investering

Overføringa til investeringsbudsjettet omfattar finansiering av investeringsprosjekt som har rett til avsette skjønnsmiddel i samband med «Hans», med ein total ramme på kr 39 618 000,-. I tillegg kjem eit eigenkapitalinnskot til KLP på kr 1 581,-.

Bruk av bundne driftsfond

Posten bruk av bundne driftsfond inneheld 39,6 mill. kr som bruk av skjønnsmidlar etter «Hans», bruk av sjølvkostfond, bruk av næringsfond, jordbruksfond og fiskefond.

Sjå eigen oversikt over bruk av næringsfond og jordbruksfond.

Bruk av disposisjonsfond

- Eigenkapitalinnskot KLP 1,581 mill. kr
- ENØK tilskot frå Ål kraftverk KF 1,5 mill. kr

Disposisjonsfond	
Inngående balanse 01.01.2025	282 465 368
Politiske saker bruk av disposisjonsfond	– 14 263 000
Saldo pr. 21.10.25	268 202 368

Avsetting til disposisjonsfond

Avsetting til disposisjonsfond er saldering av økonomiplanen.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. bud. i fjor 2025	Rev. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
				2026	2027	2028	2029
Rammetilskudd	-186 836	-204 008	-204 008	-214 838	-221 519	-221 541	-222 424
Inntekts- og formuesskatt	-175 059	-210 404	-210 404	-212 871	-212 871	-212 871	-212 871
Eiendomsskatt	-38 461	-37 884	-37 884	-38 202	-38 202	-38 202	-38 202
Andre generelle driftsinntekter	-19 065	-22 000	-22 000	-18 250	-18 250	-18 250	-18 250
Andre statlege overføringer	-41 527	-30 500	-30 500	-31 205	-31 205	-31 205	-31 205
Sum frie inntekter	-460 948	-504 796	-504 796	-515 366	-522 047	-522 069	-522 952

Frie inntekter

Frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskot frå staten. Regjeringa lager ein prognose over skatteanslaget og rammetilskot i samband med statsbudsjettet. Ved utrekning av rammetilskotet legg staten til grunn ulike kriteria for fordeling mellom kommunane, kor kommunen får eit fast beløp pr. innbyggjar. I 2026 er dette beløpet kr 34 263,-. For Ål sin del blir samla tilskot kr 165 319 460,-, (4825 innbyggjarar) før desse midlane igjen blir omfordelt mellom alle kommunane i landet via det som kallast utgiftsutjamning. I denne utjamninga får innbyggjarane forskjellig utteljing etter ei gitt vekting.

Anslag frie inntekter i statsbudsjettet for 2026 er på 427,7 mill. kr. Dette inneber ein nominell vekst frå 2025 til 2026 på 4,4 %. Dette er 0,3 % høgare enn snittet for landet. Vekst i frie inntekter er rekna ut ifrå anslag på 2025 rekneskapen. Av dei samla frie inntektene er 214,8 mill. kr rammetilskot og skatteinntekter 212,9 mill. kr.

Sidan vi ikkje kjenner dei endelege skatteinntektene for 2026 før i januar 2027, er det gjort eit anslag på kor store skatteinntektene for 2026 vil vere. Det blir derfor presisert at det oppgjevne nivået på frie inntekter er eit anslag.

I budsjettarbeidet for 2026 er det teke utgangspunkt i frie inntekter i statsbudsjettet for 2026.

Tilskot med særskild fordeling:

Noen enkeltsaker fordeles ikke etter inntektssystemets ordinære kriterier, men gis en særskilt fordeling. For mer informasjon om hver enkelt sak, se tabell C-k i [Grønt hefte](#).

Tilskudd med særskilt fordeling for Ål kommune:

Enkeltsaker	Fordeling beløp
Inndelingstilskudd	0 kr
Helsestasjon/skolehelsetjeneste	913 000 kr
Tilbakeføring av halvparten av fordelingsvirkningen av nedvekting av PU-kriteriet	-659 000 kr
Fri barnehage i tiltakssonen i Troms og Finnmark	0 kr
Grunnskoletilskudd	2 333 000 kr
Redusert maksimalpris i barnehagen i kommuner med sentralitet 5 og 6	1 161 000 kr
Kompensasjon for endringer i inntektssystemet og toppfinansieringsordningen og særskilt tapskompensasjon	0 kr
Vekst i frie inntekter fordelt etter inntektsnivå	1 589 000 kr
Særskilte saker enkeltkommuner	0 kr
Sum Ål kommune	5 337 000 kr

Regionalpolitiske tilskudd:

Distriktstilskudd Sør-Norge 1 645 000 kr

Skjønnstilskudd 1 000 000 kr

Skjønnstilskudd

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet.

Det samlede skjønnstilskuddet for kommunene er satt til 1 030 000 000 kroner i 2026.

Kommunal- og distriktsdepartementet fastsetter de fylkesvise rammene, mens statsforvalteren foretar fordelingen til den enkelte kommune. I tillegg til fordelingen som vises under, er det satt av fylkesvise rammer for skjønnstilskudd til fordeling gjennom året.

Skjønnstilskudd til Ål kommune = 1 000 000 kroner

Rammetilskot

Rammetilskotet er auka med 5 %, sett opp imot økonomiplanen frå 2025.

Inntekts- og formuesskatt

Skatteinntektene har auka med 1 prosentpoeng frå 2025.

Eigedomsskatt

Eigedomsskattesatsen er helde uendra i budsjettframlegget med 7 promille på næring jfr. Eskl. § 11, fyrste ledd og 2 promille for bustader og fritidsbustader, jfr. Esctl. §12, bokstav a)

Eigedomsskatten er auka med kr 318 000,- etter ny utrekning.

Andre generelle driftsinntekter

Det er budsjetttert med ein reduksjon på naturressursskatt med kr 3 750 000,-, som ein tilpassing til inntekt i rekneskapen for 2024.

Andre statlege overføringar

Kommunestyret har gjort vedtak om 20 flyktningar pr. år og inntekta er berekna ut ifra dette

Det er venta ein nedgang i integreringstilskot på kr 1 624 000,-. Det er tatt høgde for ein inntekt på 1,3 mill. kr i samband med nytt akuttinntak på Torpo.

Det er lagt inn ein auke i inntekt på rentekompensasjon frå Husbanken etter rekneskapen for 2024.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. Rev. bod. bod. i i fjor 2025 fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter	-12 413	-7 500	-9 532	-12 000	-12 000	-12 000
Utbytter	-197 586	-83 000	-83 000	-55 250	-55 250	-55 250
Renteutgifter	14 092	12 918	12 918	15 453	16 221	16 994
Avdrag på lån	9 877	12 022	12 022	12 965	14 424	14 808
Netto	-186 031	-65 560	-67 592	-38 832	-36 605	-35 448
finansinntekter/finansutgifter						
Finansutgifter i tenestekområda	-2 848	-1 666	-1 166	-1 666	-1 666	-1 666
Totale finansutgifter	-188 878	-67 226	-68 758	-40 498	-38 271	-37 114
Motpost avskrivninger	-35 989	-35 889	-35 889	-35 889	-35 889	-35 889
Motpost avskrivninger	-35 989	-35 889	-35 889	0	0	0

Renteinntekter

Renteinntektene er oppjustert med 4,5 mill. frå opphavleg budsjett 2025 i tråd med rekneskapen for 2024 og 2025.

Utbytter

Ål kraftverk har budsjettert med ei overføring til Ål kommune på 55 mill. kroner i 2026. Dette inneber ein reduksjon på 27,5 mill. kroner samanlikna med 2025.

Utbytte frå Vardar og Gjensidige har vore budsjettert noko for høgt og blir justert ned med kr 250 000,-.

Oversikten viser at det har vore stor variasjon i inntekter frå sal av kraft, inntekta for åra 2022-2024 er ikkje normalen. Årsak og samanheng er nærare beskrivi i årsmeldingane frå Ål kraftverk KF.

Renteutgifter

Renteutgiftene er oppjustert med 2,5 mill. kr frå opphavleg budsjett 2025. Det er simulert eit låneopptak på 47 mill. kr for 2025 til eigne investeringar minus 15 mill. kr i ubrukte lånemiddel frå tidlegare år. Det vil si at totalt låneopptak for 2025 er venta å bli 32 mill. kr.

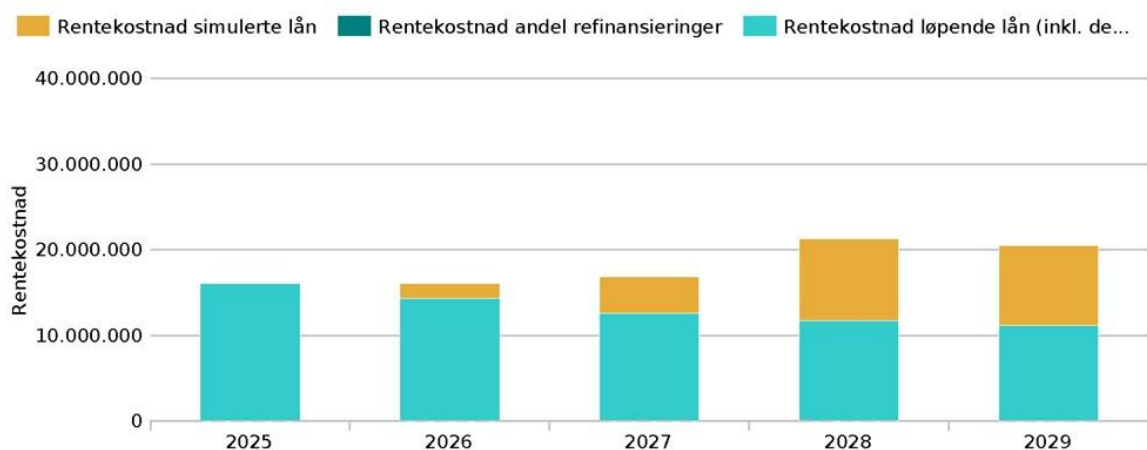
Forventa renteutvikling:

Forventa NIBOR-renter

Tabellen nedanfor viser forventa renter framover i tid (implisitte renter), basert på marknadsdata på analysetidspunktet.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Indeks	Siste	Forventa om 1 år	Endring	Forventa om 2 år	Endring	Forventa om 3 år	Endring
NIBOR3M	4,19 %	3,77 %	-0,42 %	3,58 %	-0,61 %	3,61 %	-0,58 %
NIBOR6M	4,30 %	3,88 %	-0,42 %				

*Kilde KBN finans

- 2027: 144,7 mill. kr, usikkert beløp

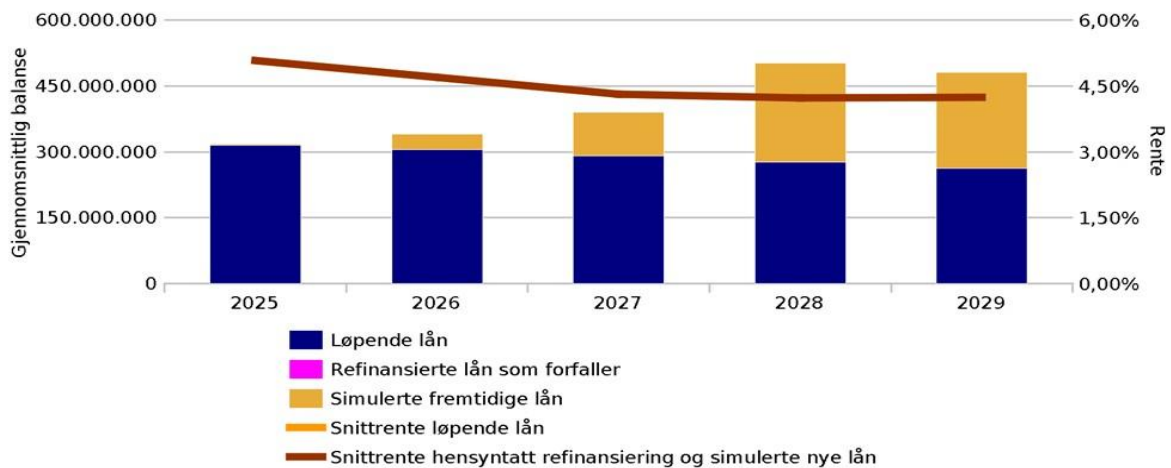
Avdrag på lån

Det er simulert eit låneopptak på 32 millionar kroner i 2025. Lån til investeringar i 2026 får først verknad i budsjettet for 2027, sidan låneopptaket blir gjennomført mot slutten av 2026. Nokre investeringar er utsette til 2026 og seinare år, og dette er teke omsyn til i utrekninga av renter og avdrag på den langsiktige gjelda. Det kjem ei eiga politisk sak om overføring av investeringar frå 2025 til 2026.

Prognose for framtidig gjeldsprofil og gjennomsnittleg rente

Dersom porteføljen inneheld lån som er føresett refinansierte (til dømes sertifikat- eller obligasjonslån), og/eller simulerte framtidige låneopptak, vil også effekten av desse visast.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

*Kilde KBN finans

Simulerte framtidige lån er basert på planlagte investeringar i økonomiplanen. Låna får effekt på renter og avdrag året etter opptak, da låneopptaket skjer i desember

- 2025: 32,1 mill. kr (investeringar i 2025 47 mill. kr minus 15 mill. kr i unytta lånemiddel)
- 2025: 5 mill. kr i Husbanken, her er det også unytta middel, pluss at det ofte betalast ekstra avdrag frå låntakarane
- 2026: 58,15 mill. kr, inkludert nye investeringar og dei som er skuve ut i tid frå 2025. Historia viser at mykje endrar seg i løpet av året og det er ikkje gjort en grundig utrekning av renter og avdrag for økonomiplanperioden 2027-2029.

Næringsfond og jordbruksfond

Art	Ansvar	Teneste	Prosjekt	Beløp 2026	Kommentar
19501	9011	3291	231	-130 000	Næringsfond – Utmarksoppsyn
19501	9011	3861	396	-271 000	Næringsfond – Landsdelsscene for dans
19501	9011	3253	901	-1 550 000	Næringsfond – Ål utvikling
19501	9011	3252	903	-1 200 000	Næringsfond – Næringstilskot
19501	9011	2852	908	-20 000	Næringsfond – Skarsgard-Bry bru
19501	9011	2852	909	-33 000	Næringsfond – Feten Flævatn
19501	9011	3031	912	-125 000	Næringsfond – kart og oppmåling
19501	9011	3251	917	-981 000	Næringsfond – Næringskontor
19501	9011	3851	918	-280 000	Næringsfond – Arrangementsfond
19501	9011	3603	925	-250 000	Næringsfond – Sykkelsatsing
19501	9011	3603	941	-50 000	Næringsfond – Sykkelsti i fjellet
19501	9011	3603	946	-1 670 000	Næringsfond – Løypekøyring
19501	9011	3253	962	-280 000	Næringsfond – Hallingdal etablerarsenter
19501	9011	3253	976	-625 000	Næringsfond – Hallingdal FOU-hage
19501	9011	3779	986	-100 000	Næringsfond – Leveld Kunstnartun
19501	9011	3801	987	-50 000	Næringsfond – Idrettsanlegg
19501	9011	3802	988	-110 000	Næringsfond – Idrettsaktivitet
19501	9011	3252	903	-300 000	Konsekvensutgreiing fritidsbustader
19501	9011	3252		0	Budeienettverk
Bruk næringsfond				8 025 000	

Art	Ansvar	Teneste	Prosjekt	Beløp 2026	Kommentar
19502	9011	3252	919	-400 000	Tilskot frå jordbruksfondet
19503	9011	3601	920	-16 000	Tilskot frå fiskefondet

Interkommunalt samarbeid og kontigenter

Interkommunalt samarbeid – andre som vertskap	Vertskap	Beløp 2026	Beløp 2025
Felles innkrevjingskontor	Gol	350 000	400 000
Hallingdal Etablerersenter	Gol	306 000	250 000
IKT Hallingdal	Gol	14 212 000	14 426 000
Grunnskuleopplæring vaksne	Gol	900 000	900 000
Kommunehelse-samarbeid	Bærum	20 000	20 000
Miljøretta helsevern/ungdomslos m.m.	Gol	231 000	237 000
NAV	Gol	10 576 823	10 903 000
Barnvern vakt og Krisesenter	Gol	1 249 000	1 258 000
Felleskjøkken Hol og Ål	Hol	1 150 000	2 841 000
			33 163 000
Interkommunalt samarbeid – Ål er vertskap	Vertskap	Beløp 2026	Beløp 2025
Regionrådet *	Ål	279 251	226 987
Hallinghelse	Ål	1 954 637	1 955 000
Barnevern	Ål	11 310 961	11 879 410
Klimakoordinator	Ål	100 000	100 000
Ål sin andel av interkomm. Legevakt	Ål	5 227 000	3 725 000
IMA	Ål	6 500 000	6 000 000
Sikker sone	Ål	941 000	990 000
Vass-forvaltning	Ål	87 400	100 000
		24 894 000	23 346 000
IKS			
Hallingdal Brann- og redningsteneste IKS	ÅL	7 646 000	7 078 000
Hallingdal renovasjon IKS	ÅL	13 821 000	12 921 000
		21 467 000	19 999 000

Kontigenter betalt i 2025

Tekst	Beløp
Utmarkskommunenenes Sammenslutning	66 250
Skiptvet kommune/Lokalsafunnsforening	5 000
Vestland fylkeskommune/Forum for nye bergensbanen	50 000
Landssamanslutninga av nynorskkommunar	19 346
Valgforum	1 500
Norsk turistutvikling AS	15 625
Kleivi vel	0
Hardangerviddatunnelene	25 000
Forum for kontroll og tilsyn	4 000
LVK (betalt av Ål kraftverk KF	258 244
Sum	444 965

Økonomisk utvikling i planperioden

Løns og prisvekst

Den kommunale deflatoren er utrekna til 3,5 prosent for 2026, med ei utrekna lønnsvekst på 4 prosent og prisvekst på 2,8 prosent.

Sektorane er ikkje kompensert for prisvekst, dette er såleis ei innsparing på alle område. Administrasjonen har prioritert å leggje inn målretta tiltak i staden for å gje ein generell auke med deflator.

Det er sett av ein pott til om lag 4 % lønnsvekst i 2026 på grunnlag av lønsoppgjeret for 2025.

Økonomisk utvikling i planperioden

Finansielle måltal

Etter ny kommunelov § 14–2 skal alle kommunar ha finansielle måltal. Formålet med finansielle måltal er å synleggjera kva som skal til for å ha ein sunn økonomi over tid, og nytte dette som ein del av vedtaksgrunnlaget i økonomiplan og i budsjettprosessen. I Ål kommune gjeld følgjande nøkkeltal:

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Handlingsregel 1: Netto driftsresultat – Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir brukt som eit mål på kommunen sin økonomiske handlefridom. Teknisk berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at denne indikatoren over tid bør ligge på minst 1,75 %.

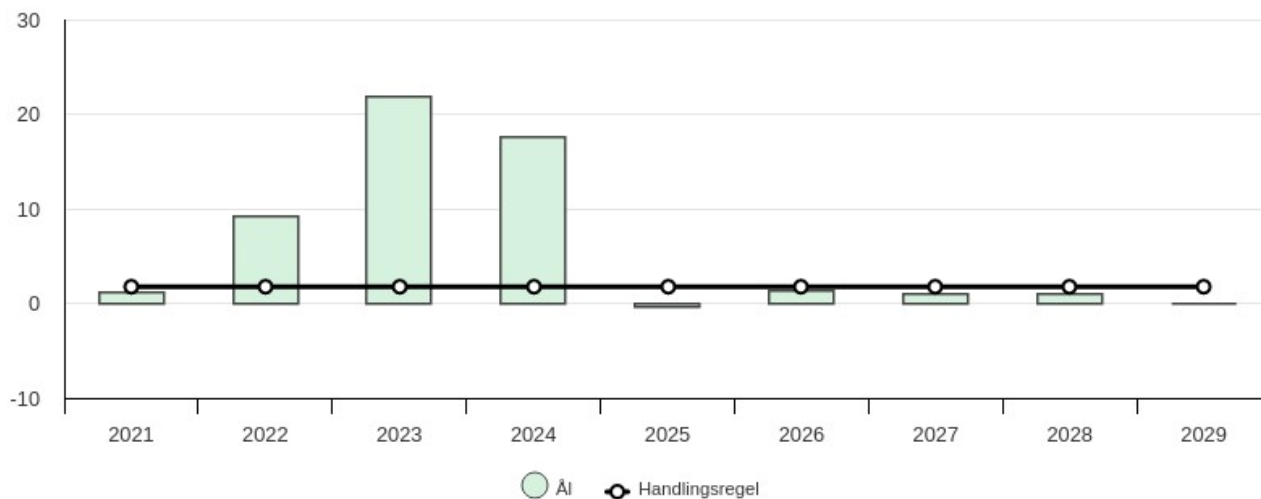
Handlingsregel 2: Disposisjonsfond Fylkesmannen anbefaler eit disposisjonsfond på minimum 5 % av brutto driftsinntekter

Handlingsregel 3: Netto lånegjeld Netto lånegjeld definerast i KOSTRA som langsiktig gjeld minus totale utlån og ubrukte lånemidlar. Målsetjinga for netto lånegjeld er at den skal vere mindre enn 75 % av brutto driftsinntekter.

Finansielt måltal økonomiplan	Rekneskap 2024	Budsjett 2026
Handlingsregel 1	17,56 %	1,33 %
Handlingsregel 2	33,56 %	34,14 %
Handlingsregel 3	30,85 %	36,57 %

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter

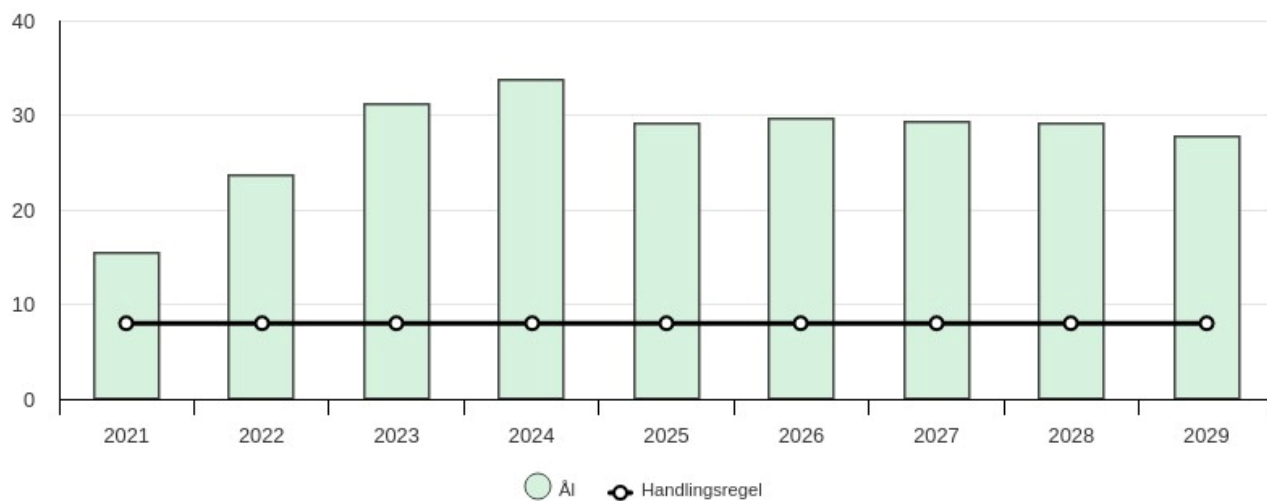
Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Ål	1,1 %	9,2 %	21,9 %	17,5 %	-0,3 %	1,3 %	0,9 %	0,9 %	-0,1 %
Handlingsregel	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

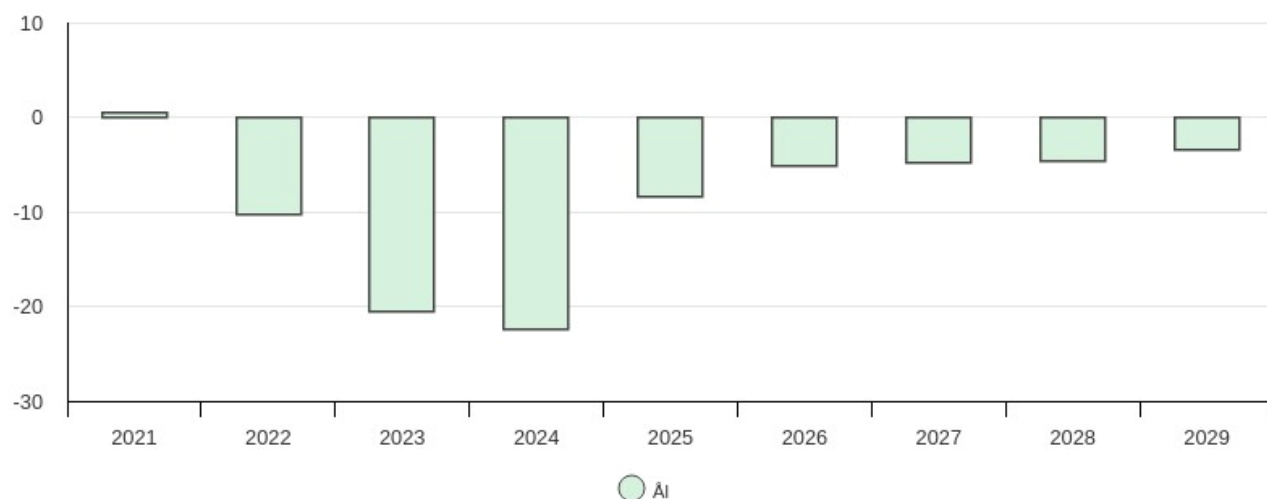
Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Ål	15,4 %	23,6 %	31,2 %	33,7 %	29,1 %	29,7 %	29,3 %	29,1 %	27,8 %
Handlingsregel	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %	8,0 %

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

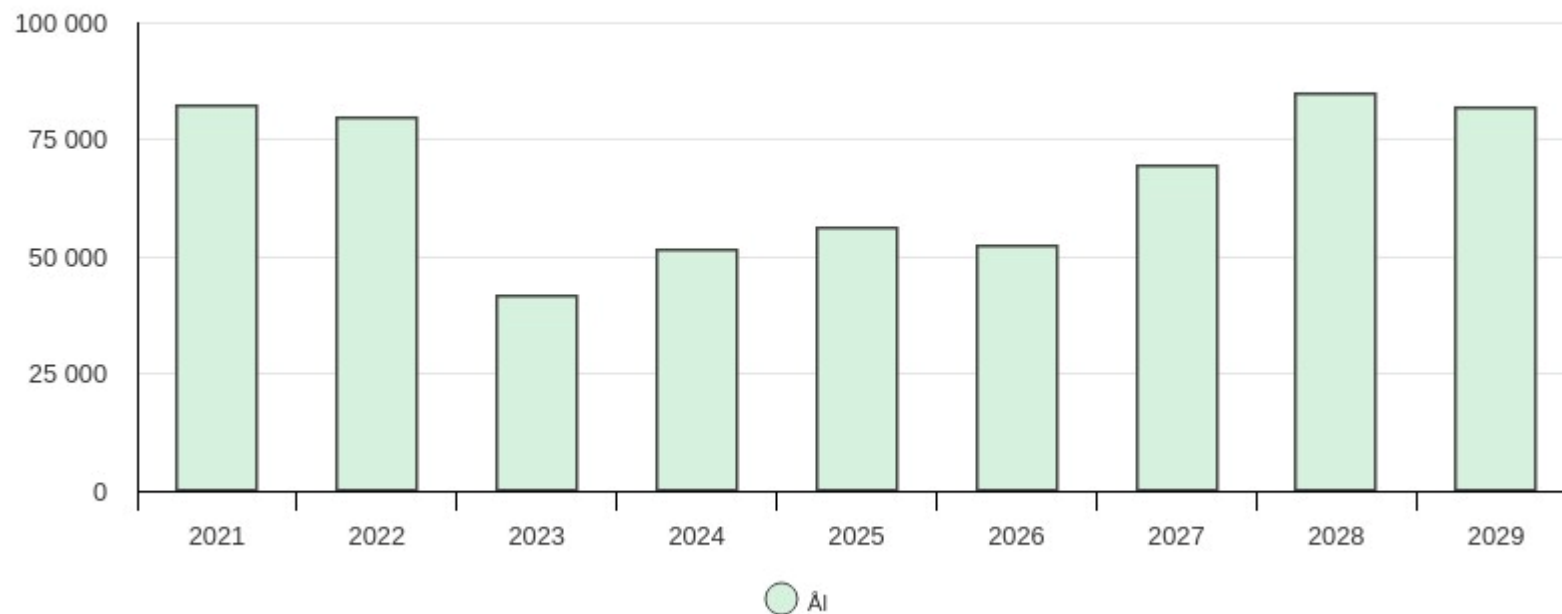
Grafen er i %

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
Ål	0,5 %	-10,3 %	-20,6 %	-22,4 %	-8,4 %	-5,1 %	-4,8 %	-4,7 %	-3,5 %

Netto lånegjeld i kroner per innbyggjar

Grafen er i hele kr

Tabell	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	KOSTRA 2023	KOSTRA 2024	Budsjett 2025	Økplan 2026	Økplan 2027	Økplan 2028	Økplan 2029
ÅI	82 155	79 670	41 727	51 434	55 917	52 183	69 165	84 521	81 632

Utvikling i befolkning

Befolkningsutvikling per årsak

	2020	2021	2022	2023	2024
Folketal ved inngangen av kvartalet	4 674	4 648	4 650	4 862	5 007
Fødde	41	35	39	42	32
Døde	50	63	53	42	61
Fødselsoverskot	-9	-28	-14	0	-29
Innvandring	28	63	295	672	203
Utvandring	14	10	21	43	37
Innflytting, innanlands	151	205	215	246	197
Utflytting, innanlands	183	228	257	732	506
Netto innvandring og flytting	-18	30	232	143	-143
Folkevekst	-26	2	212	145	-172
Folketalet ved utgangen av kvartalet	4 648	4 650	4 862	5 007	4 835

Personal og organisasjon

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Ål kommune	2 024	474,39	69,86 %	36,87	82,03	593,29
Ål kommune	2 025	501,79	69,81 %	36,03	76,44	614,26
Endring 2025-2024		27,40	-0,05%	-0,84	-5,59	20,97
Sentraladministrasjon	2 024	18,84	90,16 %	1,17	1,66	21,67
Sentraladministrasjon	2 025	21,21	86,60 %	0,00	0,70	21,91
Oppvekst	2 024	176,09	71,70 %	25,17	38,86	240,12
Oppvekst	2 025	184,73	70,82 %	21,35	34,11	240,19
Helse og omsorg	2 024	153,21	68,52 %	9,27	30,91	193,39
Helse og omsorg	2 025	168,44	68,81 %	14,16	30,39	212,99
Kultur	2 024	10,24	57,50 %	0,47	1,19	11,90
Kultur	2 025	11,25	61,35 %	0,00	1,64	12,89
Drift og utvikling	2 024	58,30	64,19 %	0,00	1,52	59,82
Drift og utvikling	2 025	58,33	67,95 %	0,00	1,83	60,16
Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost	2 024	8,70	46,20 %	0,00	0,00	8,70
Vatn, avløp og renovasjon – sjølvkost	2 025	8,38	53,68 %	0,00	0,00	8,38
Interkommunale tenester	2 024	49,01	76,84 %	0,79	7,89	57,69
Interkommunale tenester	2 025	49,45	71,45 %	0,52	7,77	57,74

Kommunen sine tenestekområde

Sentraladministrasjon

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Sentraladministrasjon	2 024	18,84	90,16 %	1,17	1,66	21,67
Sentraladministrasjon	2 025	21,21	86,60 %	0,00	0,70	21,91
Endring 2025-2024		2,37	-3,56%	-1,17	-0,96	0,24

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	23 161	26 137	26 309	26 309	26 458	26 458
Kjøp av varer og tenester som inngår i kommunal eigenproduksjon	11 227	9 234	6 778	7 168	6 778	7 178
Kjøp av varer og tenester som erstattar kommunal eigenproduksjon	26 822	31 092	29 891	29 891	29 859	29 859
Overføringsutgifter	2 985	1 937	1 864	1 864	1 864	1 864
Finansutgifter	32	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	64 227	68 400	64 842	65 232	64 959	65 359
Driftsinntekter						
Salsinntekter	-474	-171	-281	-281	-281	-281
Refusjonar	-5 601	-3 353	-3 330	-3 330	-3 330	-3 330
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-164	-100	-100	-100	-100	-100
Sum Driftsinntekter	-6 239	-3 624	-3 711	-3 711	-3 711	-3 711
Sum	57 988	64 776	61 131	61 521	61 248	61 648

Beskriving av verksemda i dag

HR/Lønn

HR/lønn har i dag 7 fast tilsette. Avdelinga bistår alle sektorane og med rekruttering, sjukefråværsoppfølging, overordna HMS arbeid og er ansvarleg for kommunen sin personalpolitikk. Ansaret for lønn er og lagt til HR sjefen. Me køyrer lønn for heile kommunen og dessutan for Ål kyrkjelege fellesråd og Hallingdal brann og redning IKS. Personalavdelinga jobbar tett saman med løn og Ål kommune har eit samarbeid med Hemsedal og Gol kommune på desse felte. Juridisk rådgjevar er og plassert under HR/lønn. Denne stillinga arbeider for alle sektorar.

Økonomi

Økonomiavdelinga har 4 fast tilsette og 3,40 årsverk. Avdelinga fører rekneskapen og lagar den naudsynte rapporteringa av årsrekneskapen til revisor og styre/representantskap for Ål kommune, Ål kyrkjelege fellesråd, Ål kraftverk KF, Regionrådet og Hallingdal -brann og redning IKS. Ål kommune lagar budsjett og økonomiplan i programmet Framsikt.

Vi har også innkjøpsfunksjonen for heile kommunen i ein 50 % stilling.

Ål frivilligsentral/Ål ungdomsfrivilligsentral

Frivilligsentralen består av Ål frivilligsentral og Ål ungdomsfrivilligsentral med to 100 % stillingar. Vi jobbar med å skape gode møteplassar, inkludere og engasjere innbyggjarar i kommunen i alle aldrar. Vi driftar HallUng ungdomsklubb og har tre BUA utstyrssentralar. Vi har om lag 100 aktive frivillige som utfører ulike oppdrag og aktivitetar, og vi samarbeider med mange ulike aktørar. Alle aktivitetar vi tilbyr skal vere lågterskeltilbod og vere gratis.

Utfordringar og strategi

HR/lønn

Ei av dei største utfordringane i Ål kommune er høgare turn-over i stillingar enn kva som har vore tilfelle tidlegare. Frå 2023 til 2024 har 12,6 % av kommunen sine tilsette skift jobb. Dette er mindre enn gjennomsnittet for landet som er 12,7 %, så problemstillinga er gjengs for Kommune-Noreg. Dette fører til stort behov for rekruttering. Frå 1.1.2025 til 15.10.2025 har vi lyst ut 158 stillingar. Det er no så å seie alltid søkjarar til stillingane. Gjennomsnittleg tal på søkjarar frå alle publiseringskanalar er 2,13 (1,58 i same periode i 2024).

Det har det siste året vore jobba med å effektivisere og proffisjonalisere rekrutteringsprosessane. Det er framleis få søkarar til stillingar, men fleire enn for eit år sidan. HR har annonsert breit og har fått fleire søkarar. Me ventar framleis høge kostnader med annonsering.

I 2025 har det vorte jobba mykje med arbeidsgjevarpolitikken. Det er mellom anna vedtatt arbeidstidsreglement og arbeidsreglement.

I 2025 har vi 2 nye lærlingar. Dette er ein nedgang frå 2024 og er ei trend i heile Buskerud. Vi må framleis satse på å rekruttere fleire lærlingar då me treng desse for å sikre fagkompetanse og rekruttering. I budsjettforslaget er det lagt til grunn ein like stor andel lærlingar som i 2024.

Det er eit mål å få redusert sjukefråværet. Medan vi i åra før covid-19 hadde eit totalt fråvær på 7,1–7,2 % ligg vi på om lag 8 % pr. 31.9.2025. Det er stor skilnad mellom avdelingane. Det blir jobba tett på avdelingane for å få ned sjukefråværet og sett inn tiltak i samarbeid med bedriftshelsetenesten og NAV for å få ned sjukefråværet. Det er auka fokus på partsarbeidet i avdelingane som eit ledd i nærversarbeidet.

Det har i 2025 vore arbeid med å implementere Visma Flyt Timeplan og Visma Ressursstyring i alle avdelingar i oppvekst og helse. I dette arbeidet har Lønn vore sentral. I 2026 skal me arbeide vidare med implementeringa og sikre me tar i bruk alle delar av systema. Me skal og igangsette Visma Tid som er eit fleksitidsreglement. Dette

vil gjøre det enklare for både dei tilsette og leiarar i administrative stillingar å halde oversikt over pluss- og minustimar.

Økonomiavdelinga

Utfordringa til avdelinga er høgt sjukefråvær og arbeidspress gjennom året. Arbeidspresset er særleg høgt i samband med årsavslutninga, då denne har svært korte fristar. Rekneskapen for Ål kommune skal vere ferdigstilt innan 22. februar året etter, og det er nesten umogleg å bli heilt ferdig, sidan alt er avhengig av mange personar og faktorar både innanfor organisasjonen og utanfor.

Ål frivilligsentral/Ål ungdomsfrivilligsentral

Lokala til Hallung ungdomsklubb på kulturhuset er ikkje godkjent til opphaldsrom og vart stengt denne våren av branntilsynet. Det kostar mykje å setje lokalet i stand. Vi har fått godkjent å leige lokale på Sundrehall denne hausten. Ungdommen har behov for ein møteplass og lokale til ungdomsklubb frå nyttår, og kommunen må finne ei løysing på dette. Vi har dei siste to åra hatt ungdomsarbeider i 30 % ved ungdomsklubben, og ønsker å få dette til ei fast stilling.

BUA utstyrssentral er svært godt besøkt, og har dei to siste åra dobla i utlånstal. I 2023 hadde vi 2500 utlån og i 2024 har vi pr. 25.10. allereie 3087 utlån. Dette skapar stor aktivitet og auka folkehelse. I store delar av året er vi heilt avhengig av å vere to på jobb i opningstida til BUA. Vi hadde i 2023 Bufdirmidlar til å løne ungdommar ved utstyrssentralen og til driftskostnader, men dette har vi ikkje fått midlar til for 2024. Vi har behov for lønsmidlar og driftskostnader til BUA i budsjettet.

Aktivitetar for barn og unge i feriar har vore ein stor suksess. I sumar hadde vi 102 barn på gratis sommarcamp fordelt på to veker. Vi har fått midlar frå Bufdir og stiftelsar, men med så stor oppslutning og mål om at alle skal delta, har vi behov for å ha ein pott til dette i budsjettet.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opphavleg budsjett		64 166	64 556	64 283	64 283
Sum Vedtak førre periode		-10	-10	-10	390
Konsekvensjusteringer		-10	-10	-10	390
Konsekvensjustert ramme		64 156	64 546	64 273	64 673
Innsparingstiltak					
Endring budsjett barnevern og barnevernsvakt	Innsparingstiltak	-564	-564	-564	-564
IKT-Hallingdal	Innsparingstiltak	-214	-214	-214	-214
Innsparing Frivilligsentralen	Innsparingstiltak	-65	-65	-65	-65
Innsparing økonomiavdelinga	Innsparingstiltak	-250	-250	-250	-250
Politisk – innsparing løn og opplæring	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Redusert bevertning	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Redusert kjøp av tenester	Innsparingstiltak	-240	-240	-240	-240
Redusert opplæring	Innsparingstiltak	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Regionrådet for Hallingdal	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Rådmannen – innsparing	Innsparingstiltak	-330	-330	-330	-330
Sekretariatet – Innsparing løn og porto	Innsparingstiltak	-330	-330	-330	-330
Sum Innsparingstiltak		-3 643	-3 643	-3 643	-3 643
Nye tiltak					
Lønnsoppgjer 2025 kap. 3	Nye tiltak	96	96	96	96
Andre tiltak	Nye tiltak	90	90	90	90
Sum Nye tiltak		186	186	186	186
Nye tiltak og realendringar		-3 457	-3 457	-3 457	-3 457
Budsjettendringar					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringar	432	432	432	432
Sum Budsjettendringer		432	432	432	432
Budsjettendringar		432	432	432	432
Ramme 2026-2029		61 131	61 521	61 248	61 648

Innsparingstiltak

Endring budsjett barnevern og barnevernsvakt

Barneverntenesten har levert eit budsjett med reduserte kostnader innafor administrasjon og barnevernstiltak utanfor familien, og ein auke innafor barnevernstiltak i familien. Netto innsparing er kr 564 000,-.

IKT-Hallingdal

IKT-Hallingdal har redusert budsjett for 2026 med kr 214 000,-, hovudsakleg på grunn av rydding i lisensar.

Innsparing Frivilligsentralen

Frivilligsentralen aukar budsjettet med kr 50 000,- i statstilskot og redusera kostnadane med kr 15 000,-.

Innsparing økonomiavdelinga

Økonomiavdelinga har 3,4 årsverk, innsparinga er fordelt utover fleire postar.

Politisk – innsparing løn og opplæring

Alle område er pålagt å spare 5 %, og område politisk har mindreforbruk innafor løn og opplæring.

Redusert opplæring

Det vart lagt inn 1,1 mill. kr til leiarutvikling i 2025, dette var berre meint som eit eittårig tiltak og reduserast derfor i 2026.

Regionrådet for Hallingdal

Regionrådet har levert eit budsjett som er kr 200 000,- lågare enn i 2025 for Ål kommune sin del. For heile Hallingdal er det ein reduksjon på kr 764 000,-, som er finansiert ved bruk av disposisjonsfond. Regionrådet hadde ved utgangen av 2024 eit disposisjonsfond på 1,4 mil. kr.

Rådmannen – innsparing

Rådmannen har spart inn kr 100 000,- på inventar og utstyr og kr 80 000,- på Lisenser og kontigenter.

Budsjettendringar

Lønsoppgjer kap. 4 2025

Lønnsoppgjer kap. 4 2025

Ønska tiltak

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2026	2027	2028	2029
Aktivitetsmidlar til begge sentralane	2	Nytt tiltak	50	50	50	50
Auka kontingent KS	1	Nytt tiltak	150	150	150	150
Revisjonshonorar 2026	1	Nytt tiltak	58	58	58	58
Sum			258	258	258	258

Beskriving

Aktivitetsmidlar til begge sentralane

Frivilligsentralane tilbyr mange aktivitetar for alle aldersgrupper, – både barn, unge, unge vaksne og vaksne. Alle aktivitetar skal vere gratis, og vi søker stadig om midlar frå ulike stiftelsar ol for å skaffe midlar til aktivitet. Vi får både positiv og negativ respons på søknadene.

Sommarcamp for 100 barn er avhengig av mange aktivitetsleiarar og det er behov for lønsmidlar til desse og midlar til transport og aktivitet. Vi har ingen midlar til grunnfinansiering i dag verken til sommarcamp, aktivitet i haust- eller vinterferien og elles til all anna aktivitet på sentralane.

Auka kontingent KS

Revisjonshonorar 2026

Auke i revisjonshonorar frå Viken kommunerevisjon og kontrollutvalssekretær.

Nye tiltak

Aktivitetsmidlar til begge sentralane

Frivilligsentralane tilbyr mange aktivitetar for alle aldersgrupper, – både barn, unge, unge vaksne og vaksne. Alle aktivitetar skal vere gratis, og vi søker stadig om midlar frå ulike stiftelsar ol for å skaffe midlar til aktivitet. Vi får både positiv og negativ respons på søknadene.

Sommarcamp for 100 barn er avhengig av mange aktivitetsleiarar og det er behov for lønsmidlar til desse og midlar til transport og aktivitet. Vi har ingen midlar til grunnfinansiering i dag verken til sommarcamp, aktivitet i haust- eller vinterferien og elles til all anna aktivitet på sentralane.

Revisjonshonorar 2026

Auke i revisjonshonorar frå Viken kommunerevisjon og kontrollutvalssekretær.

Oppvekst

Innleing

Oppvekstsektoren omfattar totalt 13 avdelingar med ca 270 tilsette i faste stillingar, vikariat og mellombels stillingar, og i ulike stillingsstorleikar. Tenestene omfattar skule, barnehage, kulturskule og leirskule, dessutan busetting og etablering av flyktningar og norskopplæring for vaksne innvandrarar.

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Oppvekst	2 024	176,09	71,70%	25,17	38,86	240,12
Oppvekst	2 025	184,73	70,82%	21,35	34,11	240,19
Endring 2025-2024		8,64	-0,89%	-3,82	-4,75	0,07

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	182 325	179 966	168 386	168 386	168 386	168 386
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 545	13 249	10 464	10 464	10 464	10 464
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 379	1 430	1 430	1 430	1 430	1 430
Overføringsutgifter	2 502	2 330	2 330	2 330	2 330	2 330
Finansutgifter	3 176	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	214 927	196 975	182 610	182 610	182 610	182 610
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 191	-2 870	-2 870	-2 870	-2 870	-2 870
Refusjoner	-34 117	-10 208	-10 208	-10 208	-10 208	-10 208
Overføringsinntekter	-4	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 097	-500	-0	-0	-0	-0
Sum Driftsinntekter	-47 409	-13 578	-13 078	-13 078	-13 078	-13 078
Sum	167 518	183 397	169 532	169 532	169 532	169 532

Beskriving av verksemda i dag

Illustrasjonsbilde skapt med Copilot 16.09.25

Tenestoområde i oppvekstsektoren:

- Skule; Nedre-Ål skule, Nordbygdene skule, Torpo skule, Ål ungdomsskule. Skattebøl skule har ikkje skuledrift skuleåret 25/26.
- Barnehage; Sunde barnehage, Torpo barnehage, Nordbygdene barnehage, Skattebøl barnehage og Sando barnehage
- Ål Introsenter
- Ål kulturskule
- Hallingdal Leirskule
- Oppvekstkontoret; rådgjevar skule, rådgjevar barnehage, rådgjevar IKT, konsulent lønn/økonomi og kommunalsjef

Nasjonale føringar, demografisk utvikling og forventningar påverkar aktivitet og tenestebehov. Overordna statlege styringssignal omfattar

- Kunnskapsløftet med fagfornyinga 2020
- Barnevernsreformen/oppvekstreformen 2022
- Stortingsmelding 16 (2006-2007) «... og ingen sto igjen. Tidlig innsats for livslang læring»
- Stortingsmelding 6 (2019-2020) «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO
- Stortingsmelding 15 (2022-2023) «Folkehelsemeldingen» . Kapittel 3.3 «Dei samfunnsskapte vilkåra for god helse – oppvekst og utdanning» .
- Stortingsmelding 28 (2024-2025) «Tro på framtida – uansett bakgrunn»
- Stortingsmelding 34 (2023-2024) «En mer praktisk skole»
- Prop. 36 S (2023-2024) «Barnevernsreformen». Kapittel 3 «Forebygging»
- Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (2020-2024), jfr nedbygging Statped.
- Ny opplæringslov frå 01.08.24
- Rammeplan for barnehage, SFO og kulturskule ("Mangfald og fordjuping")
- Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringslova)
- Meld. St. 17 (2023-2024) Om integreringspolitikken: "Stille krav og stille opp"

Kommunale føringar omfattar

- Kommuneplan 2015-2027 - tekstdel
- Strategidokumentet Oppvekst 2030 (2025 – 2030)
- Strategidokumentet Betre læring 2022-2025
- Revisjonsrapporten (Tilpasset opplæring og spesialundervisning, Forvaltningsrevisjonen, januar 2022)
- Pedagogisk bruk av IKT i skulene i Ål (2023-2027)
- IKT Handlingsplan i barnehage (2021-2025)

Utfordringar og strategi

Generelt

Pr september -25 driftar sektoren med 15,1 stilling med personell utan godkjent utdanning. Det er auka behov for omfattande tiltak og støtte rundt enkeltbarn/elevlar, og sektoren har behov for meir spesialkompetanse, både i skule og barnehage. Det er redusert barnetal i skulene, og samstundes auka behov for barnehageplassar.

Skule

Innan skule står sektoren overfor fleire utfordringar:

1. **Redusert tal elevlar** (jfr tabell nedanfor)

Elevlar ved den einskilde skule i perioden 2022-26:

Skule	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Nordbygdene skule	45	52	50	48
Nedre-Ål skule	203	203	214	217
Skattebøl skule	41	32	0	0
Torpo skule	43	44	46	39
Ål ungdomsskule	196	168	170	165
SUM	528	499	480	469

Samstundes er tal skulestartar relativt stabilt framover, med ca 40 pr år, bortsett frå skuleåret 28/29;

Utvikling tal førsteklasingar i Ål kommune:

1. klasse	2026/2027	2027/2028	2028/2029	2029/2030
Nordbygdene skule	5	8	3	6
Nedre Ål skule	23	25	17	17
Skattebøl skule	6	8	6	10
Torpo skule	9	1	5	7
SUM	43	42	31	40

2. Samansette og omfattande utfordringar

Det er fleire barn og unge med samansette og omfattande utfordringar, som krev mindre grupper, 1:1 eller 2:1-bemanning, og samstundes aukande grad av skulefråvær. Sektoren får ikkje tilsett nok kvalifisert personell til desse utfordringane.

Det er igangsett fleire tiltak, m.a. kompetanseheving, samarbeid med hjelpetenestene, miljøterapeutar/arbeidarar ved skulane, og lærarar og assistentar som delvis gjennomfører heimeundervisning for enkeltelevar. Vi opplever at vi ikkje strekk til ift. ressursar og kompetanse på dette området. Sektoren treng ressursar, kompetanseheving og tettare samarbeid med og hjelp frå helsesektoren på dette området. Sektoren nyttar også fleire eksterne firma, hausten -25 ved 2 skular, for å avhjelpe denne situasjonen.

Utvikling grunnskule 2023 og 2024, samanlikna med Hol, Gol, Hemsedal, Nord-Aurdal og kontragrupper 5 (kjelde: Framsikt/Kostratal):

Grunnskole

	Ål 2023	Ål 2024	Hol	Gol	Hemsedal	Nord- Aurdal	Kostragruppe 05
Prioritet							
Netto driftsutgifter til grunnskole (202), per innbygger 6-15 år *) **)	167 433	201 866	184 890	127 651	132 199	135 177	137 559
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år *) **)	195 957	236 099	229 793	160 905	173 270	168 414	175 976
Produktivitet							
Driftsutgifter til undervisningsmateriell (202), per elev i grunnskolen *)	3 077	2 690	4 757	3 118	5 211	2 968	2 696
Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. bruker *)	22 448	11 328	29 160	30 304	25 302	26 083	35 639

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, skolelokaler og skoleskyss (202, 222, 223), per elev *)	237 527	251 933	264 275	187 535	202 782	186 014	197 421
Dekningsgrad							
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	14,6 %	15,6 %	11,9 %	8,4 %	14,1 %	9,5 %	9,9 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	6,7 %	5,3 %	10,9 %	9,2 %	1,3 %	3,0 %	7,4 %
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	56,6 %	70,1 %	81,8 %	60,8 %	88,8 %	40,9 %	64,2 %
Kvalitet							
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	87,9	86,0	88,1	98,7	96,0	90,5	

**) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).*

***) Tala er justert for ulikt utgiftsbehov*

Ål kommune ligg relativt høgt på netto driftsutgifter til grunnskule. Del elevar som får spesialundervisning er høgare enn i kommunar det er naturleg å samanlikne med, og del undervisning gjeve av undervisningspersonale har gått ned frå 2023 til 2024.

Samstundes ligg Ål kommune høgast i Hallingdal og Buskerud på risikopoeng, med 37 av 99 moglege. Risikopoeng er samansett av indikatorane

- nasjonale prøver 5. og 8. trinn, lesing og rekning
- elevundersøkinga 7. og 10. trinn når det gjeld støtte frå lærar og motivasjon
- grunnskole-poeng, altså samla poengsum rekna ut frå alle standpunkt- og eksamenskarakterane på vitnemålet, og som er grunnlaget for opptak til vidaregående skole

basert på resultat over 3 år.

Deltaking i Oppfølgingsordningen i regi av Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus er eitt av tiltaka for å analysere og setja inn tiltak i forhold til dette.

Barnehage

Barnehagane i Ål opplever auke i behov for barnehageplassar. Talet på born som blir født går ned, medan talet på born som går i barnehage går opp. Vi har totalt 288 barnehageplassar (190 barn hausten -25) i Ål når alle barnehagane driv på normale nivå og kapasiteten ved Skattebøl barnehage er utvida. Rekruttering til jobb i barnehage er eit problem, og vi slit med å oppfylle bemanningsnormen i barnehagelova.

Også i barnehagane er det fleire barn med ulike diagnoser, og som treng 1:1-oppfølgning. Det er stort behov for spesialpedagogar i barnehagane.

Utvikling i tal barn/plassar i barnehagane i Ål:

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

År	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26 ***
Barn	166	184	184	203	211	190 **
Plassar	223	267	258	288	293*	288

*Utvida kapasitet i alle barnehagar, og ei heil avdeling Skattebøl barnehage.

** Vi har fleire barn søkt inn på nyåret 2026; ikkje med i desse tala.

*** 288 plassar med utvida kapasitet ved Skattebøl barnehage; dvs Skattebøl barnehage som 4 avdelings barnehage.

Frå august -26 er behovet for barnehageplassar rekna til **294 plassar**.

Utvikling driftsutgifter barnehage (kjelde: Framsikt/Kostratal):

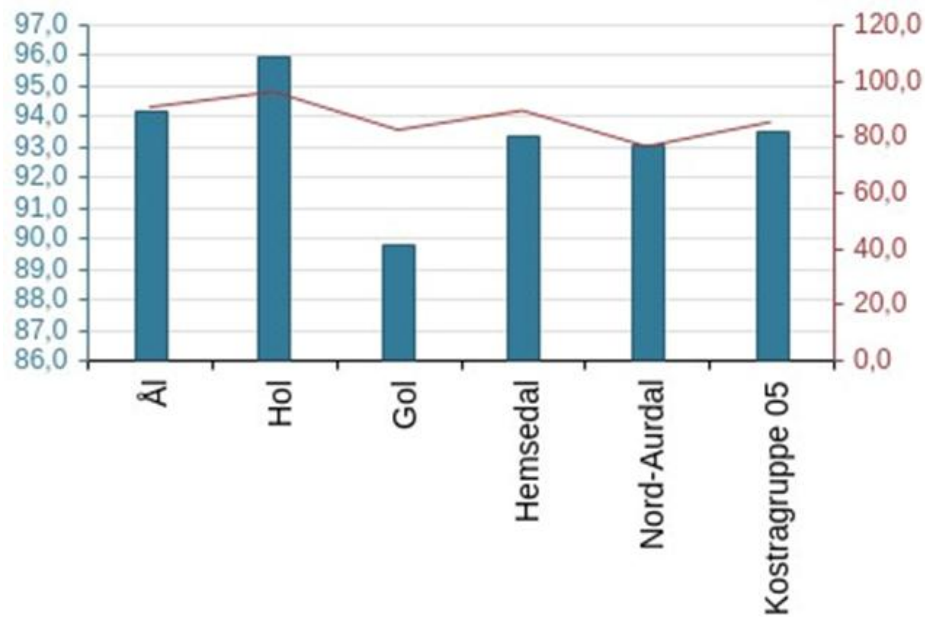
Barnehage

	Ål 2023	Ål 2024	Hol	Gol	Hemsedal	Nord-Aurdal	Kostragruppe 05
Prioritet							
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager *) **)	243 162	270 553	283 096	231 820	305 533	232 604	249 726

*) Tala er inflasjonsjustert med endeleg deflator (TBU).

**) Tala er justert for ulikt utgiftsbehov

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

1-5 år med barnehageplass (B)
brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)

I Ål kommune har 94% av barn i alderen 1-5 år barnehageplass (kjelde: Framsikt/Kostratal):

	Andel barn 1-5 år med barnehageplass (B)	Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)
Ål	94,1 %	90,3
Hol	96,0 %	95,8
Gol	89,8 %	82,2
Hemsedal	93,3 %	89,1
Nord-Aurdal	93,0 %	76,3
Kostragruppe 05	93,5 %	85,0

Makspris i barnehagepris sone 2 er sett til kr. 700 pr måned.

Ål introserter

Busetting og inkludering av flyktningar er eit tverrfagleg og sektorovergripande fagfelt. Det er også eit uføreseieleg fagfelt, der busettingstal i kommunen blir vedteke politisk frå år til år.

Tilbodet om opplæring i norsk og samfunnskunnskap til vaksne innvandrarak er også blant anna avhengig av busettingtala i Ål kommune og Hol kommune, og varierer frå år til år.

Det er viktig å jobbe for å skape kontinuitet i arbeidet, sørge for vidareføring av kompetanse, ha fokus på utvikling og å legge til rette for ei ramme der det er mogleg å skalere opp og ned etter behov.

Ål kulturskule

Kulturskulen har høg aktivitet og god utvikling, med fleire elevar som kombinerer fleire fag. Det gir djupare læring og meir tverrfagleg samarbeid. Vi følgjer opp den nye rammeplanen *Kulturskule for alle* med breidde, inkludering og økt rekruttering. Å få fleire gutar inn i tilboda har vore ei målretta satsing, og dette arbeidet held vi fram med.

Elevtalet i kommunen går ned, og kulturskulen må vera innovative for å treffsikkert møte framtida.

Vi ønskjer å bruke meir ressursar og kapasitet på folkemusikk og folkedans, som ein del av kulturarven i regionen.

For å sikre kvalitet og kontinuitet må vi ta vare på og utvikle kompetansen i staben. Samtidig er det avgjerande å vidareføre samarbeidet med kommunar som kjøper tenester, trass stram økonomi.

Hallingdal leirskule

Hallingdal leirskule sine største utfordringar med tanke på budsjett er at vi ikkje har full oversikt over tal elevar kvart år. Skulene melder inn tal elevar når det blir skreve kontrakt, men det kan oppstå endringar. Difor må vi gå ut frå eit gjennomsnitt når vi legg budsjettet. Vidare er det ei utfordring at enkelte kontraktar går ut sommaren 2025; det er difor avgjerande at Topcamp klarar å få avtale med nye skuler.

Strategi

- Strategidokument Oppvekst 2030
- Tett og tidleg på
- Læringsutbytte
- Leik og leikbasert læring – praksisnær læring
- Styrkebasert tankesett/tilnærming
- Autoritativ vaksenrolle
- Elev- og barnesyn
- Heilskapleg læring
- Pedagogisk bruk av IKT
- Inkluderande barnehage- og skulemiljø
- Kompetanseheving
- Oppfølgingsordningen

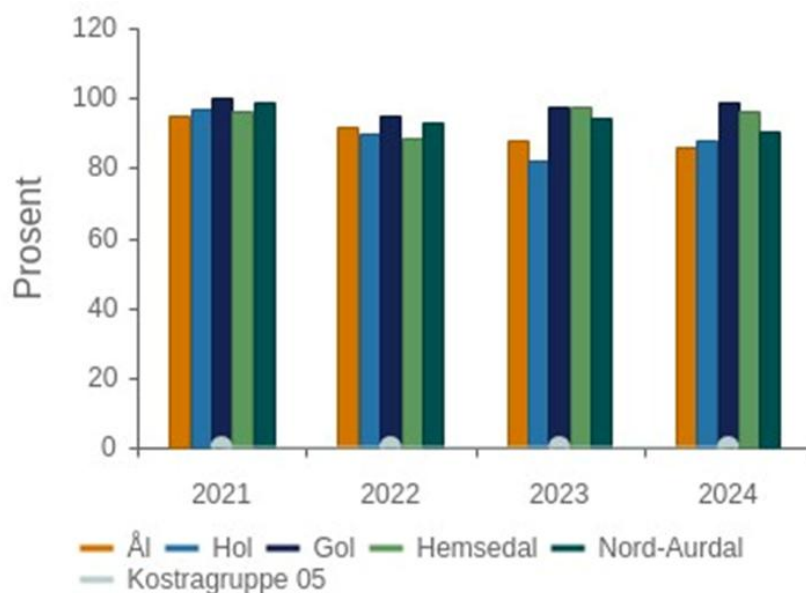
Personell og behov i framtida

Sektoren har ei stor utfordring i forhold til å behalde og rekruttere kvalifisert personell og nok personell. Dette gjeld både skule og barnehage. Tal lærarak pr elev har gått ned i kommunen, det same har årstimar gjeve av medarbeidarar med godkjent utdanning. Ål kommune er i same situasjon som resten av landet; nesten 1 av 5 lærarak har ikkje godkjent utdanning i Noreg. Totalt manglar vi pr september -25

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

lærarar med godkjent utdanning i 8,1 stilling og medarbeidarar med barnehagelærerutdanning i 7,0 stillingar; altså totalt 15,1 vakante stillingar.

Undervisning gjeve av undervisningspersonale med godkjent utdanning er redusert sidan 2021, og lågare enn i kommunar det er naturleg å samanlikne med (kjelde: Framsikt);

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	2021	2022	2023	2024
Ål	94,7	91,5	87,9	86,0
Hol	97,2	89,6	81,9	88,1
Gol	100,0	95,1	97,7	98,7
Hemsedal	96,2	88,3	97,8	96,0
Nord-Aurdal	98,6	93,3	94,5	90,5

Behalde og rekruttere fagpersonell, både i skule og barnehage, blir ei svært viktig oppgåve framover; oppvekstsektoren må fokusere på å behalde alle dei dyktige tilsette vi har i sektoren, og samstundes prøve ut tiltak for å rekruttere nye. Det er viktig at kommunen jobbar med denne utfordringa framover; vurdere alternative måtar å organisere tenestene på, igangsetje eit målretta arbeid for å betre rekrutteringssituasjonen til denne type stillingar i kommunen og arbeide med kompetanseheving for tilsette som allereie arbeider i sektoren.

Sektoren har hatt relativt stort sjukefråvær, spesielt i barnehagane. Dette skapar saman med vakante stillingar stort press på vårt personell.

Samstundes medfører

- redusert barnetal i skulene
- auka behov for barnehageplassar
- auka behov for omfattande tiltak og støtte rundt enkeltbarn/elevlar
- behov for meir spesialkompetanse, både i skule og barnehage

behov for å vurdere nye måtar å organisere tenestene på.

Dette er eit arbeid sektoren må fokusere på også i 2026.

Økonomi

Innsparingskrav for oppvekstsektoren i budjettrundskrivet 2026 er på **kr. 7.427.373**. I tillegg er det lagt inn innsparingstiltak på kr. 1.000', dvs totalt **8.427' i innsparing**.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Oppvekstsektoren foreslår å dele innsparingskravet mellom innsparing på kvar avdeling, og nokre felles tiltak. Det er viktig at innsparingstiltaka har barn/elevlar i fokus, og i minst mogleg grad går ut over barn, elevlar, tenester, tilsette og kvalitet, og at innsparingane er forsvarlege både pedagogisk og personellmessig. Oppvekstsektoren skal levere tenester i tråd med sentralt lovverk og forskrifter, dessutan lokale krav, rammer og føringar. Våre medarbeidarar er den viktigaste ressursen for å levere tenester i tråd med føringane for våre tenester.

Ein foreslår desse felles innsparingstiltaka for oppvekstsektoren:

	Tiltak	Grunngjeving	Ca innsparing 2026	Merknad
1.	Sommarstengte barnehagar (alle 5 bh) 3 veker samanhengane, veke 28, 29 og 30	Utvide frå 2 til 3 veker sommarstengt. Reduserte vikarutgifter.	1.000.000	Medarbeidarar i bh får då 4 av 5 ferieveker fastsett.
2.	Sommarstengt SFO ved 3 skolar i 3 veker samanhengande (veke 28, 29 og 30)	Innsparing vikarutgifter.	200.000	Medarbeidarar SFO får då 4 av 5 ferieveker fastsett.
3.	Opningstid barnehagane 07:30-16:30	Ikkje mogleg å søke dispensasjon om levering kl 07, henting kl 17	0	Ingen innsparing. Høgare kvalitet ved høgare bemanning i opningstida, mogleg redusert sjukefråvær.
4.	Intro-stønad 10890 2751	Redusert tal intro-program og kortare program	2.000.000	I tillegg er det lagt inn auka integreringstilskott kr. 1,8 mill., utan at budsjettet Ål introjenter er auka. Dette inneber føresetnad om totalt mottak 25 flyktningar i 2026; 20 ordinære og 5 mindreårige.
5.	Driftsjusteringar frå august -26	Vanskeleg å gjennomføre endringar i eit igangsett skuleår.	1.000.000	Sak til politisk behandling med ulike alternativ.
	SUM		4.200.000	

Resterande innsparingsbeløp for sektoren, kr. 4.227.373, foreslår ein fordelt på avdelingane slik:

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Avdeling	Kr pr avdeling	Innsparing/merknad
Kommunalsjef oppvekst	100.373	Halde 30% stilling vakant.
Barnehagar - felles	0	
Nordbygdene barnehage	160.000	Redusert vikarbudsjet. Omdisponering av personell ved fråvær, styrar dekker opp på avdeling når naudsynt.
Skattebøl barnehage	180.000	Redusert vikarbudsjet. Omdisponering av personell ved fråvær. Redusert budsjett driftsutgifter.
Sundre barnehage	450.000	Redusert vikarbudsjet. Omdisponering av personell ved fråvær. Sjukefråværsarbeid i samarbeid med NAV.
Torpo barnehage	165.000	Redusert vikarbudsjet. Omdisponering av personell ved fråvær, styrar dekker opp på avdeling når naudsynt.
Sando barnehage	175.000	40% stilling.
Skular - felles	0	
Nordbygdene skule	242.000	20% lærarstilling, redusert vikarbudsjet.
Nedre-Ål skule	866.000	100% mellombels stilling lærar
Skattebøl skule	0	
Torpo skule	217.000	Redusert vikarbudsjet. Redusert budsjett driftsutgifter.
Ål ungdomsskule	720.000	Avslutte 100% mellombels stilling sommaren -26. Redusert6 vikarbudsjet.
Musikk- og kulturskule	100.000	Kutt kjøp av tenester frå Buskerud Teater, utsetjing av kjøp inventar og utstyr, mindre annonsering, reduksjon i kurs og reiser.
Leirskule	0	
Ål introjenter	852.000	100% mellombels stilling lærar og 50% mellombels stilling flyktningkonsulent/miljøarbeidar.
Oppvekst totalt	4.227.373	Sjå meir detaljert informasjon om innsparingsforslag og konsekvensar under kvar avdeling/ansvar.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Tiltaka nedanfor er budsjetterte berre i 2025.

Tiltak 1 er det funne plass til innanfor budsjettframlegg -26, tiltak 2 delvis.

Tiltak 3-8 er ikkje vidareførte i budsjettframlegg 2026.

Tiltak nr	Tiltak	Kr	Merknad
1	Drift 2 avdelingar Skattebøl barnehage	6.000.000	Brenno og Trydalen – fysisk ved Skattebøl skule. Eitt-årig tiltak budsjett -25, vidareført driftsbudsjett i 2026.
2	25% stilling barnekoordinator	105.000	50% barnekoordinator, der 50% er finansiert frå helse, 50% frå oppvekst. Årleg kostnad kr. 213' for oppvekstsektor. Funne plass innanfor ramme til 6 mnd finansiering i 2026, tilsvarande i helse.
3	Årleg oppgradering og utskifting IKT-utstyr + opplæring	1.300.000	Vedteken IKT-plan for oppvekstsektoren, jfr. SUKO-sak PS 89/24
4	Tiltak einskildelevar/store og komplekse behov	6.000.000	2:1-bemanning, 1:1-bemanning, Inn på Tunet, alternative læringsarenaer, miljøterapeutisk team
5	Skattebøl skule	8.000.000	Dersom Skattebøl skule skal vera 1-4-skule frå hausten -26, må det budsjetterast med ca kr. 8.000' på årsbasis. Evaluering med undersøking blant føresette hausten -25
6	Skulematprosjektet – Stiftelsen Tid	1.000.000	Vidareføring av skulematprosjektet ved Ål ungdomsskule i samarbeid med Stiftelsen Tid har årleg kostnad ca kr. 1.000'. Stiftelsen Tid opplyser 13.10.25 at summen kan reduserast til kr. 520' for 2026.
7	KS-prosjektet "Flyktninger i jobb"	500.000	Vidareføring av KS-prosjektet

Andre tiltak det ikkje er funne plass til i 2026:

- Leirskuleopphald ca kr. 400.000, jfr. vedtak SUKO-sak PS 20/25
- Delfinansiering Polen-tur kr. 200.000, jfr. vedtak SUKO-sak PS 21/25

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		166 199	166 199	166 199	166 199
Konsekvensjustert ramme		166 199	166 199	166 199	166 199
Innsparingstiltak					
Innsparing Nedre-Ål skule	Innsparingstiltak	-866	-866	-866	-866
Innsparing Nordbygdene barnehage	Innsparingstiltak	-160	-160	-160	-160
Innsparing Nordbygdene skule	Innsparingstiltak	-242	-242	-242	-242
Innsparing oppvekstkontoret	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing Sando barnehage	Innsparingstiltak	-175	-175	-175	-175
Innsparing Skattebøl barnehage	Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Innsparing Sundre barnehage	Innsparingstiltak	-450	-450	-450	-450
Innsparing Torpo barnehage	Innsparingstiltak	-165	-165	-165	-165
Innsparing Torpo skule	Innsparingstiltak	-217	-217	-217	-217
Innsparing Ål introcenter	Innsparingstiltak	-852	-852	-852	-852
Innsparing Ål kulturskule	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing Ål ungdomsskule	Innsparingstiltak	-720	-720	-720	-720
Justering drift oppvekstsektor fra august -26	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon introduksjonsstønad	Innsparingstiltak	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sommarstengt SFO 3 veker	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
Sommarstengte barnehagar 3 veker samanhengande	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Innsparingstiltak		-8 427	-8 427	-8 427	-8 427
Nye tiltak					
50% stilling barnekoordinator (25% finansiert fra helse, 25% fra oppvekst), 6 mnd	Nye tiltak	105	105	105	105
Drift Skattebøl barnehage	Nye tiltak	6 000	6 000	6 000	6 000
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	536	536	536	536
Andre tiltak	Nye tiltak	40	40	40	40
Sum Nye tiltak		6 681	6 681	6 681	6 681
Nye tiltak og realendringer		-1 746	-1 746	-1 746	-1 746
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjør kap. 4 2025	Budsjettendringer	5 079	5 079	5 079	5 079
Sum Budsjettendringer		5 079	5 079	5 079	5 079
Budsjettendringer		5 079	5 079	5 079	5 079
Ramme 2026-2029		169 532	169 532	169 532	169 532

Samandrag budsjett

Driftstiltak

A) Innsparingstiltak

Oppvekstsektoren skal totalt spare inn **kr. 7.427.373** i budsjettframlegg 2026. I tillegg er det lagt inn innsparing kr. 1.000', dvs **total innsparing kr. 8.427'**.

Desse tiltaka er lagt inn i framlegg til driftsbudsjett som **innsparingstiltak, totalt kr. 4.220.000**

- Sommarstengte barnehagar 3 veker, innsparing kr. 1.000.000
- Sommarstengt SFO 3 veker, innsparing kr. 200.000
- Redusert intro.stønad kr. 2.000.000
- Justert drift oppvekstsektor frå august -26 kr. 1.000.000

I tillegg er det lagt inn totalt **kr. 4.227.373** som innsparing fordelt på alle avdelingar i sektoren.

På sikt bør ein vurdere:

2. Vurdere skule- og barnehagestruktur ift bemanning, pedagogisk tilbod, tal barn/elevar, økonomiske rammer og bygningsmasse

3. Vurdering organisering ift komplekse behov/særskilte tiltak, forsterka avdeling, ambulerande team, bruk av eksterne firma/Inn på Tunet, leirskulen

B) 1-årige tiltak 2025

Tiltak som ligg inne i ramma for 2025 som **1-årige tiltak:**

- auka barnehagedekning; auka kapasitet ved Skattebøl barnehage kr. 6.000' (ligg berre inne i budsjetttramma for 2025 med 8.300', og er ikkje vidareført i 2026)
- IKT (1.780' i 2025), årleg behov 1.300', jfr vedteken IKT-plan for sektoren (PS 89/24)
- midlar til ressurskrevjande tiltak skule og barnehage kr. 6.000'
- 25% stilling barnekoordinator kr. 213' (0,5 stilling finansiert 50% frå helse, 50% frå oppvekst)
- rom/utstyr praktisk/estetiske fag/varierte undervisning kr. 600'
- skulematprosjektet kr. 1.000'
- KS-prosjektet "Flyktninger i jobb" kr. 500'

Av desse er det funne plass i budsjettframlegg 2026:

1. 2 avdelingar ved Skattebøl barnehage kr. 6.000' (dvs Skattebøl barnehage som 4 avdelings barnehage)
2. 25% stilling barnekoordinator kr. 105' for 1. halvår 2026 (0,5 stilling finansiert 50% frå helse, 50% frå oppvekst, begge i 6 mnd 2026)

Det er ikkje funne plass til

- leirskuleopphald kr. 400', jfr. vedtak i SUKO-sak PS 20/25

- delfinansiering Polen-tur kr. 200', jfr. vedtak SUKO-sak PS 21/25

C) Ønsker nye tiltak i 2026 (også fremma budsjettframlegg -25):

- auka driftsbudsjett - alle avdelingar kr. 1.000'
- utbetring uteområde/leikeapparat barnehagar og skuler kr. 600'

Investerings tiltak lagt i budsjettframlegget for 2026:

- Oppussing klasserom N-fløy Nedre-Ål skule kr. 2.500'
- Utskifting dekke i ballbinge Nordbygdene skule/barnehage kr. 250'

Desse ønskete tiltaka er **ikkje** lagt inn i budsjettframlegget for 2026, men seinare år:

- Ny belysning og lettveggar basene Ål ungdomsskule
- Solskjerming Nedre-Ål skule
- Utbetring arbeidsrom Torpo skule

Innsparingstiltak

Justering drift oppvekstsektor frå august -26

Justering drift med verknad frå skuleåret 2026/27. Sak til politisk behandling med alternative løysingar ila 1. tertial 2026.

Reduksjon introduksjonsstønad

Kan redusere avsett sum til introduksjonsstønad med 2 mill kr frå 2026. Redusert intro-program, kortare varighet program.

Merk at det i tillegg er lagt inn auka integreringstilskott kr. 1,8 mill., utan at budsjettet Ål introjenter er auka.

Dette inneber føresetnad om totalt mottak 25 flyktningar i 2026; 20 ordinære og 5 mindreårige.

Sommarstengt SFO 3 veker

Sommarstengt SFO 3 veker samanhengande, veke 28, 29 og 30. Innsparing vikarutgifter. Medarbeidarar ved SFO vil då få 4 av 5 veker fastsett ila året.

Sommarstengte barnehagar 3 veker samanhengande

Utvide sommarstenging barnehagar frå 2 til 3 veker, veke 28, 29 og 30. Innsparing vikarutgifter. Medarbeidarane i barnehage får då 4 av 5 ferieveker i året fastsett.

Nye tiltak

50% stilling barnekoordinator (25% finansiert frå helse, 25% frå oppvekst), 6 mnd

Funne plass til finansiering i 6 mnd. Det same gjer helsesektor. Vurdering ved 1. tertialrapport om det er mogleg å finansiere 50% stilling for resten av 2026.

Drift Skattebøl barnehage

Drift utvida kapasitet Skattebøl barnehage utgjør kr 6 mill pr år.

8,2 mill i driftsbudsjett 2025 er teke ut fit budsjett -26.

Budsjettendringer

Lønsoppgjer kap. 4 2025
Lønnsoppgjør kap. 4 2025

Ønska tiltak

Beløp i 1000

	Prioritet	Endringskode	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Delfinansiering Polen-tur	1	Nytt tiltak	200	200	200	200
Leirskule	1	Nytt tiltak	400	400	0	0
Sum			600	600	200	200

Beskriving

Delfinansiering Polen-tur

Jfr. SUKO-sak PS 21/25.

Leirskule

Leirskuleopphald 2 trinn, jfr SUKO-vedtak PS 20/25.

Gjeld 2026 og 2027.

Nye tiltak

Delfinansiering Polen-tur

Jfr. SUKO-sak PS 21/25.

Leirskule

Leirskuleopphald 2 trinn, jfr SUKO-vedtak PS 20/25.

Gjeld 2026 og 2027.

Helse og omsorg

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Helse og omsorg	2 024	153,21	68,52%	9,27	30,91	193,39
Helse og omsorg	2 025	168,44	68,81%	14,16	30,39	212,99
Endring 2025-2024		15,23	0,28%	4,89	-0,52	19,60

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	197 012	219 334	211 482	214 333	214 338	214 316
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	33 072	13 761	11 787	12 587	12 587	12 587
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	73 579	69 456	43 980	43 980	43 980	43 973
Overføringsutgifter	2 124	1 367	1 367	1 367	1 367	1 367
Finansutgifter	2 784	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	308 571	303 918	268 616	272 267	272 272	272 243
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-15 330	-17 592	-14 735	-14 447	-14 447	-14 447
Refusjoner	-60 610	-57 168	-34 952	-32 814	-32 814	-32 814
Overføringsinntekter	-63	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 766	0	0	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-77 769	-74 760	-49 687	-47 261	-47 261	-47 261
Sum	230 801	229 158	218 929	225 006	225 011	224 982

Beskriving av verksemda i dag

Tenesteområda spanner seg gjennom heile livsløpet med alt frå lågterskel og til spesialiserte tenester.

Ål har organisert tenestene sine innan fylgjande tenesteområde:

Kommunalsjef:

- **Stab:** Kommuneoverlege, kommunalsjef, rådgjevar forvaltning, rådgjevarar fag- og kvalitetsutvikling, konsulentar omsorgskontoret, brannvernleiar, systemansvarleg for Geric og e-helse (velferdsteknologi)

Institusjonstenester:

- **Avdeling Gjestetunet:** korttidsavdeling–rehabilitering og avlasting, samt natteneste
- **Avdeling Stugu:** langtidsavdeling med hovudvekt på geriatri og demens

Helse velferd og førebygging:

- **Familiens hus:** Tverrfagleg tenester til born og unge og deira familiar (inneheldt helsestasjon, vaksiner, jordmønstene, psykisk helse barn og unge, logoped, ungdomslø og PPT)
- **Legetenesta:** legetenester inklusiv daglegevakt og interkommunal legevakt for kveld, natt og helg samt interkommunal legevaktsentral
- **Avdeling Meistring:** Fysio- og ergoterapitenester, psykisk helse vaksne, oppsøkjande team og team for hukommelsvikt, Koordinerande eining (KE), heimevaktmeister, Leksvol. Dagsenter for personar med demens, dagsenter for eldre, Varmestugu–lågterskel psykisk helse, friskliv, hyblane og aktiv ung

Miljøterapi:

- **Miljøterapitenesta avdeling 1 og avdeling 2:** Helse og omsorgstenester til menneske med nedsett funksjonsevne i alle aldrar, habiliteringstenester, aktivitetstilbod, og avlasting

Heimetenestene:

- **Heimetenestene:** yter helse- og omsorgstenester og praktisk bistand til heimebuande inkludert omsorgsbustader, i tillegg til Granly, Nigarden og Uppigarden

Interkommunale ansvar og samarbeidsområde der Ål er vertskommune:

- **Hallinghelse** – folkehelsekoordinator, koordinator læring- og meistring, fagleg koordinator, samhandlingsleiar, klinisk ernæringsfysiolog, felles koordinator velferdsteknologi, Trygg oppvekst/BTI, mobilt ferdigheitsteam. Stipendiatstilling tillit og Kompetanse. I tillegg er det ein rekkje utvikling- og kompetanseprosjekt med midlertidige prosjektstillingar. Det har i 2025 vore ein verksemdsoverdraging til Drammen når det gjeld Fag- og gjennomføringskoordinator for Utviklingssenter for sjukeheim og heimetenester.
- **Fagkoordinator IKT**
- **Intermediæravdeling og ø-hjelpeplassar** ved Hallingdal sjukestugu
- **Legevaktsentral**
- **Interkommunalt legevaktsamarbeid**

Andre samarbeidsområde som ligg i budsjettet er:

- NAV Hallingdal
- Hallingdal familie- og krisesenter
- Beredskap følgjeteneste gravide/fødande i samarbeid med Vestre Viken Helseføretak
- Miljøretta helsevern
- Felleskjøkkenet for Hol og Ål
- VINN Hallingdal

Utfordringar og strategi

Utfordringar i 2026 og strategi for planperioda

Overordna statlege styringssignal:

Helse- og omsorgstenestene står framfor store utfordringar i takt med nasjonale trendar og utvikling. Nasjonale reformer og omstillingar pålegg kommunen eit større ansvar for innbyggjarane si helse gjennom førebygging og behandling av sjukdom. I tillegg skal kommunane sikre at innbyggjarane får likeverdige tenester. Analyse og prognose viser eit aukande behov for helse- og omsorgstenester.

Statlege styringssignal som kan få økonomiske og ressursmessige konsekvensar:

- Samordne og styrke helsefremjande og førebyggjande arbeid knytt til barn og unge og deira familiar
- Særleg merksemd på barn- og familieperspektivet når det gjeld oppvekstvilkår og økonomi. Sikre barnets beste og medverknad.
- Jamne ut sosial ulikskap i helse og levekår. Likeverdige tenester i distriktet som i byane
- Tidleg innsats og førebyggjande arbeid innan psykisk helse og rus for å unngå at psykisk plager utviklar seg til psykiske lidningar.
- For å møte dei demografiske utfordringane må ein auke innsatsen for å utsette eller redusere behov for pleie og omsorgstenester
 - Betre planlegging, styrke førebygging og meir målretta tenester for at eldre kan bu trygt heime lenger, og at behov for helsetenester blir utsett.
 - Systematisk jobbe med prioriteringsarbeid, basert på kriteria nytte, ressurs og alvor. Prioriteringar kan også bety å tilby nye tiltak og tenester eller avvike eksisterande.
 - Sikre heilskaplege, samanhengande og tilpassa pasientforløp med gode overgangar.
 - Prioritere innovasjon og strategisk planlegging av kompetanseutvikling
 - Prioritere å bygge opp kompetanse på rehabilitering og meistring for å få til endring som er naudsynt i "den nye heimetenesta"
- Digitalisering og e-helse, bruk av velferdsteknologiske løysingar. Digitale løysingar skal støtte opp under ei heilskapleg samhandling mellom helsepersonell, og styrke innbyggjarane sine moglegheiter til å ta aktiv del i eigne behandlingsopplegg og styre eige liv
- Fornye, forsterke og forbetre fastlegeordning, ein tilgjengeleg og samanhengande akuttmedisinsk kjede, og modernisere allmennlegeteneste for det digitale skiftet.
- Styrke kompetanse på kvinnehelse
- Helseberedskap – eigenberedskap- beredskapsøvingar- beredskapslager for 6 månader er eit viktig fokusområde både nasjonalt og lokalt

Sektor for helse og omsorg blir utfordra av:

- Det er nødvendig med ei vridning og endring i organisering og oppgåvedeling for å kunne tilby forsvarlege og berekraftige tenester innanfor det økonomiske handlingsrommet
- Psykisk helse, ulikheit i levekår, utanforskap og einsemd i befolkninga er ein folkehelseutfordring som vil vere med på å gje auka behov for kommunale tenester for born, unge og vaksne
- Dei kommunale helse- og omsorgstenestene er i rask og kompleks utvikling:
 - stadig fleire komplekse helsetenester blir flytta frå spesialisthelsetenesta til kommunane utan at det fylgjer ressursar med.
 - Talet på eldre over 80 år i Ål ligg høgare enn landsnittet, og fleire vil ha behov for hjelp og omsorg.
 - Talet på personar med ei demensdiagnose aukar frå 135 personar i 2025 til 241 personar i 2050([Demenskartet](#)) Fleire av desse er yngre personar. Denne gruppa treng andre tenestetilbod enn eldre i tilsvarende situasjon.
 - Mange oppgåver blir meir komplekse — kroniske sjukdommar, samansette behov, større krav til kvalitet og samhandling.
 - Tilgangen på arbeids- og personellressursar minkar. Kommunen må «konkurrere» om helse- og omsorgspersonell.
 - Barn og unge med behov for omfattande tenester både frå oppvekst og helse
 - Auka rettighetsfesting, krav og forventningar
 - Store ressursar går til få tenestemottakarar der det kan vere naudsynt å kjøpe spesialiserte tenester for einskiltdrukarar med særskilte behov
 - Aukande behov for tenester frå psykisk helse til både barn, unge og vaksne.
 - Betre samordning for barn, unge og vaksne - kan ha rett til tenester frå fleire aktørar.
- For å møte auka behov og redusert ressursvekst, er teknologi og nye løysingar viktige: velferdsteknologi, digital samhandling, effektivisering.
- Rekruttering av naudsynt og riktig kompetanse for framtida
- Busetting og inkludering av flyktningar er eit tverrfagleg og sektorovergripande felt. Busettingstal blir vedteke politisk frå år til år. Det er oppretta nytt akuttinntak frå 22.10.25 for inntil 285 personar. Desse vil ha behov for tenester frå helsesektoren
- Det jobbast for å behalde og rekruttere eige personell for å redusere behov for vikarbyrå
- Generelt høgt sjukefråvær i helse og omsorgssektoren - dette gjeld både korttids- og langtidsfråvær. Det er nødvendig å arbeide systematisk med å redusere sjukefråværet og det psykososiale arbeidsmiljøet

I tillegg ber regjeringa særskilt om at det blir sett i gang arbeid og utarbeida **handlingsplanar** innan:

- Digitaliseringsplan
- Demensplan (under utarbeiding)
- Regional og lokal handlingsplan for førebygging av omsorgssvikt og åtferdsutfordring (ferdigstilt 2025)

Kommunale planar som skal utarbeidast /reviderast:

- Psykisk helse og rus 2021-2025
- Plan for habilitering og rehabilitering
- Vald i nære relasjonar - interkommunal plan
- Boligsosial handlingsplan (under utarbeiding)

Pågåande prosjekt og utviklingsarbeid i sektoren:

- Flexisjukepleieutdanning 4 kull - første kull ferdig våren 2026
- Helsefagutdanning og fagskule
- Masterløp
 - Avansert klinisk sjukepleie
 - E-helse
 - Helsesjukepleiar
- Utryknings sertifikat
- Nødnett- opplæring
- Forskningsprosjekt
 - MedSafe Old- trygg medikamentbruk til eldre–deltaking i forskningsprosjekt i regi av Senter for omsorgsforskning
 - Deltaking i andre forskningsprosjekt med Senter for omsorgsforskning:
 - Utelatt helse- og omsorgshjelp, avvik og pasientsikkerhet i heimetjenestene
 - Generasjonenes hus- Senter for omsorgsforskning og Husbanken
 - Meistringsteknologi
 - Tillit og kompetanse for berekraftig digitalisering av helse- og omsorgstenester i små kommuner- Forskningsprosjekt i samhandling med USN, Telemark og Hallinghelse. Phd-stipendiat
 - EU-forprosjekt Hospital at home
- Ål er definert som Omsorgsforskingkommune - Samarbeid om samskaping mellom kommuner og forskningsinstitusjoner for bærekraftige helse- og omsorgstenester - Senter for omsorgsforskning
- Andre utviklingsprosjekt:
 - Ernæringsarbeid i samarbeid Hallinghelse
 - TØRN
 - BTI- trygg oppvekst
 - Velferdsteknologisk knutepunkt
 - Kronikaromsorg i legetenesta - nytte lege-og sjukepleieressursar inovativt i pasientbehandling
 - GNIST og nettverk bustadutvikling
 - Heilskapleg leiing av tenester til barn og unge - Deltaking i kursprogram KS
 - Trygg start - foreldrestøttande tiltak
 - Fact-ung - psykisk helse VVHF og kommunane
 - Tryggleiksplass for ROP-pasientar
 - *Prosjekt helse og arbeid- en kunnskapsoverføring* mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjeneste, til fastleger og fysioterapeuter i kommunene, innen fagfeltet uspesifikke muskelskjelett plager med Brief intervention(BI) som metode.
 - Ny EPJ - Innføring av dokumentasjonssystem i 2027
 - Transkribering inn i journal - bruk av KI i legetenesta

Helse- og omsorgssektorens bidrag i høve til integrering:

Helse- og omsorgssektoren vil leggje til rette for å nytte relevant fagkompetanse til nye landsmenn gjennom språkpraksis, praksisplassar, og nødvendig styrking av kompetanse for godkjenning av helsefagleg utdanning. Det pågår språk- og kulturoplæring knytt til fagspråk innan helse.

Ål skal fortsette å vere helsekommunen i Hallingdal:

- Eit godt liv heile livet, gje god nok kvalitet - rett teneste - til rett tid -med rett kompetanse
- Helse- og omsorgstenestene skal fremje god helse, uavhengig av alder og bustad, og gje tilstrekkeleg hjelp til at brukaren kjenner seg trygg og kan meistre livet sitt

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Økonomi

For å bidra til berekraftig økonomi i kommunen har Helse- og omsorg redusert ramma med 14,1 mill.

Det er ikkje funne rom i budsjettet for fylgjande prioriterte tiltak:

- styrking av avdeling meistring med psykiatrisk sjukepleiar
- barnekoordinator i 25 % for meir enn 6 månader
- Styrking av frisklivssentralen

Ansvar		Innsparings- tiltak	Nye tiltak og lønnsjustering kap 5 og 3	Nye tiltak og realendring	Busjett- endring	Netto endring
3000	Kommunalsjef	- 14 107 000	25 645 000	11 538 000	146	11 538 146
3020	Avdeling legeteneste	- 761 000	635 000	- 126 000	235 000	109 000
3030	Avdeling Meistring	- 969 000	432 000	- 537 000	605 000	68 000
3040	NAV	- 903 000	-	- 903 000	-	- 903 000
3130	Familiens Hus	- 1 422 000	- 264 000	- 1 686 000	320 000	- 1 366 000
3131	PPT	- 170 000	152 000	- 18 000	65 000	47 000
3050	Stugu	- 1 297 000	48 000	- 1 249 000	835 000	- 414 000
3060	Natt- Gjestetunet	- 1 360 000	-	- 1 360 000	124 000	- 1 236 000
3070	Gjestetunet	- 1 299 000	82 000	- 1 217 000	172 000	- 1 045 000
3080	Miljøterapiavdeling 2	- 3 500 000	48 000	- 3 452 000	504 000	- 2 948 000
3090	Miljøterapiavdeling 1	- 1 300 000	48 000	- 1 252 000	446 000	- 806 000
3120	Heimeteneste	- 13 884 000	82 000	- 13 802 000	1 013 000	- 12 789 000
Sum		- 40 972 000	26 908 000	- 14 064 000	4 319 146	- 9 744 854

Elles:

- Planarbeid for framtidig utbygging av Helsetunområdet og ombygging/utviding av Sundrevegen 95
- Utgifter til økonomisk stønad er vanskeleg å forutsjå. Pr no har Ål lykkast med å få ut 83 % av flyktningar i arbeid.
- Hol kommune gjekk ut av samarbeidsavtala om felles PPT 31.12.2023. Ål PPT er vidareført med same tal på personalressursar,- tiltaket skal evaluerast jamleg og neste gong i november 2025
- Tidleg innsats er viktige satsingsområder som kan redusere behov i framtida. Trygg oppvekst-BTI, Trygg start, Familiestøttande tiltak, og gode samhandlingstiltak for barn og unge og deira pårørande er viktige satsingsområde
- For å vere rusta til å møte demografiske endringar pågår det planlegging for utbygging av til dømes sjukeheims plassar, omsorgsbustader, behandlingsseng og treningssal
- Innføring av personellbesparande digitale løysingar og teknologi
- Utvikle og betre pasientforløp for meir effektiv ressursbruk

Det blir vidare synt til Plan for helse- og omsorgstenester 2026-2029 (k-sak okt. 2025). Denne peikar på korleis vi skal utvikle framtidige tenester gjennom strategiske føringar, førebyggjande tiltak, samordning og tidleg innsats, for slik å møte morgondagens helse- og omsorgsutfordringar. Planen bidreg også til at politisk nivå kan gjere gode vurderingar, samt legge til rette for og utvikle godt samarbeid med brukarar og deira pårørande.

Planen beskriv satsingsområder for å møte utfordringane dei nærmaste åra samt optimalisere drifta.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		228 528	228 528	228 528	228 528
Konsekvensjustert ramme		228 528	228 528	228 528	228 528
Innsparingstiltak					
1- årig reduksjon grunn av vakanse (permisjon) ansvar 3130	Innsparingstiltak	-588	0	0	-22
Betre Tenestestyrte bemanning - Gjestetunet	Innsparingstiltak	-821	0	0	0
Endring av budsjett Hallinghelse og Hallingdal miljøretta helsevern	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Endring i budsjett for NAV Hallingdal og Krisesenter	Innsparingstiltak	-153	-153	-153	-153
Endring i økonomisk stønad til flyktingar	Innsparingstiltak	-750	-750	-750	-750
Endring nattvakt	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Erfaringskosnulent - lønna av prosjekt 317 i 2026.	Innsparingstiltak	-387	0	0	0
Frikjøp - prosjektleder Tørn	Innsparingstiltak	-300	0	0	0
Innsparing og ompostering	Innsparingstiltak	-1 297	-1 297	-1 297	-1 297
Ansvar 3050 avdeling Stugu	Innsparingstiltak	-1 360	-200	-200	-200
Innsparing og ompostering ansvar 3060.- Natteneste	Innsparingstiltak	-2 165	-1 415	-1 415	-1 414
innsparing og ompostering ansvar 3000 - kommunalsjef	Innsparingstiltak	-478	-478	-478	-478
Innsparing og ompostering ansvar 3070 - Gjestetunet	Innsparingstiltak	-2 384	-2 384	-2 384	-2 384
Innsparingstiltak og ompostering - ansvar 3120 - Heimeteneste	Innsparingstiltak	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Innsparingstiltak og omposteringar - ansvar 3090- Miljøterapiteneste 1	Innsparingstiltak	-11 500	-11 500	-11 500	-11 500
Opphøyr av kjøp av tenester	Innsparingstiltak	-10 542	-10 542	-10 542	-10 542
Opphøyr i kjøp av helsetenester	Innsparingstiltak	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Reduksjon i bruk av vikarbyrå	Innsparingstiltak	-582	-582	-582	-582
Reduksjon i dagsenteraktivitet - Yngre Demente	Innsparingstiltak	-834	-834	-834	-834
Reduksjon i familiens hus	Innsparingstiltak	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Redusere stilling som sjukeheimslege i 1 år frå 100 % til 60 %	Innsparingstiltak	-761	0	0	0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Vakanse på grunn av permisjon - 3131	Innsparingstiltak	-170	0	0	0
Sum Innsparingstiltak		-40 972	-36 035	-36 035	-36 056
Nye tiltak					
50 % stilling som barnekoordinator - 25 % stilling finansiert av helse og omsorgssektoren og 25 % finansiert av oppvekstsektoren i 6 måneder.	Nye tiltak	111	0	0	0
Kostnader IMA	Nye tiltak	1 000	1 000	1 000	993
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	403	403	403	403
nytt epj i helse - og omsorg	Nye tiltak	200	1 000	1 000	1 000
Ompostering - ansvar 3030	Nye tiltak	-5	-5	-5	-5
Ompostering og justering lønn og inntekter knytt til leger	Nye tiltak	399	399	399	399
Reduksjon i tilskott til ressurskrevjande tenester på grunn av endring i tenestebehov	Nye tiltak	24 778	24 778	24 778	24 778
Styrking av helsestasjon- og skulehelsetenesta	Nye tiltak	-456	0	0	0
Andre tiltak	Nye tiltak	478	478	478	478
Sum Nye tiltak		26 908	28 053	28 053	28 046
Nye tiltak og realendringer		-14 064	-7 982	-7 982	-8 010
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjer kap. 4 2025	Budsjettendringer	4 465	4 465	4 465	4 465
Sum Budsjettendringer		4 465	4 465	4 465	4 465
Budsjettendringer		4 465	4 465	4 465	4 465
Ramme 2026-2029		218 929	225 011	225 011	224 983

Innsparingstiltak

1- årig reduksjon grunn av vakanse (permisjon) ansvar 3130

1- årig reduksjon grunn av vakanse (permisjon) ansvar 3130. Totalt 40 %

Avslutte teneste 2341 - ikkje brukt

3120 -2341

Budsjettert med totalt k 348 000 på denne tenesta3120-2341. Denne er ikkje bruk

Betre Tenestestyrt bemanning - Gjestetunet

Det er ein stor variasjon i belegg ved Gjestetunet. Ved å ha ei betre tenestestyrt bemanning er det eit anslag på innsparing som følgjer:

Hvis Gjestetunet bare kutter dagvakt ved lavt belegg ca. 30 % av året (altså rundt 110 dager):

- Sykepleier: ca. 337 000 kr spart/år
- Helsefagarbeider: ca. 263 000 kr spart/år
- Assistent: ca. 221 000 kr spart/år

Dette er lagt inn med berre 1 års verknad, fordi det er vanskeleg å sjå behov for sjukeheimsplassar lengre fram enn eit år. Det blir og jobba med ei betre tenestestyrt på rullerande opphald.

Budsjettendring - Omsorgsstønad og Støttekontakt

Det er eit par vedtak som er redusert / borte, Det er ikkje pensjonskostnader på støttekontakt. Det er feilbudsjetter omsorgsstønad på teneste 2342.

Endring ansvar 3050 teneste 2531

Det er budsjettert med ekstra ressurs - Assisterande funksjon. Denne er no fordelt ut som gruppeleiarar med funksjonstillegg.

Ein kan derfor redusere som følgjer.

10100 kr 255 000

10900 kr 42 000

10990 kr 32 000

Endring av busjett Hallinghelse og Hallingdal miljøretta helsevern

Jf budsjettforslag frå Hallinghelse vil Ål sin del av kostnader for 2026 vere på kr 1,955 mill kr. Det er her tatt omsyn til at Nesbyen ikkje lengre er med i samarbeidet. Ål kommune budsjetterte også i 2025, men at Nesbyen ikkje lengre var med i samarbeidet.

Jf budsjettforslag frå Gol kommune vil Ål sin del av kostnader for 2026 vere kr 0,231 mill kr.

Totalt for 2026 blir kostnadene vere kr 2,186 mill kr. I 2025 var budsjettet på kr 2, 286 mill kr. Dette blir derfor ein reduksjon med kr 0.1 mill.

Endring i BPA- ordning

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Det er budsjetttert på teneste 2543 som ikkje lengre er i bruk.

Lagt inn auke prosjekt 446

Endring i budsjett for NAV Hallingdal og Krisesenter

Budsjett for teneste 2421 i 2025	3 233 000
budsjettforslag frå NAV	1 924 733
Allereie redusert i økonomiplan (midlertidig stilling	480 000
<u>Budsjettforslag krisesenter</u>	<u>674 975</u>
Differanse	153 000

Dette gjer det mogleg å redusere ytlegare med kr 153 000 (totalt 633 000)

Budsjett krisesenter og barnevernsvakt. Det er som før lagt opp til ein fordelingsnøkkel med 54 % krisesenter og 46 % på barnevernsvakt. Budsjett totalt er på 1 249 953

Endring i økonomisk stønad til flyktingar

Det er dei siste åra blitt lagt inn auke i utbetaling av økonomisk stønad til flyktningar. Tala i 2026 viser at det er ein svak reduksjon i utbetalingar. Dette an kome av at det har vore ein reduksjon i tal på busette og at tidlegare busette har kome seg i arbeid eller flytta frå kommunen etter at introduksjonsprogrammet er fullført. Det er lagt inn eit forslag på reduksjon med kr 500 000. Dersom talet på busettingar aukar bør utbetaling av økonomisk stønad knyttast opp mot integreringstilskottet som kommunen mottok.

Endring nattvakt

Når nytt bygg blir tatt i bruk og med auka bruk av velferdsteknologi vil ein forsøke å redusere tal på nattevakter med totalt 1. mill.

Erfaringskonsulent - lønna av prosjekt 317 i 2026.

Erfaringskonsulent er til og med 2024 finansiert gjennom styrkingsmidlar psykisk helse og rus. "En erfaringskonsulent er en person som er ansatt i helse-, sosial eller velferdstjenestene på bakgrunn av egne erfaringer fra store livspåkjenninger eller sykdom, og som har brukt tjenestene i sin prosess for å komme videre. De benytter sin kunnskap, kompetanse og perspektiver for å støtte enkeltpersoner eller grupper, i tillegg til at de bidrar til tjenesteutviklingen. En erfaringskonsulent kan også ha pårørendeerfaring, og jobbe på bakgrunn av disse erfaringene i tjenestene." 60 % stilling vart lagt inn ramme og eit prioritert tiltak frå SHO i 2025. Stillinga vart finansiert via omfordeling. I og med at det er att prosjektmidlar på styrking innan rus og psykisk helse, kan stillinga i 2026 bli dekt av desse midlane.

Frikjøp - prosjektleder Tørn

Ål kommune får dekkja 30 % av prosjektleiarstilling i 1 år i Tørnprogrammet. Ved ppgåvefordeling kan tida til prosjektleiarane blir fristilt

Omfordeling ansvar 3070

Det ligg inne litt høgare lønnsbudsjett enn bruk på ansvar 3070 teneste 2531 - kan reduserast med 100 000

DEt er også litt høgt budsjetttert på 3070 2532 10105. Blir redusert med 100 000

Ompostering frå 2561 til 2532

Det har ligge inne kr 1,5 mill på teneste 2561. IMA blir fakturert frå teneste 2532. Desse postane på teneste 2561 skal derfor i 0

Opphøyr av kjøp av tenester

Opphøyr av tenestebehov . Må sjåast i samanheng med reduserte refusjonsinntekter ansvar 3000 2582

Opphøyr i kjøp av helsetenester

Opphøyr av kjøp av kommunale helsetenester grunna opphøyr av behov . Dette må sjåast i samanheng med reduserte refusjonsinntekter for ressurskrevjande brukarar.

Reduksjon 1 år med den 6. nattevakt ansvar 3060

Det vart lagt inn i ramme lønns-midlar til den 6. nattevakta i ansvar 3060. Pt er det redusert behov mellom anna fordi det ikkje er så mange brukarar i heimetenesta som treng tilsyn. Det er usikkert om det kan vere ei permanent løysing.

Det blir lagt inn eit lite beløp på ekstrahjelp for å dekke behov av meir kortvarig varigheit.

Reduksjon i bruk av vikarbyrå

Gjennom god ressursutnytting, samarbeid på tvers og tenestestyring , nye arbeidstidsordningar og at det pt er blitt fleire tilsette med fagkompetanse vil ein førsle å reduser bruk av vikarbyrå.

Reduksjon i dagsenteraktivitet - Yngre Demente

Pr d.d er det redusert / opphøyrte behov for dag-tilbod for yngre brukarar med demens. Det blir lagt inn ein reduksjon på 75 % stilling

Reduksjon i ferievikarpå fleire tenester

Reduksjon i ferievikarbudsjet ut i frå rekneskapstall. Dette fordrar at budsjett vikarbyrå blir oppretthalde

Reduksjon i kostnader - kjøp av tenester

Reduksjon i kjøp av tenester på reduksjon i administrative kostnader og endra tenestebehov

Reduksjon i lønn til heimehjelp - gevinstrealisering ved at innbyggjarar tek i bruk nye hjelpemiddel

Helsedirektoratet har i brev signalisert at det ikkje er urimeleg at kommunane kan krevje at innbyggjarar skal skaffe seg robotstøvsuger m/ vask på lik linje med at det er ein forventning av innbyggjarar har vaskemaskin og oppvaskmaskin.

Dersom kommunen legg dette til i tildelingskriteria vil ein anslagsvis spare ein 50 % stilling som heimehjelp, ved at dei som har behov for heimehjelp og som har eit husvære der ein kan nytte robotstøvsuger, vil få bistand i hovudsak for reingjering av kjøkken og bad.

Reduksjon i regulativbestemte tillegg - heimeteneser

Det er lagt inn ein reduksjon i regulativbestemte tillegg etter vurdering av bruk i rekneskap med kr 300 000

Redusere stilling som sjukeheimslege i 1 år frå 100 % til 60 %

Deter vakanse som sjukeheimslege. i 2026 vil sjå om det er tilstrekkeleg med 60 % sjukeheimslege.

Vakanse på grunn av permisjon - 3131

1- åring tiltak: vakanse på grunn av permisjonar.

Nye tiltak

50 % stilling som barnekoordinator - 25 % stilling finansiert av helse og omsorgssektoren og 25 % finansiert av oppvekstsektoren i 6 måneder.

Kostnader viser helse- og omsorgssektoren sin del for 1/2 år.

Det vart i 2022 eit lovheimlar krav om barnekoordiniator i kommunen. Styrke oppfølging av utsette barn og unge og deira familiar - auka samarbeid mellom velferdstenestene. Plikten til å tilby barnekoordinator lagt til kommunen etter helse- og omsorgstenesteloven § 7-2 a.

"Koordinerende enhet i kommunen har overordnet ansvar for oppnevning, opplæring og veiledning av barnekoordinator. Gjennom oppnevning av barnekoordinatorer utpekes hvem som har ansvaret for samordning av tenestene til barnet"

Stillinga har ligge i 2025 inne som ein mellombels stilling der helse- og omsorg hadde omprioritert innanfor ramma 25 % stilling og 25 % stilling vart dekt frå disposisjonsfondet. SHO og avdelingsleiargruppa i helse- og omsorg prioriterer ei vidareføring. Oppvekssjefen har signalisert eit ønskje om vidareføring.

God koordinering og tidleg innsats kan hindre auka behov for tenester, betre tilpassing og betre pårørandestøtte.

Stillinga blir vidareført med evaluering i 1/2 år, og der sektorane må finne dekning for ei vidare drift innanfor ramma.

Kostnader IMA

Det blir lagt inn ei auke på kr 1000 000, slik at totalbudsjettet blir 6 500. Bakgrunnen er at det er at IMA blir brukt mindre. Kortare sjukehusinnlegging, bruk av IMA og KAD plassar er også ei nasjonal trend.

nytt epj i helse - og omsorg

Det er starta eit interkommunalt prosjekt for å gå til innkjøp av felles dokumentasjonssystem / EPJ då dagens system er i ferd med å bli utdatert. Det enno ikkje sendt anbod. Det er lagt inn 200 000 i 2026 og 1 mill resten av budsjettperioden

Reduksjon i tilskott til ressurskrevjande tenester på grunn av endring i tenestebehov

Det er reduksjon i refusjon for ressurskrevjande brukarar då fleire kostnads-krevjande tiltak er endra, har opphøyr eller fordi brukar er > 67 år. Anslag er reduksjon frå 44,278 mill til 19,5 mill

Styrking av helsestasjon- og skulehelsetenesta

Har fått og vil også neste år få prosjektmidlar til styrking av eksisterande helsestasjon og skulehelseteneste.

Budsjettendringer

Lønsoppgjer kap. 4 2025

Lønnsoppgjør kap. 4 2025

Ønska tiltak

Beløp i 1000

	Prioritet	Endringskode	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Utskifting av eldre datautstyr <2017	1	Nytt tiltak	140	0	0	0
Sum			140	0	0	0

Beskriving

Utskifting av eldre datautstyr <2017

Utskifting av datautstyr som er frå før 2017. Eldre pc støttar ikkje opp programvarer som den enkelte avdeling nyttar.

Nye tiltak

Utskifting av eldre datautstyr <2017

Utskifting av datautstyr som er frå før 2017. Eldre pc støttar ikkje opp programvarer som den enkelte avdeling nyttar.

Kultur

Innleiing

Kultur er førebyggjande! Kultur er helse! Kultur er viktig!

Kultur er naudsynt for eit samfunn. Me treng kultur som utfordrar oss og som kan gje tilværsle innhald og meining som enkeltmenneske og i fellesskap. Kultur er eit godt utgangspunkt for å bidra til å møte mange av dagens samfunnsutfordringar. Kultur kan motverke utanforskap og stimulere til deltaking og medborgarskap. Kultur kan stimulere til dialog gjennom å skape arenaer for menneskemøter på tvers av kulturer.

Kultursektoren i Ål legg bak seg nok eit innhaldsrikt år, der ulike aktørar får til utruleg flotte og varierte opplevingar. Saman med eit sterkt og godt lokalsamfunn gjer me Ål til ein god plass å vere, bu, og etablere seg i. Ein nyleg doktorgradsavhandling (Løkken 2023) bekreftar det me har visst lenge, at å utføre eller oppleve kultur gjer deg lykkeligare og bidreg til betre fysisk og psykisk helse. Vidare konkludera undersøkingar av kulturelle aktivitetar si ringverknadar med at når ein kommune investerar i eit kulturhus får de 3 kroner attende for kvar krone som er investert. Dei som deltek i kulturelle aktivitetar har lågare dødeligheit totalt, og lågare dødelighet av hjerte- og karsjukdom og kreftsjukdom. Kulturaktivitetar har noko meir for seg enn hygge og kos - det er rett og slett viktig for helsa vår.

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Kultur	2 024	10,24	57,50%	0,47	1,19	11,90
Kultur	2 025	11,25	61,35%	0,00	1,64	12,89
Endring 2025-2024		1,01	3,85%	-0,47	0,45	0,99

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	11 336	12 793	13 071	12 871	12 871	12 871
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 750	6 211	5 821	5 821	5 821	5 821
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	24	24	24	24	24
Overføringsutgifter	2 715	2 938	2 858	2 858	2 858	2 858
Finansutgifter	223	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	21 025	21 966	21 774	21 574	21 574	21 574
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-4 891	-5 135	-5 135	-5 135	-5 135	-5 135
Refusjoner	-2 472	-1 008	-1 008	-1 008	-1 008	-1 008
Overføringsinntekter	-2	0	0	0	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-68	100	100	100	100	100
Sum Driftsinntekter	-7 433	-6 043	-6 043	-6 043	-6 043	-6 043
Sum	13 592	15 923	15 731	15 531	15 531	15 531

Beskriving av verksemda i dag

Kultursektoren i Ål kommune består av 17 tilsette som fordeler seg slik; 3 stykk på kulturkontoret, 9 stykk på kulturhuset og 5 stykk på biblioteket, der ein er tilsett i Ål bygdearkiv i 40% stilling. Fem av desse vart tilsett i 2024: ny kommunalsjef for kultur, ny prosjektkoordinator for tradisjonsmusikk, ny kultur- og idrettskonsulent, ny sekretær/galleriansvarleg på kulturhuset og ein ny lydteknikar. Det vil verte ein av kommunalsjefen for kultur sine oppgåver å bygge kultursektoren opp som eit samansveisa lag med mange nye på laget. Når Ål kulturhus vart bygd på med Sprang, så var bygget skalert for bruk av 3 avdelingar - no er me 5 avdelingar som skal arbeide på huset. Det er trong om plassen og det fører til slitasje på huset ved mykje bruk.

Kulturkontoret har som sagt tilsett ein ny prosjektkoordinator for tradisjonsmusikk.

Prosjektkoordinatoren har i 2024/2025 arbeidd med ei målsetting om å lage ein berekraftig regional modell som legg til rette for ei varig styrking av tradisjonsmusikk og dans i region Hallingdal.

Koordinatoren starta 28. oktober 2024 i 50% stilling og skal vare i 18 månader. Denne stillinga vart finansiert frå Viken Fylkeskommune og Ål kommune. No er det søkt om støtte frå Buskerud Fylkeskommune via "regionale kulturtilskot", samt frå kommunane i Hallingdal til å finansiere 2 distriktsmusikarar og ein koordinator frå 1. mai 2026. Me er også i slutfase med eit prosjekt med å få kunst ut i det offentlege rom, der me startar med eit bilete av Rolf Nesch. Det vil også jobbast vidare med markering 50 år sidan kunstnaren døydd. Det kom ny kulturlov i 2025, med verknad frå 1. juli. Den legg vekt på armlengds avstand og oversikt over kulturfeltet, samt at kulturen skal inn i planverket.

Det har vore fokus på å byggje opp gode relasjonar med dei 191 lag og organisasjonar som er i Ål kommune. Det har vore gjort arbeid med til dømes: revidering av kulturplan 2026-2029, revidering av

frivilligstrategi, bevaring av Kastebye, kurs i spelemlidar, samarbeid med Visit Ål om marknadsføring av kultur til innbyggjarar og turistar. Og så hadde me besøk av Kronprinsparet 24. september, som var på sin årlege fylkestur i heile Hallingdal. Det var mykje planlegging på fyrrihand, besøket gjekk fort, men det virka som både Kronprinsparet og Ålingane tykte det var kjekt.

Ål Kulturhus vert definert som den tredje heimen; ein sentral møteplass og kulturarena for innbyggjarar i Ål og Hallingdal. Med eit variert program innan musikk, film, dans, teater, kunst og samfunnsdebatt, har huset styrkt si rolle som regionalt kulturhus og formidlar av både lokale og nasjonale kulturuttrykk. Kulturhuset har hatt utvida opningstider i samband med kino og arrangement, og har vidareutvikla digitale billettløysingar og kommunikasjon. Lokala er tilgjengeleg for møter, seminar og frivillig aktivitet. Kulturhuset har behov for vidare investeringar i vedlikehald, teknisk utstyr og universell utforming.

Ål bibliotek har igjen vore ein aktiv og sentral kulturarena og har arrangert alt frå foredrag, olivenoljekurs og det nye konseptet Månadens bok, som har skapt engasjement og lågterskel møteplassar for litteraturinteresserte. Det har også vore gjennomført arrangement som skrivekurs og forfattar-besøk, med god oppslutning frå innbyggjarane. Biblioteket har vidareført satsinga på formidling, læring og digital utvikling, og har samarbeidd tett med skular og barnehagar i kommunen. Som meirrope bibliotek har dei hatt gode opningstider og fleksible lokale, som gjer det mogleg å tilpasse rommet til ulike aktivitetar og sesongar. Dei har 4 tilsette fordelt på 3,25 årsverk, og ny barne- og ungdomsbibliotekar starta 15. oktober, etter ein vakant stilling frå 31. august 2025.

Utfordringar og strategi

Innleiing

Kultursektoren i Ål kommune er ein viktig samfunnsbyggjar og identitetsskapar. Gjennom kulturtilbod, møteplassar og frivillig innsats bidreg sektoren til livskvalitet, inkludering og attraktivitet. I ei tid med stramme økonomiske rammer er det avgjerande å prioritere målretta tiltak som sikrar eit mangfaldig og tilgjengeleg kulturliv.

Utfordringsbilete

1. **Økonomisk press:** Auka driftskostnadar og behov for vedlikehald av kulturbygg og møteplassar. Stramme kommunale budsjett gjev mindre handlingsrom for kulturtiltak.
2. **Demografiske endringar:** Færre unge og fleire eldre kan endre behovet for kulturtilbod. Utfordringar med rekruttering til frivillig aktivitet særleg blant yngre.
3. **Digitalisering og endra bruksmønster:** Endra bruksmønster krev nye formidlingsformer.
4. **Frivillig lag og organisasjonar og lokal engasjement:** Behov for styrka samhandling og støtte.
5. **Kulturen si rolle i samfunnsutvikling:** underkommunisert som verktøy for folkehelse og samfunnsutvikling.

Strategiske prioriteringar:

1. **Styrke samarbeid og samordning:** Etablere faste dialogarenaer med frivillige lag og organisasjonar. Styrke samarbeidet med regionale aktørar.
2. **Prioritere barn og unge:** Sikre brei tilgang til fritidstilbod. Støtte ungdomsinitierte prosjekt og medverknad.
3. **Digital utvikling:** investere i digitale plattformer og kompetanseheving.
4. **Kulturbygg og møteplasser:** vedlikehald og oppgradering av eksisterande kulturarenaer. Tilrettelegging for universell utforming og fleirbruk.

5. **Mangfold og inkludering:** Utvikle kulturtilbod som speglar heile befolkninga og støtte tiltak som fremjar integrering og sosial deltaking.
6. **Synleggjering og verdiskaping:** Kommunikasjon og marknadsføring av lokale kulturtilbod, og få inn kultur som del av stadsutvikling og næringsstrategi.

Økonomi

Innsparingskrav for kultursektoren i budjetttrundskrivet 2026 er på **kr. 582 453,-**. I tillegg er det lagt inn innsparingstiltak på kr. 67 547,- dvs totalt **650 000,- i innsparing**.

Kultursektoren foreslår å ta største delen av innsparing ved å ikkje ha kulturhuset opent etter kl. 16.00 måndag og tysdagar. Dette er dagar der det ikkje er kino og ein heller ikkje har dei store innteningsmoglegheiter. Ål bibliotek må då redusere sine opningstider desse to dagane med 3 timar kvar dag. Kulturskulen har verksemd desse dagane, men då kan ein stenge heisar og tilgangar, slik at kulturskulelæraren låser att etter ferdig aktivitet på sitt område. Dei som har møter pr. no på måndagar/tysdagar må då bli beden om å bytte dag eller få tilbod om møterom andre stader som kommunen har tilgang til. Sjølv om det ikkje er ynskjeleg å stenge "den tredje heimen" på kveldstid, er dette den einaste moglegheiten me ser til å kunne klare å spare inn ein større sum av eit allereie lite og stramt budsjett.

Reisten av innsparingskravet er henta inn frå postar der ein ser at det har vore att nokre små summar på budsjett jamfør forbruk.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		15 948	15 748	15 748	15 748
Konsekvensjustert ramme		15 948	15 748	15 748	15 748
Innsparingstiltak					
Artisthonorar - innsparing	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Innsparing driftsutgifter	Innsparingstiltak	-310	-310	-310	-310
Innsparing løn biblioteket	Innsparingstiltak	-30	-30	-30	-30
Overføring til andre - innsparinger	Innsparingstiltak	-30	-30	-30	-30
Stenging av kulturhuset mandag og tysdag	Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Sum Innsparingstiltak		-650	-650	-650	-650
Nye tiltak					
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	47	47	47	47
Sum Nye tiltak		47	47	47	47
Nye tiltak og realendringer		-603	-603	-603	-603
Budsjettendringer					
Lønnsoppgjør kap. 4 2025	Budsjettendringer	286	286	286	286
Sum Budsjettendringer		286	286	286	286
Budsjettendringer		286	286	286	286
Ramme 2026-2029		15 631	15 431	15 431	15 431

Samandrag budsjett

Ynskja tiltak framover:

Folkemusikkoordinator og distriktsmusikarar tradisjonskultur. Her er det eit spleiselag mellom kommunane i Hallingdal, og det er søkt støtte frå regionalt kulturfond. Sum lagt inn i budsjett er kr. 1 208 333,- (inkludert kr. 500 000,- i ev. tilskot frå regionalt kulturfond), og der kommunane refunderer sin del til Ål. Etter refusjon vert beløpet for Ål kommune kr. 175 086,- for 2026. I år 2027 531 439,-, utan peng frå fylket.

Restaurering av Kastebue: det er vedteke pengar til nedrulling frå disposisjonsfond, for å ta vare på original tømmer. Men det er ikkje vedteke økonomi pr. no til å setje opp att.

Vedlikehald ventilasjon kulturhuset kr. 500 000,- som forslag frå administrasjonen under investering Drift og Utvikling.

Opplysning om andre tiltak i kultursektoren som ligg under ynskja tiltak på budsjettet til kommunalsjef for drift- og utvikling:

Utvendig måling og vedlikehald av kulturhuset kr. 1 000 000,-

Tiltak me ikkje har funne rom til:

Universell utforming/rehabilitering/påbygg Ål idrettshall. Dette vart presentert på Strategikonferansa til SUKO i april 2024, men grunna nye folk på avdelinga, som treng å setje seg nøye inn i saken, så vart den ikkje tatt med no. Men me må gjere noko med universell utforming, så avgjersla vert kor mykje ein skal gjere når ein fyrst startar arbeidet. Totale kostnader for investeringar var i 2024 på kr. 33 550 000,-.

Auke i tilskot til lag- og organisasjonar kr. 150 000,-

Innsparingstiltak

Artisthonorar - innsparing

Av eit totalbudsjett på kr. 1 140 000,- vert det ein innsparing på kr. 150 000,-. Ved å auke inntektene så vil dette jamnas ut.

Innsparing driftsutgifter

Innsparing kr. 310 000,- frå andre tenester/diverse.

Innsparing løn biblioteket

Redusere lønskostnader med kr. 30 000,-.

Overføring til andre - innsparinger

Overføring til andre - innsparing kr. 30 000,-

Stenging av kulturhuset måndag og tysdag

Ved å stenge kulturhuset måndag og tysdag vert det innsparing på drift/adminkost kr. 180 000,-.

Budsjettendringer

Lønsoppgjer kap. 4 2025

Lønnsoppgjør kap. 4 2025

Ønska tiltak

Beløp i 1000

			Økonomiplan			
	Prioritet	Endringskode	2026	2027	2028	2029
Byggdrift	7	Nytt tiltak	175	175	175	175
Konfernaseteknikk	6	Nytt tiltak	166	0	0	0
Tradisjonskultur - koordinator og distriktsmusikar	1	Nytt tiltak	300	300	300	300
Sum			641	475	475	475

Beskriving

Byggdrift

Drift:

Auking av byggdriftsbudsjettet frå 225 000 til 400 000. Det er behov for ei auking av driftsbudsjettet

grunna høg aktivitet. Det er høgare utgifter på grunn av høgare prisar som gjer at vårt driftsbudsjett må aukast for å møte dei krava huset har. Pris: 175 000,-

Konferanseteknikk

Konferanseteknikk

Då Sprang blei etablert fekk kulturhuset ein sal med moderne konferanseteknikk. Dette er ein standard som er svært viktig for avvikling av foredrag, seminar, konferansar og andre liknande arrangement. I dag manglar kulturhuset deler av dette i Storesalen og Veslesalen. Dei tilsette brukar unødig tid på opprigg og kulturhuset framstår uprofesjonell. Me treng å oppdatere utstyrspakka for å kunne være ein attraktiv aktør for kulturkonferansar og andre seminar. I dag brukar mange av kommunen desse lokalane gratis og det er bra! Med nytt utstyr kan kulturhuset bli enklare og meir attraktiv. Dette kan være ein nøkkel til leigeinntekter. Administrasjonen arbeider med å få inn mest mogeleg i eksterne midlar. Totalen vil være ca. 332 000,-, og målet er å få inn 50% i eksterne midlar.

Totalt: 166 000

Tradisjonskultur - koordinator og distriktsmusikar

Vidareføring av prosjektet "tradisjonskultur".

Noverande prosjekt sluttar april 2026, og det er ynskje om å vidareføre prosjektet. Det er søkt regionale kulturfond via fylkeskommuna for tilskot. Det vert også søkt andre ordningar. Kr. 300 000,- er summen viss alle kommunar i Hallingdal er med samt tilskot frå regionalt kulturfond.

Nye tiltak

Byggdrift

Drift:

Auking av byggdiftsbudsjettet frå 225 000 til 400 000. Det er behov for ei auking av driftsbudsjettet grunna høg aktivitet. Det er høgare utgifter på grunn av høgare prisar som gjer at vårt driftsbudsjett må aukast for å møte dei krava huset har. Pris: 175 000,-

Konferanseteknikk

Konferanseteknikk

Då Sprang blei etablert fekk kulturhuset ein sal med moderne konferanseteknikk. Dette er ein standard som er svært viktig for avvikling av foredrag, seminar, konferansar og andre liknande arrangement. I dag manglar kulturhuset deler av dette i Storesalen og Veslesalen. Dei tilsette brukar unødig tid på opprigg og kulturhuset framstår uprofesjonell. Me treng å oppdatere utstyrspakka for å kunne være ein attraktiv aktør for kulturkonferansar og andre seminar. I dag brukar mange av kommunen desse lokalane gratis og det er bra! Med nytt utstyr kan kulturhuset bli enklare og meir attraktiv. Dette kan være ein nøkkel til leigeinntekter. Administrasjonen arbeider med å få inn mest mogeleg i eksterne midlar. Totalen vil være ca. 332 000,-, og målet er å få inn 50% i eksterne midlar.

Totalt: 166 000

Tradisjonskultur - koordinator og distriktsmusikar

Vidareføring av prosjektet "tradisjonskultur".

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Noverande prosjekt sluttar april 2026, og det er ynskje om å vidareføre prosjektet. Det er søkt regionale kulturfond via fylkeskommuna for tilskot. Det vert også søkt andre ordningar. Kr. 300 000,- er summen viss alle kommunar i Hallingdal er med samt tilskot frå regionalt kulturfond.

Drift og utvikling

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Drift og utvikling	2 024	58,30	64,19%	0,00	1,52	59,82
Drift og utvikling	2 025	58,33	67,95%	0,00	1,83	60,16
Endring 2025-2024		0,03	3,76%	0,00	0,31	0,34

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	47 267	48 705	48 850	48 850	48 850	48 850
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	38 238	26 024	28 407	27 937	28 177	28 177
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	9 187	8 092	9 280	10 780	9 280	9 280
Overføringsutgifter	31 232	22 638	10 794	10 694	10 694	10 694
Finansutgifter	2 851	0	0	0	0	0
Sum Driftsutgifter	128 775	105 459	97 331	98 261	97 001	97 001
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-17 811	-13 629	-18 964	-18 064	-18 064	-18 064
Refusjoner	-15 442	-6 918	-6 618	-6 618	-6 618	-6 618
Overføringsinntekter	-53	-42	-17	-17	-17	-17
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2	-27 210	-4 000	-0	-0	-0
Sum Driftsinntekter	-33 308	-47 799	-29 599	-24 699	-24 699	-24 699
Sum	95 467	57 660	67 732	73 562	72 302	72 302

Beskriving av verksemda i dag

Drift og utviklingssektoren har ansvar for drift av kommunal infrastruktur (vass- og avløpsnett, renseanlegg, vassverk, vegar, bruer) og alle kommunale bygg. I tillegg har sektoren ansvar for næringsutvikling, landbruk, friluftsliv, folkehelse, arealplanlegging, byggesak, eigedomsskatt, miljøfyrtårn, innkjøp, kart og oppmåling.

Arbeidet er organisert i 4 avdelingar med omlag 70 årsverk fordelt på om lag 77 tilsette:

- Utvikling og VAR (vatn, avløp, renovasjon)
- Veg og park

- Byggforvalting
- Reinhald

I tillegg høyrer det interkommunale kontoret for avløp og vassforvalting (KAV) med 4,8 årsverk fordelt på 5 personar til sektoren.

Fagfeltet til sektoren er vidt og sektoren forvaltar store verdier som det er utfordrande å halde vedlike og fornye.

Utfordringar og strategi

Vi er framleis avhengig av eit samarbeid/spleiselag med næringsliv, frivillige lag og private for saman å gjera Ål til ein god plass å bu, arbeide og besøke.

Under er det lista opp utfordringar med tilhøyrande strategiar:

1	God eldreomsorg med endra demografi
	• arbeide med å utvikle sjukeheimen for å ta høgde for framtidige behov • finne det rette innhaldet i Familiens Hus og bygge om
2	Skadar etter ekstremværet Hans
	• utbetre skadar på infrastruktur med støtte frå Statsforvaltar og NVE • vidareføre arbeidet med tilpassing til eit endra klima - har no søkt NVE om støtte til utbetring av bekkar i sentrum
3	Klimagassutslepp og avfall
	• arbeide med å redusere klimagassutslepp • utarbeiding av lokal tiltaksstrategi med utgangspunkt i Klimaplan for Hallingdal • Overgang til ein meir sirkulær økonomi med redusert forbruk og handtering av avfall • Arbeide mot meir klimavennlige innkjøp • Redusere energiforbruket i kommunale bygg og motivere innbyggjarar og privat næringsliv • leggje til rette for gang-, spark- og sykkelveggar og bruk av el-bil
4	Kommuneplan
	• arbeide vidare med Kommuneplanens arealdel for fritidsbustader og fjellområder • følgje opp rekkefølgebestemming med kryss i Kleivi
5	Maskinparken

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	• avdeling reinhald bør fornye sine maskinar for å unngå store reparasjonar og stillstand • avdeling veg og park har eit fornyingsbehov som varierer mykje - for 2026 er behovet begrensa, men vil bli aukande
6	Innovasjon
	• vi ynskjer å arbeide med å kunne styre vaskefrekvens etter behov ved hjelp av sensorteknologi • avdeling reinhald vil også starte med å ta i bruk vaskerobotar

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		75 645	75 295	75 545	75 545
Konsekvensjustert ramme		75 645	75 295	75 545	75 545
Innsparingstiltak					
Auke i husleigeinntekter	Innsparingstiltak	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Auke i husleigeinntekter (Torpomoen)	Innsparingstiltak	-55	-55	-55	-55
Auke i inntekter	Innsparingstiltak	-630	-630	-630	-630
Fellingsavgift m.m.	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Fjerne klesgodtgjersle	Innsparingstiltak	-50	-50	-50	-50
Gebyr egedomsopplysningar	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Husleigeinntekter Familiens hus	Innsparingstiltak	-1 600	-700	-700	-700
Innbetalningar frå private, m.a.	Innsparingstiltak	-200	-200	-200	-200
tinglysingsgebyr					
Innsparing arbeidsgjevaravgift	Innsparingstiltak	-160	-160	-160	-160
Innsparing forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-750	-750	-750	-750
Innsparing forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Innsparing forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-230	-230	-230	-230
Innsparing KLP	Innsparingstiltak	-220	-220	-220	-220
Innsparing løn	Innsparingstiltak	-721	-721	-721	-721
Innsparing løn	Innsparingstiltak	-600	-600	-600	-600
Innsparing løn reinhald	Innsparingstiltak	-180	-180	-180	-180
Innsparing reinhaldssoner (matter)	Innsparingstiltak	-130	-130	-130	-130
Kommunale gebyr inntekt	Innsparingstiltak	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Mindre leige av maskiner	Innsparingstiltak	-15	-15	-15	-15
Mindre reparasjonar, drifts- og anleggsmidlar	Innsparingstiltak	-70	-70	-70	-70
Nedgang i straumkostnadar	Innsparingstiltak	-600	-600	-600	-600
Reduksjon i bygg- og anleggstenester	Innsparingstiltak	-300	-300	-300	-300
Reduksjon i forbruksmateriell	Innsparingstiltak	-150	-150	-150	-150
Reduksjon i husleigeutgifter	Innsparingstiltak	-1 620	-1 620	-1 620	-1 620
Reduksjon i maskinleige	Innsparingstiltak	-30	-30	-30	-30
Reduksjon i materiell til vedlikehald	Innsparingstiltak	-125	-125	-125	-125
Reduksjon i overføringar til andre	Innsparingstiltak	-2 244	-2 244	-2 244	-2 244
Reduksjon medisinske forbruksvarer	Innsparingstiltak	-80	-80	-80	-80
Reduksjon serviceavtalar	Innsparingstiltak	-100	-100	-100	-100
Reduksjon verneutstyr	Innsparingstiltak	-60	-60	-60	-60
Reinhaldstenester	Innsparingstiltak	-15	-15	-15	-15
Skattepliktig fordel telefon	Innsparingstiltak	-35	-35	-35	-35
Tilskot veterinærvaktordning	Innsparingstiltak	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Uspesifiserte bygg- og anleggstenester	Innsparingstiltak	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Andre tiltak	Innsparingstiltak	-70	-70	-70	-70
Sum Innsparingstiltak		-19 790	-18 890	-18 890	-18 890
Nye tiltak					
Annonsering, informasjon	Nye tiltak	70	70	70	70
Auke av lisensar og gebyr	Nye tiltak	70	50	40	40
Auke driftsutgifter	Nye tiltak	1 150	1 150	1 150	1 150
Auke for reinhaldsartiklar	Nye tiltak	110	110	110	110
Auke i faste utgifter til heiser, Addsecure, alarm	Nye tiltak	200	200	200	200
Auke i forsikringar	Nye tiltak	50	50	50	50
Auke i forsikringskostnader	Nye tiltak	400	400	400	400
Auke i gebyr og avgifter	Nye tiltak	760	760	760	760
Auke i kommunale avgifter	Nye tiltak	2 240	2 240	2 240	2 240
Auke i tenester frå konsulentar	Nye tiltak	300	100	100	100
Auke i uspesifiserte bygg- og anleggstenester	Nye tiltak	250	250	250	250
Auke i utgifter til fiber	Nye tiltak	230	230	230	230
Auke innkjøp arb.sko, sengetøy, arbeidstøy	Nye tiltak	150	150	150	150
Auke leige av grunn	Nye tiltak	13	13	13	13
Beitekartlegging	Nye tiltak	0	500	0	0
Bioenergi	Nye tiltak	450	450	450	450
Forsikring	Nye tiltak	35	35	35	35
Forsikringar kollektive	Nye tiltak	20	20	20	20
Inndekking av raude dagar	Nye tiltak	50	50	50	50
Innleigde reinhaldstenester	Nye tiltak	80	80	80	80
Kartlegging av biologisk mangfald	Nye tiltak	0	1 000	0	0
Kommunale årsgebyr	Nye tiltak	500	500	500	500
Køyring med privatbil	Nye tiltak	10	10	10	10
Lisens programvare	Nye tiltak	35	35	35	35
Lisens Vectorworks (DAK)	Nye tiltak	20	20	20	20
Lønnsoppgjør 2025 kap. 3	Nye tiltak	108	108	108	108
Medarbeiderutvikling/opplæring	Nye tiltak	50	50	50	50
Opplæring	Nye tiltak	40	40	40	40
Overføringar frå andre	Nye tiltak	25	25	25	25
Overføringar til HBR	Nye tiltak	1 108	1 108	1 108	1 108
Overtid	Nye tiltak	50	50	50	50
Reduksjon i gebyrinntekter	Nye tiltak	2 400	2 400	2 400	2 400
Reduksjon i refusjon frå kommunar	Nye tiltak	500	500	500	500
Reduksjon i tilskot frå private	Nye tiltak	800	800	800	800
Refusjon frå kommunar	Nye tiltak	400	400	400	400
Sikker vindusvask	Nye tiltak	30	30	30	30
Tenestetelefon	Nye tiltak	35	35	35	35
Utgifter til elektro i kommunale bygg	Nye tiltak	750	750	750	750
Utgifter til salting og grusing	Nye tiltak	90	90	90	90

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Utgifter til VVS i kommunale bygg	Nye tiltak	500	500	500	500
Vikarløn ved ferie	Nye tiltak	250	250	250	250
Andre tiltak	Nye tiltak	197	197	197	197
Sum Nye tiltak		14 526	15 806	14 296	14 296
Nye tiltak og realendringer		-5 264	-3 084	-4 594	-4 594
Budsjettendringer					
Lønsoppgjør kap. 4 2025	Budsjettendringer	1 351	1 351	1 351	1 351
Sum Budsjettendringer		1 351	1 351	1 351	1 351
Budsjettendringer		1 351	1 351	1 351	1 351
Ramme 2026-2029		71 732	73 562	72 302	72 302

Samandrag budsjett

UTFORDRINGAR:

Kommunen må styrkje arbeidet med klimavenlege innkjøp, også i del 2. Det er også behov for å styrkje arbeidet med sirkulær økonomi for å redusere ressursbruk og avfall, til dømes gjennom gjenbruk av byggemateriale og inventar og stille krav til miljøvenlege produkt ved innkjøp.

Ein stor utfordring framover er å hindre reduksjon i folketallet. Samfunnsplanlegging er inkludert i ein tidlegare rein planleggarstilling.

Det er utfordrande å ta vare på og halde vedlike kommunale bruer og vegar. Det ikkje funne plass til oppgradering av kommunale vegstrekningar i 2026. Ny bru over Kulu er no ferdigstilt. Opparbeiding av uteområdet ved Sando barnehage er under arbeid. Det same gjeld utbetringar i Vestlia som er støtta med skjønnsmidlar. Arbeid med nytt kryss i Kleivi er og prioritert framover.

Maskinparken til avdeling reinhald treng fornying då mange av maskinene deira er utrangerte. Vaskerobotar maskiner kan effektivisere arbeidet. Det er kjøpt robot for bruk i idrettshallen. Framover vil ein også ta i bruk seniorteknologi for å gje grunnlag for å vaske meir etter behov. Vi vil først prøve ut dette for Nedre-Ål skule.

Det er eit stort etterslep på bygningsvedlikehald. Til neste år er ferdigstilling av omsorgsbustader i Brattebakken prioritert. Nybygg for avdeling miljøterapi er slutført i 2025, og det er sett av ressursar til planlegging av nye omsorgsbustader/sjukeheimsplassar/basseng i 2026 med eventuell byggestart i 2026-27. Tilgjengelege midlar for å satse på ENØK-tiltak i eige bygningsmasse er redusert frå tidlegare år. Vi vil prioritere å engasjere energirådgjevar for ein gjennomgang av bygningsmassen, slik at vi seinare kan konsentrere oss om dei beste tiltaka. Det er søkt om støtte frå Enova til dette arbeidet. Eit tiltak kan vere å bytte ventilasjonsanlegg med betre varmegjenvinning og styring. Ventilasjonsanlegga i Ål kulturhus og delar av Sundre barnehage bør først stå for tur.

Det er sett i gang eit prosjekt med radonmåling i kommunale utleigebustader. Avhengig av resultat kan det bli behov for radonreduserande tiltak. Pengane som er sett av til branntekniske utbetringar vil bli nytta for å få ein oversikt over dei største utfordringane når det gjeld branntrykkleik. Det er bygg med overnatting som blir prioritert først.

Ål kommune møter aukande utfordringar med ekstremvêr, flaum og skred som påverkar infrastruktur og bygg. Erfaringane etter uvêret Hans viser behovet for betre førebygging og tilpassing til eit endra

klima. Det er sett av midlar til klimatilpassande tiltak for å unngå skade på bygg og vegar og anna infrastruktur ved framtidige uværshendingar. Det blir søkt om tilskot frå NVE til dette arbeidet. Vi får utarbeidd ei liste som viser aktuelle tiltak i prioritert rekkjefølgje.

Ål kommune skal fylgje opp nasjonale mål om å redusere klimagassutslepp. Kommunen må redusere eigne klimautslepp gjennom energieffektivisering, fornybare energikjelder og meir klimavenleg drift. Nye bustadområde og næringsareal må planleggast med omsyn til flaum- og skredfare, grøn transport og levande sentrum. I 2023 hadde kommunen redusert klimagassutsleppet med 7,5 prosent samanlikna med 2009. Klimagassutsleppa blei redusert med 1,4 % frå 2022 til 2023.

Det er ikkje funne rom for særlege nye driftstiltak i 2026. Mange av budsjettpostane er justert, og for fleire av desse er bakgrunnen generelt auke i prisar. Andre stader har det tidlegare ikkje vore budsjettert på denne posten tidlegare. Avdelingane er innstilt på at 2026 blir eit år med mindre aktivitet.

Innsparingstiltak

Auke i husleigeinntekter

Budsjettposten er foreslått justert opp til reelt nivå.

Auke i husleigeinntekter (Torpomoen)

Justering opp til reelt nivå. Faktiske inntekter for utleige på Torpomoen (KAV, Miljøretta helsevern, Regionrådet, Hallinghelse).

Auke i inntekter

Brøyting for butikkar og liknande blir fakturert. Denne posten har vore ein del lågare enn reelle inntekter. Avdelinga må i større grad fakturere ulike arrangement.

Fellingsavgift m.m.

Budsjetterer godt under siste års inntekter. Ikkje tidlegare på budsjett.

Fjerne klesgodtgjersle

For 2025 vart det sett av kr 50.000,- for arbeidssko til reinhaldarar på denne posten. Dette beløpet blir flytta til posten 11209.

Gebyr eigedomsopplysningar

Ikkje tidlegare på budsjett. Litt under reelle inntekter siste år.

Husleigeinntekter Familiens hus

Reknar leigeinntekter frå Sparlokalet halve 2026. Gjeld også andre utleigelokalar i bygget.

Innbetalingar frå private, m.a. tinglysingsgebyr

Ikkje tidlegare på budsjett. Lagt på eit lågt nivå i forhold til seinare år.

Innsparing arbeidsgjevaravgift

På grunn av mindre lønsbudsjett.

Innsparing forbruksmateriell

Reduksjon til reelt nivå for denne posten.

Innsparing forbruksmateriell

Dette representerer ein vesentleg innstramming på diverse forbruksmateriell. Kan vere realistisk med stram oppfølging.

Innsparing forbruksmateriell

Reduksjon i behovet for forbruksmateriell.

Innsparing KLP

På grunn av reduksjon i lønsbudsjett.

Innsparing løn

Innsparing på post Anna ekstrahjelp

Innsparing løn

Innsparing på post Fast løn utan at det skal gå ut over stillingar.

Innsparing løn reinhald

Lønsbudsjettet kan justerast litt ned utan at det går ut over stillingar.

Innsparing reinhaldssoner (matter)

Mindre behov for leige av matter (reinhaldssoner) etter ein gjennomgang av behovet.

Kommunale gebyr inntekt

Kommunale gebyr for feiing og tilsyn utført av HBR. Tidlegare ikkje på budsjett.

Mindre leige av maskiner

Mindre behov for innleige av maskiner.

Mindre reparasjonar, drifts- og anleggsmidlar

Det vil bli forsøkt redusert på utgiftene til service og reparasjon av driftsmidlar. Har vore mindre forbruk enn budsjetttert tidlegare.

Nedgang i straumkostnadar

Justering i samsvar med faktiske utgifter siste år. Straumprisen ser ut til å ha stabilisert seg på eit lågare nivå enn tidlegare. Innkjøp av pellet (bioenergi) har vore inkludert her, men får no eigen budsjettpost.

Reduksjon i bygg- og anleggstenester

Vi reknar med mindre behov for innleigde bygg- og anleggstenester.

Reduksjon i forbruksmateriell

Blir ført på 6040. Justerast til null for 6050.

Reduksjon i husleigeutgifter

Reduksjon i utgifter til leige av lokale særleg på grunn av kjøp av Familiens Hus.

Reduksjon i maskinleige

Vi reknar med lite behov for innleie av maskiner.

Reduksjon i materiell til vedlikehald

Budsjettposten er tidlegare brukt opp. Avdelinga er innstilt på å redusere aktiviteten neste år.

Reduksjon i overføringer til andre

Auke i veterinærvaktordning (får tilskot). Reduksjon i bu- og blilyst, Sats på Hallingdal, Budeienettverk, sykkelstiar i fjellet og ladestasjonar.

Reduksjon medisinske forbruksvarer

Dette gjeld gassflasker til Hallingdal sjukestugu og sjukeheimen. Justert i samsvar med nivå siste år. Vil variere etter pasientbelegg.

Reduksjon serviceavtaler

Blir ført på 6040. Fjernast frå budsjett for 6050.

Reduksjon verneutstyr

Verneutstyr må framleis prioriterast, men har tidlegare vore litt overbudsjettert. Kan redusere innkjøp noko i forhold til siste år.

Reinhaldstenester

Ikkje behov for budsjett på reinhaldstenester.

Skattepliktig fordel telefon

Ikkje tidlegare på budsjett.

Tilskot veterinærvaktordning

Tilskot frå Landbruksdirektoratet. Ikkje tidlegare på budsjettet.

Uspesifiserte bygg- og anleggstenester

Gjeld driftsutgifter for heisar, låsesystem og liknande. Innleige av entreprenørar skal begrensa. Budsjettposten har tidlegare inkludert elektro, VVS og liknande som no får eigne budsjettpostar.

Nye tiltak

Annonsering, informasjon

Dette gjeld annonsering i aviser mellom anna for varsel av arealplaner. Sjølv med nytt beløp ligg me godt under siste års forbruk.

Auke av lisensar og gebyr

Gjeld mellom anna gebyr til Statens kartverk og lisensar til Simien, Miljøfyrtårn og liknande. Ekstra innbetaling til Kartverket i 2026 og 2027.

Auke driftsutgifter

Dette gjeld utgifter til drift av maskiner (drivstoff, delar, service). Denne posten har tidlegare vore svært låg. Posten er lagt litt under siste års forbruk. Det blir lagt opp til ein viss innsparing.

Auke for reinhaldsartiklar

Prisar på reinhaldsartiklar har auka. Bør dermed auke budsjettet til reelt nivå.

Auke i faste utgifter til heiser, Addsecure, alarm

Gjeld abonnement på alarmtenester inkludert overføring til brannvesenet. Også faste utgifter til heiskontrollar. Ikkje tidlegare eigen budsjettpost.

Auke i forsikringar

Denne posten er justert i samsvar med reelle forsikringsutgifter (maskiner, bilar, bygg).

Auke i forsikringskostnader

Har fått ein generell auke i forsikringsutgifter. No har me også to nye bygg som skal forsikrast (Familiens hus og Prestegardsjordet).

Auke i gebyr og avgifter

Gjeld lisensar på naudsynt programvare (m.a. LAFT), renovasjon og brannalarm m.m. Her har budsjettposten vore for låg og blir justert til reelt nivå.

Auke i kommunale avgifter

Det viser seg at reelle kommunale avgifter er ein del større enn tidlegare budsjettet. For 2026 vil dette auke ytterlegare på grunn av Familiens hus og Prestegardsjordet.

Auke i tenester frå konsulentar

Gjeld mellom anna bistand frå Skred AS og Asplan Viak. Tek høgde for at det er eit behov i samband med kommuneplanen. Eigenandel for GNIST-prosjektet kjem i 2026.

Auke i uspesifiserte bygg- og anleggstenester

Gjeld diverse vedlikehaldsbehov for kommunale bygg. Her aukar prisane, og me bør ikkje kome mykje på etterskot.

Auke i utgifter til fiber

Det er installert fiber i fleire utleigeeiningar. Gjeld også kommunale formålsbygg. Justert til nivå for siste års forbruk. Skal hentast inn gjennom husleige.

Auke innkjøp arb.sko, sengetøy, arbeidstøy

Gjeld innkjøp av sengetøy og arbeidstøy til helseinstitusjonar i tillegg til tørkepapir og liknande til alle formålsbygg. Prisane har gått ein del opp i det siste. Støtte til arbeidssko er også inkludert her og blir flytta frå konto 11650.

Auke leige av grunn

Dette gjeld leige av områder ved skuletoppen. Allstad er grunneigar.

Beitekartlegging

Det er krav om beitekartlegging i samband med arealplaner. Det er kartlagt ein del områder frå før, men det er ikkje komplett.

Bioenergi

Gjeld innkjøp av pellet til fjernvarmeanlegget ved idrettshallen. Skal no også gje oppvarming til nybygg på Prestegardsjordet. Ikkje tidlegare eigen budsjettpost.

Forsikring

Avdelinga sin del av forsikringane. Ikkje tidlegare på budsjett.

Forsikringar kollektive

Ikkje tidlegare budsjettet

Inndekking av raude dagar

Tidlegare er det ikkje budsjettet for inndekking av naudsynt reinhald på raude dagar. Dette gjeld helseinstitusjonar.

Innleigde reinhaldstenester

Tidlegare ikkje budsjettert. Behov for innleigde reinhaldstenester etter oppussing og for nokre utleigebustader.

Kartlegging av biologisk mangfald

Statsforvalter stiller krav om at kommunane skal kartleggje biologisk mangfald. Ål kommune har gjennomført slik kartlegging tidlegare, men har behov for å kartleggje nye områder. Dette er i samband med arealplanlegging.

Kommunale årsgebyr

Ikkje føringar i rekneskapen.

Køyring med privatbil

Det er fokus på minst mogleg køyring. Posten blir justert til nærare reelt forbruk.

Lisens programvare

Gjeld FDV-systemet LAFT som er aktivt i bruk. Ikkje tidlegare budsjettert.

Lisens Vectorworks (DAK)

Lisens for tegneprogram. Vil kunne halde branntekniske teikningar og grunnlag for reingjering oppdaterte utan ekstern bistand. Også viktig i samband med mindre byggesøknadar.

Medarbeiderutvikling/opplæring

Det er ønskjeleg med konkrete midlar til medarbeidarutvikling/opplæring. Kompetansenivået i avdelinga er fallande, noko som kjem av at faglærte reinhaldsoperatørar går av med pensjon.

Tiltak for å auka kompetansenivået er viktig av fleire årsaker. Mellom anna for å sikra ønska reinhaldskvalitet og rett tenestenivå til brukarane i kommunen. Vidare for å sikra avdelinga tilgang på arbeidskraft i form av fagleg trygge, og motiverte medarbeidarar.

Eit mål for bruken av definerte midlar til opplæring kan vera økonomisk støtte til å ta fagbrev. Avhengig av typen kurs eller fagleg oppfølging som til kvar tid er tilgjengeleg, har dette ein total kostnad på 10.000-25.000 for den enkelte.

Fagorganiserte har høve til å få inntil 50% dekt gjennom stipend. Alle er likevel ikkje organiserte, og sjølv med 50% dekning er dette ein kostnad som er anstrengjande for ein medarbeidars privatøkonomi.

Det vil også komma behov for å sertifisera faglærte medarbeidarar, innanfor kvalitetsstyring, vaskeri-drift og anna. Dette krev deltaking på kurs som har ein kostnad.

Opplæring

Ikkje tidlegare på budsjett.

Overføringar frå andre

Ingen føringar siste år. Bør ikkje budsjettere med inntekt her.

Overføringar til HBR

Det har vore ei auke i overføringar til Hallingdal brann og redning.

Overtid

Det blir noko overtid særleg når det gjeld snøbrøyting. Denne posten er ikkje tidlegare budsjettert.

Reduksjon i gebyrinntekter

Gjeld gebyr frå utviklingsavdelinga (m.a. byggesaksgebyr). Justering til dagens nivå med lågare aktivitet i byggebransjen.

Reduksjon i refusjon frå kommunar

Har tidlegare hatt GIS-rådgjevar for andre kommunar. Framleis skogbrukssjef 30% for Hol kommune.

Reduksjon i tilskot frå private

Gjeld fakturering av straum og internett i utleigebustader. Har vore budsjettert for høgt, og reduserast til nivå for siste år.

Refusjon frå kommunar

Ingen refusjon frå andre kommunar siste år.

Sikker vindusvask

Det er ikkje forsvarleg å lene seg ut av vindauga i øvre etasjar. Kulturhuset har store vindusflater høgt over bakken. Bør ha ein sum som dekkjer innleigd bistand til slikt arbeid.

Tenestetelefon

Tidlegare ikkje på budsjett.

Utgifter til elektro i kommunale bygg

Gjeld elektroinstallasjonar og har tidlegare ikkje vore på budsjett. Nivået er noko lågare enn reelle utgifter dei siste åra og gjeld nødvendig drift av bygg (reparasjonar og utbetringar) i tillegg til oppussing av utleigeeiningar. Planen er å gjennomføre mindre oppussing enn tidlegare.

Utgifter til salting og grusing

Forbruket har vore vesentleg over budsjett tidlegare. No skal det nyttast rimelegare salt (mindre Dustex) og grusinga for vedlikehald blir forsøkt redusert. Likevel behov for å justere litt opp.

Utgifter til VVS i kommunale bygg

Har tidlegare ikkje hatt eigen budsjettpost. Nivået er noko under reelle utgifter dei siste åra og gjeld nødvendig drift av bygg (reparasjonar og utbetringar) i tillegg til oppussing av utleigeeiningar. Gjeld sanitær- og ventilasjonsanlegg. Reknar med noko lågare aktivitet for neste år.

Vikarløn ved ferie

Det blir jobba med å redusere dette. Foreslått budsjett er mindre enn reelt forbruk siste år. Ikkje tidlegare budsjettert.

Budsjettendringer

Lønsoppgjer kap. 4 2025

Lønnsoppgjør kap. 4 2025

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Sum Økonomiplan	
	Brutto prosjektutgift	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026-29	Inntekt 2026- 29
Branntrygging	7 875	0	7 875	2 500	0
Dokklisvingen	200	0	200	200	0
ENØK - eigne bygg	29 500	0	29 500	1 000	0
Familiens hus - bruksendring og ombygging	3 000	0	3 000	3 000	0
Flaum og skredkartlegging	4 800	-3 840	960	1 000	-800
Liagardane med tiltak - skjønnsmidlar	7 600	-6 080	1 520	4 000	-3 200
Flaum og skredkartlegging Vestlia med tiltak - skjønnsmidlar	375	0	375	375	0
Forprosjekt turstig	375	0	375	375	0
Nordbygdane skule - Feten	125	0	125	125	0
Funksjonelle arbeidsrom Torpo skule	3 000	0	3 000	3 000	0
Gamlevegen (etappevis)	13 100	-2 000	11 100	1 000	0
Grunnkjøp / sal av grunn - kjøp av eigedom / sal av eigedom	700	-560	140	100	-80
Kitilsvegen	250	0	250	250	0
Kjøp av ny GPS til oppmåling	2 550	-2 040	510	2 550	-2 040
Kolbotnsvingen - Vestliavegen	550	0	550	550	0
Kringlevegen	1 000	0	1 000	1 000	0
Liagardsvegen	400	0	400	400	0
Låsesystem for omsorgsbustader	250	0	250	250	0
Molokker Tingstugu	2 050	-800	1 250	800	-800
Naturverdikartlegging	2 500	0	2 500	2 500	0
Nedre Ål skule oppgradering av N-fløy	800	0	800	800	0
Nordbygdane skule - utvendig måling	10 000	0	10 000	9 500	0
Nytt kryss Kleivi	4 500	0	4 500	4 500	0
Ombygging Ål brannstasjon					

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Sum Økonomiplan	
	Brutto prosjektutgift	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026-29	Inntekt 2026-29
Opparbeiding av sentrumsnære tomter aldersgruppa 65+	1 000	0	1 000	1 000	0
Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb	300	0	300	300	0
Overvannsledning Trolløyne/Carfix	5 500	-4 400	1 100	5 500	-4 400
Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall	12 125	0	12 125	200	0
Prestegardsjordet-avd.miljøterapi	55 290	-12 000	43 290	100	0
Renovere bad Stugu (16 rom a 250')	4 250	0	4 250	500	0
Renovering av leiligheter Brattebakken	10 625	0	10 625	1 400	0
Røysevegen	250	0	250	250	0
Sambinding gangstig Stasjonsvegen - Sundrejordet - Kulturhustorget	1 875	0	1 875	1 875	0
Sensorteknologi	900	0	900	900	0
Sikringstiltak Hellinggrove og Stavegrove	20 624	-20 200	424	17 624	-20 200
Sikringstiltak og ny bru Kvinda - skjønnsmidlar	15 700	-12 560	3 140	6 700	-5 360
Sikringstiltak sentrum – Bekk 1 og 2	17 400	-13 000	4 400	17 000	-13 000
Sireåne Bustadfelt	4 200	0	4 200	4 200	0
Skattebøl skule - bruksendring til barnehage	1 000	0	1 000	1 000	0
Solskjerming Nedre Ål skule	500	0	500	500	0
Stavin drenering rundt nr. 7,9,11 og 12 og nytt vass- og avløp	8 000	0	8 000	5 000	0
Stikkrenner og vegar Hellinggrove og Stavegrove - skjønnsmidlar - NVE og BFK	19 386	-2 600	16 786	14 386	-2 600
Tak idrettshallen	8 000	0	8 000	8 000	0
Tiltak for å redusere radon i utleigebygg	4 000	0	4 000	4 000	0
Trafikksikring/Trafikk	5 985	0	5 985	1 200	0
Utelager Oppsjø	2 400	0	2 400	800	0
Uteområde Nedre Ål skule	25 537	-1 620	23 917	200	0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Sum Økonomiplan	
	Brutto prosjektutgift	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026-29	Inntekt 2026-29
Utskifting av gjerde nedanfor Fjellheimhuset	200	0	200	200	0
Utskifting av maskiner veg og park	12 045	-200	11 845	6 950	0
Utskifting maskiner renhald	4 018	0	4 018	2 705	0
Ventilasjon kulturhuset	2 500	0	2 500	2 500	0
Øvre Hago	290	0	290	260	0
Ål helsetun - forprosjekt omsorgsbustader-basseng	238 625	-500	238 125	208 800	0
Ål kulturhus utbygging	625	0	625	200	0
Ål ungdomsskule - funksjonelle rom	4 100	0	4 100	4 100	0
Sum investeringsprosjekt	582 375	-82 400	499 975	357 750	-52 480

Investeringsbudsjett

Branntrygging

Vi ynskjer å få ein oversikt over branntryggleiken i alle kommunale bygg. Dette må gjerast over nokre år, og vi tenkjer å prioritere overnattingsbygg. Det er nødvendig å leige inn bistand til brannteknisk tilstandsanalyse, og det vil bli behov for utbetringar.

ENØK - eigne bygg

Det er stadig behov for energiøkonomiserande tiltak for kommunal bygningsmasse. Dette kan vere etterisolering, utskifting av vindauge og liknande. Som ein hjelp til å prioritere rett tiltak, har vi ein plan om å engasjere ein ekstern rådgjevar. Gjennomførte tiltak vil gje innsparing på energiforbruk.

Familiens hus - bruksendring og ombygging

Ål kommune har kjøpt Familiens Hus. Vi må først gjennomføre eit forprosjekt for å vurdere korleis vi skal utnytte lokala i 1.etasje og om det bør byggast noko nytt i området. Deretter må det gjennomførast ein bruksendring og ombygging.

Forprosjekt turstig Nordbygdane skule - Feten

Dette var sett av i 2025 og er vidareført til 2026. Prosjektet er ikkje starta opp.

Funksjonelle arbeidsrom Torpo skule

I dag er det arbeidsrom utan skjerming/dører. Dette gir store utfordringar når det gjeld arbeidsro.

Gamlevegen (etappevis)

Gamlevegen har stor slitasje og bør utbetrast med masseutskifting og nytt asfaltdekke. Dette bør gjerast etappevis.

Kitilsvegen

Vegen er utbetra, men autovern manglar.

Kjøp av ny GPS til oppmåling

Ål kommune har to landmålarar, og begge har hatt kvar sin GPS mobilstasjon. Den eine av desse har slutta å fungere, og det vil ikkje løne seg med reparasjon. Med kun ein stasjon vil kapasiteten for oppmåling reduserast.

Kolbotnsvingen - Vestliavegen

Det vart observert sprekkdanningar i asfalten. For å sikre vegen mot utrasing, valte vi å traue ut og lage ein sikringsvoll for å sikre vegen mot utrasing. Det viser seg at det var ustabile massar under vegen og sikringsvollen sikrar mot utrasing. Veggen må utbetrast og krysset bør utvidast. Vi reknar med å nytte skjønnsmidlar til ein del av dette arbeidet.

Kringlevegen

Kringlevegen er i dårleg forfatning, og har behov for nytt asfaltdekke.

Liagardsvegen

Gjeld utbetring av svingen ved Medgard der det er ein del problem på vinterstid. Her trengs det ein utviding og utskifting av masse. Ein strekning som ikkje er asfaltert bør asfalterast.

Låsesystem for omsorgsbustader

Konvertert frå MP-42-Låsesystem for omsorgsbustader

Utskifting til patentert låsesystem. Risiko med dagens system:

Eit system som ikkje er patentert medfører risiko for at nøklar kan kopierast hos ikkje-autoriserte nøkkelprodusentar. Nøkler blir kopiert utan at det blir stilt spørsmål ved dette. Ved utlån av nøkkel, kan han være kopiert før retur.

Det er i dag ingen moglegheit for å vite antal nøklar til systemet som er i omløp.

Molokker Tingstugu

Det er behov for betre renovasjonsløysing i Tingstugu-området. Pengane avsett for 2025 er ikkje nytta sidan det har vore ei utfordring å finne ein ideell plassering.

Naturverdikartlegging

For å få eit betre kunnskapsgrunnlag når vi legg areal ut til byggeformål. Slik det har vore fram til i dag, har kommunen lagt ut areal utan å ha kunnskap om kva vi faktisk bygger ned. Konsekvensen ved å ikkje gjennomføre dette er at vi ikkje har peiling på kva vi vil komme til å bygge ned, og på den måten ikkje svarar ut § 8 i naturmangfaldlova. Det blir søkt om tildeling frå Miljødirektoratet (Natursats), men bestillinga av arbeidet må gjerast i år.

Nedre Ål skule oppgradering av N-fløy

Planlagde utbetringar i 3.etasje N-fløy (austre del):

- Rive eksisterande foldeveggar og sete opp att faste lydveggar og lyddører der det er grupperom pr i dag (2 stk) (slik som i F fløya)
- Alle rom skal ha systemhimling
- Ombygging av vent.kanaler pga ny himling
- Ny belysning
- Måling av klasserom
- Nytt belegg

Arbeidet må utførast i sommarferien.

Nytt kryss Kleivi

Statens vegvesen stiller krav om nytt kryss i Kleivi dersom nye næringsområder skal utviklast.

Ombygging Ål brannstasjon

Ål brannstasjon har ingen form for inndeling i reine og ureine soner, slik Arbeidstilsynet stiller krav om i Arbeidsplassforskrifta. Det har generelt vore ein aukande fokus på dette temaet saman med kreftisiko for brannmenn. Ål brannstasjon har berre ein garderobe som dermed må delast av begge kjønn. Vi ynskjer å etablere garderobeløysing for begge kjønn med reine og ureine soner. Det kan bli aktuelt med eit mindre tilbygg.

Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb

Konvertert frå MP-41-Opprusting av Doktor'n til ungdomsklubb

Det er ynskje om å pusse opp Doktorn-bygget for å kunne nytte dette til ungdomsklubb. Dette gjer at vi unngår å leige Sundrehall.

Overvannsledning Trolløyne/Carfix

Det er behov for å utbetre overvannsledningane under Vestliavegen aust for Ål stasjon. Eksisterande overvannsledningar er tette og deformerte. Bane Nor har rehabilitert overvannsledningar under jernbanelinja i dette området aug 2025.

Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall

Prosjektet vest for idrettshallen er nesten ferdig. Det blir foreslått å overføre ein liten sum til neste år for komplettering.

Prestegardsjordet- avd.miljøterapi

Nytt bustadbygg med åtte leilegheiter blir ferdigstilt hausten 2025.

Renovere bad Stugu (16 rom a 250')

Bad på pasientrom blir utbetra når rom blir ledige. Toalett og vaskar må skiftast ut. Det blir også montert skåp og gjennomført utbetring av veggplater.

Renovering av leilighetar Brattebakken

Seks av sju leilegheiter i Brattebakken 8 er under renovering. Tre av desse blir ferdige i 2025 og dei tre siste blir slutført i 2026. Omsorgsbustadane kan ikkje leigast ut før oppussing er gjennomført.

Røysevegen

Røysevegen er i dårleg forfatning og har behov for fresing og nytt asfaltdekke.

Sambinding gangstig Stasjonsvegen - Sundrejordet - Kulturhustorget

Det er gjort avtale om at Ål kommune skal bidra for etablering av gangvegen nord for Ål Sentrumpark.

Sensorteknologi

Konvertert frå MP-37-Sensorteknologi

Sikringstiltak Hellinggrove og Stavegrove

Utbetringar etter uveret Hans.

Sikringstiltak sentrum – Bekk 1 og 2

Det er søkt om støtte frå NVE til sikring av bekk 1 og 2 i Ål sentrum med fordrøyningsbasseng i Øvre-Ål. Arbeidet er planlagt utført i 2026 dersom støtte frå NVE blir innvilga.

Skattebøl skule - bruksendring til barnehage

Ved endring av bruk frå skule til barnehage er det behov for ein bruksendring med samtykke frå Arbeidstilsynet. For ein slik prosess er det behov for å få inn nokre prosjekterande (arkitekt, brann, ventilasjon m.m.). Deretter må vi vurdere om vi kan nytte eigne ressursar for utføringsarbeidet.

Solskjerming Nedre Ål skule

Eksisterande markiser er gamle, og har behov for reparasjonar. Det er ynskjeleg å erstatte desse med screens. Dette gjeld N-fløya (lengst aust).

Stavin drenering rundt nr. 7,9,11 og 12 og nytt vass- og avløp

Dette er ein nødvendig utbetring av vassforsyning og drenering på Stavin. Ved oppføring av nytt bystadbygg vart det forutsett betre sløkkevatn. Dette blir no gjennomført. Det er gjort avtale med Turhus AS for dette prosjektet. Tildelte midlar for 2025 blir i liten grad brukt.

Stikkrenner og vegar Hellinggrove og Stavegrove - skjønnsmidlar - NVE og BFK

Utbetringar etter uveret Hans.

Tak idrettshallen

Konvertert frå MP-36-Tak idrettshallen

Tiltak for å redusere radon i utleigebygg

Konvertert frå MP-32-Tiltak for å redusere radon i utleigebygg

Trafikksikring/Trafikk

Oppfølging av vedteke trafikktryggingplan.

Utelager Oppsjø

Nytt lagerbygg er under oppføring. Ein del av midlane som vart løyvd i 2025 blir ikkje nytta før i 2026.

Uteområde Nedre Ål skule

Prosjektet er eigentleg ferdig, men det gjenstår noko gjerde.

Utskifting av maskiner veg og park

Det er naudsynt med fornying av teknisk utstyr for å oppretthalde beredskaps- og vedlikehaldsnivået.

For 2026 er det behov for å skifte ut steamkjelen på grunn av mykje ekstrajobb med lekkasje og vedlikehald. Det er også behov for eit brøyteskjær til hjullaster.

For 2027 er det eit stort ynskje å bytte ut ein eldre gravemaskin med ein nyare brukt.

For 2028 ser det ut til at veghøvelen må bytast til ein nyare. Veg og park har god nytte av veghøvel ikkje minst for å oppnå sikrare vegar på vinterstid. Høvelen blir også nytta til leigekøyring for nabokommunane.

Utskifting maskiner renhald

Det er tidlegare sett av midlar til innkjøp av ulike typar reinhaldsmaskiner, som blir brukt i arbeidet med dagleg og periodisk reinhald av golv.

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026 Ål kommune

For perioden 2025-2028 vil avdelinga også få eit stort investeringsbehov når det gjeld vaskemaskiner. Vaskemaskiner blir brukte til vask av klutar og moppar som blir brukte til dagleg reingjering. Kvart bygg må ha ei velfungerande maskin.

Noverande maskinpark består av 15 vaskemaskiner (7-8 kg) som er 12-15 år gamle og som har ein levealder på 13-15 år. Halvparten av desse har vorte reparerte i fleire omgangar og det er ikkje lenger økonomisk forsvarleg å bruka pengar på dyre reparasjonar, samanlikna med kostnad for nyinnkjøp.

I tillegg har me husvaskeriet på Ål Helsetun som vart bygget i 2016. Maskinene der har ein levealder på 10-12 år. Det siste året har me hatt fleire dyre reparasjonar på spesielt den eine barrieremaskina. Sida både vaskemaskiner og tørketromlar er like gamle, er sannsynet stor for at me snart får eit aukande vedlikehaldsbehov også på den andre barrieremaskina.

I talmaterialet er det berekna følgjande takt på utskiftingsbehovet:

2025: 5 vaskemaskiner for moppar/klutar 7-8 kg

2026: 2 maskiner 7-8 kg, og dessutan nye maskiner til barrierevaskeriet

2027: 4 vaskemaskiner 7-8 kg

2028: 4 maskiner 7-8 kg

Oppdatering pr. september 2025

Avdeling reinhald vart tildelt midlar til investering i nye vaskemaskiner for perioden 2025-2028.

Det er skaffa 6 nye vaskemaskiner i løpet av året: 5 stk. 6 kg maskiner til høvesvis Skattebøl, Sundre og Sando barnehagar, Tingstugu og til lageret vårt på Oppsjø. 1 stk. 11 kg maskin til vaskesentralen på helsetunet.

I tillegg er tørketromlane i husvaskeriet på Ål Helsetun bytt ut, som del av forsikringsoppgjøret etter hendinga med røykutvikling i mars. Sum til investering i maskiner for 2026 kan som følge av dette blir regulert ned med 355 000. Innspel til investeringsregulering er gitt til kommunalsjef.

Endra takt på utskiftingsbehov av vaskemaskiner ser no slik ut pr. d.d.:

2025: beløp kr. 373 000 er nytta

2026: 1 vaskemaskin 6 kg, og dessutan nye vaskemaskiner til barrierevaskeriet, anslått beløp kr. 1 055 000

2027: 6 vaskemaskiner 6 kg, anslått beløp kr. 360 000

2028: 2-3 vaskemaskiner 6 kg, anslått beløp inntil kr. 195 000

I total sum pr. år ligg det i tillegg ein viss sum til utskifting av reinhaldmaskiner, for perioden 2025-2027:

2025: beløp kr. 315 000 er nytta

2026: anslått beløp kr. 715 000 (m.a. robot til Ål Idrettshall)

2027: anslått beløp kr. 315 000

Ventilasjon kulturhuset

Det er fem ventilasjonsanlegg i Ål kulturhus. Eitt av dei er ca 20 år og dei fire andre er eldre. Etter kvart vil dei krevje meir vedlikehald og tilsyn for å fungere akseptabelt. Nye aggregat vil også ha betre varmegjenvinning og dermed vere energisparande.

Øvre Hago

Her er det gjennomført ein utbetring av vegen men det manglar asfaltering. Det har vore ein prisauke også på asfaltering dei siste åra.

Ål helsetun - forprosjekt omsorgsbustader-basseng

Ål kommune må etablere fleire sjukeheimplassar i samsvar med framtidig behov. Planen er å utarbeide eit revidert forprosjekt og starte på naudsynt prosjektering i 2026.

Ål kulturhus utbygging

Det er påvist vesentlege feil og manglar etter utbygginga av kulturhuset, m.a. når det gjeld branntryggleik. Dette må utbetrast for å kunne bruke bygningen.

Ål ungdomsskule - funksjonelle rom

Ål ungdomsskule er bygd med opne undervisningsrom (baseløysing). Dette gir utfordrande læringsmiljø. Det er eit ynskje om å bygge om slik at det blir fleire normale klasserom. For å få til dette må det først gjennomførast ein prosjektering (romutforming, ventilasjon, brann, elektro m.m.). Deretter må arbeidet lysast ut.

Kommunalsjef Drift og utvikling

Beskriving av verksemda i dag

Sektoren er leia av ein kommunalsjef i 100% stilling.

Utfordringar og strategi

Det er ein utfordring at det er mange arbeidsoppgåver og møter. Dette gjer at det blir mindre tilgjengeleg tid til kompetanseheving og utvikling. Oppfølging av henvendelsar frå innbyggjarar kan også ta lengre tid enn ynskjeleg.

Veg og park

Beskriving av verksemda i dag

Avdelinga har 9 tilsette og 9 årsverk, og har ansvaret for drift og vedlikehald av alle kommunale vegar, bruer og grøntområde. I tillegg administarer avdelinga kommunale bilar (mellom anna heimetenesta og andre avdelingar). Avdelinga har vaktordning heile året og kan rykke ut med mannskap og maskiner når det trengs. Det er tre på vakt om vinteren (brøyting, strøing) og ein om sumaren (nedbør, trefall).

Noko snøbrøyting er sett bort til private og avdelinga leiger inn maskiner og mannskap frå private ved behov. Elles blir det gjennomført mykje brøyting med egne maskinar og ressursar.

Mykje av tid og kostnadar går framleis med til utbetringar etter uværet Hans. Også til drifting av grøntanlegg i fellesareal og rundt kommunale bygg inkl badeplassar.

Ved ledig kapasitet hjelper avdelinga til med utomhusarbeid i kommunale byggeprosjekt.

Utfordringar og strategi

Hovudutfordringar

- klimatilpassing (opprusting av stikkrenner og sikre flomvegar)
- utbetringar etter ekstremværet 'Hans'
- maskinpark som treng fornying
- vedlikehald og opprusting av kommunale vegar
- vedlikehald og opprusting av kommunale bruer
- vedlikehalde grøntområde og få til ei drift av desse som ikkje er for arbeidskrevjande
- oppretthalde tilstrekkeleg tenestenivå med strammare budsjett

Utvikling

Beskriving av verksemda i dag

Avdelinga har om lag 18 tilsette i tillegg til ekstrahjelp om sommaren. Det blir arbeidd over eit breitt fagfelt og dekker følgjande område:

- Næringsutvikling: Kontakt med næringslivet, informasjon om støtteordningar
- Jord- og skogbruk: Handsaming av saker etter jordlova, konsesjonslova og skoglova. Tilskot, beitebruksplan, snøskuterløyver, innspel til planar
- Vilt: Ål elgvald, viltnemnd, skadefelling, rovviltnemnd, innspel til planar
- Miljø: Miljøplan, kartlegging av naturverdiar, miljøfyrtårn, innspel til planar,
- Folkehelse: Folkehelseplan, trafikk sikring
- Friluftsliv: Rydding og merking av stigar, prosjekt med søknadar om tilskot, innspel til planar
- Planlegging: Kommunens arealplan og samfunnsdel, kommunedelplanar, reguleringsplanar
- Byggesak: Bygge- og delingssaker etter pbl, seksjonering og matrikkelføring, innspel til planar
- Kart og oppmåling: Gjennomføring av oppmålingsforretningar, grensepåvisning, matrikkelføring
- Eigedomsskatt: Fakturering, klagehandsaming
- Innkjøp: Gjennomføring av anbudsrundar og førebuing av desse
- Vassforsyning: Drift av 6 vassverk og tilhøyrande leidningsnett, forskriftsarbeid, VA-norm, hovudplan vatn og avløp, fakturering
- Avløp: Drift av reinseanlegg og leidningsnett. Drift av 5 reinseanlegg og tilhøyrande leidningsnett, mottak av slam, forskriftsarbeid, VA-norm, sanitærabonnement, hovudplan vatn og avløp, fakturering
- Renovasjon: Fakturering, bygging av returpunkt, forskriftsarbeid
- Sikringstiltak og utbetringar etter Hans: Søknadar, prosjekt- og byggeleiing

Utfordringar og strategi

Vi ynskjer, i samarbeid med andre avdelingar, å bidra til å utvikle Ål kommune til ein enno betre plass å bu og arbeide. Vi har eit mål om å yte gode tenester for innbyggjarane.

Ei utfordring er å drifte og fornye kommunalt vass- og avløpssystem, som fleire stader er av eldre årgang.

Reinhold

Beskriving av verksemda i dag

Avdelinga har om lag 23 årsverk fordelt på om lag 25 tilsette og 10 tilkallingsvikarar. Det er også kontinuerleg 1-2 personar i språk-/arbeidspraksis.

Avdeling reinhold er ein del av drift- og utviklingssektoren i kommunen. Hovudoppgåvene består av planlagt reinhold i alle kommunale bygg i tillegg til vindusreingjering, golvpleie samt reinhold og lett vedlikehald av utstyr og reingjeringsmaskiner. Avdelinga driftar også institusjonsvaskeriet på Ål Helsetun som leverer bebuartøy, arbeidstøy og flatt tøy til alle avdelingar på helsetunet. Dei kommunale bygningane består av en bygningsmasse på om lag 82 000 m², som mellom anna omfattar 6 barnehagar, 4 skular, Ål Helsetun, idrettshall, kulturhus, Familiens hus, Tingstugu m.m.

Utfordringar og strategi

- Arbeide for å redusere sjukefråveret
- Halde fram arbeidet med å få fleire med fagbrev
- Utskifting og oppgradering av maskinparken for å effektivisere reinholdet
- Utforske moglegheitene med ny teknologi (robotar)
- Vurdere vaskefrekvens etter behov med sensorteknologi

Byggforvaltning

Beskriving av verksemda i dag

Avdelinga har 13,5 årsverk fordelt på 16 tilsette.

Hovudoppgåvene er drift og vedlikehald av alle kommunale bygg og administrasjon av kommunale utleigebustader.

- vaktmeisteroppgåver
- oppfølging leikeapparat
- drift ventilasjonsanlegg
- drift av fire basseng
- vedlikehald av bygg utvendig
- restaurering av bygg
- oppfølging radonmåling og tiltak
- gjennomføring av ENØK-tiltak
- oppfølging av byggeprosjekt
- oppfølging av branntilsyn

Utfordringar og strategi

Bygningsmassa til Ål kommune har auka mykje dei siste åra og det er eit stadig større arbeid å forvalte dei mange kommunale utleigebustadene. Framover prioriterer avdelinga vedlikehald og ombruk. Det er sett i gang eit arbeid med radonkartlegging i utleigebustader. Elles vil det bli prioritert kartlegging av ENØK-tiltak (søkt støtte frå Enova) og brannsikkerheit i kommunale bygg.

Utfordringer:

- oppfølging av meir bygningsmasse med mindre budsjett
- lite ressursar til å følge opp arbeidsoppgåver
- aldrande ventilasjonsanlegg
- mange gamle bad
- eldre utleigebygg
- gamle sikringsskåp

Vatn, avløp og renovasjon - sjølvkost

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Vatn, avløp og renovasjon - sjølvkost	2 024	8,70	46,20%	0,00	0,00	8,70
Vatn, avløp og renovasjon - sjølvkost	2 025	8,38	53,68%	0,00	0,00	8,38
Endring 2025-2024		-0,32	7,48%	0,00	0,00	-0,32

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	7 437	8 096	8 096	8 096	8 096	8 096
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 929	8 868	9 408	9 408	9 408	9 408
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	20 699	22 643	24 388	24 388	24 388	24 388
Overføringsutgifter	14	0	0	0	0	0
Finansutgifter	0	3 024	5 545	5 545	5 545	5 545
Sum Driftsutgifter	36 081	42 631	47 437	47 437	47 437	47 437
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-44 925	-50 938	-59 117	-59 117	-59 117	-59 117
Refusjoner	-1 228	-926	-926	-926	-926	-926
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-385	-6 223	3 380	3 380	3 380	3 380
Sum Driftsinntekter	-46 538	-58 087	-56 663	-56 663	-56 663	-56 663
Sum	-10 457	-15 456	-9 226	-9 226	-9 226	-9 226

Beskriving av verksemda i dag

Avdelinga er i praksis ein del av utviklingsavdelinga og er inkludert der.

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		-12 257	-12 257	-12 257	-12 257
Konsekvensjustert ramme		-12 257	-12 257	-12 257	-12 257
Innsparingstiltak					
12 Justering	Innsparingstiltak	-4	-4	-4	-4
16 brukerbetaling - justering	Innsparingstiltak	-952	-952	-952	-952
Renovasjon - justering	Innsparingstiltak	-176	-176	-176	-176
Vatn - Justering	Innsparingstiltak	-626	-626	-626	-626
Sum Innsparingstiltak		-1 758	-1 758	-1 758	-1 758
Nye tiltak					
12 Justering	Nye tiltak	55	55	55	55
13 Kjøp frå andre - Justering	Nye tiltak	359	359	359	359
Avløp - justering	Nye tiltak	3 574	3 574	3 574	3 574
Sum Nye tiltak		3 988	3 988	3 988	3 988
Nye tiltak og realendringer		2 230	2 230	2 230	2 230
Ramme 2026-2029		-10 027	-10 027	-10 027	-10 027

Investeringsbudsjett

Investeringstabell

Beløp i 1000

Investeringsprosjekter	Samla prosjektbeløp			Sum Økonomiplan	
	Brutto prosjektutgift	Øyrem. fin.	Netto prosjektutgift	2026-29	Inntekt 2026-29
Auka innrenning på avløpsnettet	10 000	-10 000	0	10 000	-10 000
Avløpsledning hytter ferieparken	9 500	-9 500	0	6 500	-6 500
Ny brønn Gunnarhaugen vassverk	2 000	0	2 000	2 000	0
Produksjonsvatten Sundre RA	500	0	500	500	0
Rehabilitering ledning VA Myrovegen	14 475	-7 238	7 237	14 475	-7 238
Rehabilitering vatn/kloakk	18 800	0	18 800	10 000	0
Renovasjonspunkt Norheim og Lien	1 500	0	1 500	1 500	0
Renovasjonspunkt Vestlia	1 500	0	1 500	1 500	0
Sum investeringsprosjekt	58 275	-26 738	31 537	46 475	-23 738

Investeringsbudsjett

Rehabilitering ledning VA Myrovegen

VA-grøfta mellom Myrovegen og Rv 7 vart påført skadar under ekstremværet Hans. Vannleidningen ligg i same grøft og må difor handterast på same tid. I begge ender må leidningen senkast som følgje av justeringar i bekker og stikkrenner. Mykje av tiltaket vil truleg finansierast med skjønnsmidlar.

Interkommunale tenester

Årsverk

Org.eining	År	Fast	Gjennomsnittleg stillingsprosent	Vikar	Midlertidig	Total
Interkommunale tenester	2 024	49,01	76,84%	0,79	7,89	57,69
Interkommunale tenester	2 025	49,45	71,45%	0,52	7,77	57,74
Endring 2025-2024		0,44	-5,39%	-0,27	-0,12	0,05

Fordeling på hovudart

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Budsjett 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Driftsutgifter						
Lønn	56 062	62 791	69 472	69 176	68 740	68 740
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	19 541	13 628	13 896	13 721	13 721	13 721
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	39 604	37 551	20 058	20 058	20 058	20 058
Overføringsutgifter	12 015	11 456	13 518	13 468	13 468	12 468
Finansutgifter	3 920	36	60	60	60	60
Sum Driftsutgifter	131 141	125 462	117 004	116 483	116 047	115 047
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-1 386	-1 452	-676	-676	-676	-676
Refusjoner	-118 380	-115 776	-107 746	-107 407	-106 971	-106 971
Overføringsinntekter	0	-29	-29	-29	-29	-29
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 131	-1 250	-1 271	-1 271	-1 271	-1 271
Sum Driftsinntekter	-122 897	-118 507	-109 722	-109 383	-108 947	-108 947
Sum	8 244	6 955	7 282	7 099	7 099	6 099

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		6 736	6 736	6 736	6 736
Sum Budsjettendring i år		182	0	0	0
Konsekvensjusteringer		182	0	0	0
Konsekvensjustert ramme		6 919	6 736	6 736	6 736
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Andre tiltak	Endringer i tidligere vedtatte tiltak	0	0	0	0
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		0	0	0	0
Nye tiltak					
Enøk tilskot frå Ål kraftverk KF	Nye tiltak	1 500	1 500	1 500	500
Ål kyrkjelege fellesråd	Nye tiltak	200	200	200	200
Sum Nye tiltak		1 700	1 700	1 700	700
Nye tiltak og realendringer		1 700	1 700	1 700	700
Ramme 2026-2029		8 619	8 436	8 436	7 436

Nye tiltak

Enøk tilskot frå Ål kraftverk KF

Dagleg leiar i Ål kraftverk KF administrerer ordninga med tilskot til energisparande tiltak.

Kommunestyret løyva 10 mill. kr. til ENØK tiltak i Ål kommune i 2023 og det er førebels utbetalt 5,8 mill. etter søknad.

Sidan budsjettet løyve for eit år av gangen må utbetalingar frå 2026 og utover løyve på nytt. Løyvinga er finansiert frå disposisjonsfond.

Ål kyrkjelege fellesråd

Ål kyrkjelege fellesråd ber om ein auke på kr 793 000,-.

Med følgjande grunngjeving:

Då utgjer budsjettutkastet ei 9% auke kor 5% er indeksregulering av løn. Dei største resterande auka postane handlar då om kommunale avgifter, datalisensar inkl auka ved overgang til Kirkepartner, samt vedlikehald byggtjenester.

Finans

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskriving tiltak	Tiltakstype	Økonomiplan			
		2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett		41 361	41 361	41 361	41 361
Konsekvensjustert ramme		41 361	41 361	41 361	41 361
Endringer i tidligere vedtatte tiltak					
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak		0	0	0	0
Nye tiltak					
Lønnsoppgjør 2026	Nye tiltak	10 841	10 841	10 841	10 841
Sum Nye tiltak		10 841	10 841	10 841	10 841
Nye tiltak og realendringer		10 841	10 841	10 841	10 841
Ramme 2026-2029		52 202	52 202	52 202	52 202

Nye tiltak

Lønnsoppgjør 2026

Administrasjonen sett av ein pott på 12,8 mill. kr. til lønnsoppgjøret i 2026, den blir fordelt etter at endeleg resultat foreligg.

Gebyrliste

Oppvekst

Betalingssatsar for barnehageplass

Syskenmoderasjon

Det ver gjeve 30 % syskenmoderasjon i foreldrebetalinga for barn nummer to. For det tredje barnet og eventuelt fleire barn er det gratis barnehageplass.

Moderasjonsordning for hushald med låg inntekt

1) Reduksjon i foreldrebetalinga • Ingen hushald skal betale meir enn 6 % av inntekta for ein barnehageplass. Hushaldningar som kan dokumentere ei samla skattepliktig kapital- og personinntekt på mindre enn kr 275 000,- jf. siste skattemelding, kan søkje om redusert betalingssats.

2) Gratis kjernetid for 2-, 3-, 4- og 5 åringer • 2-, 3-, 4- og 5 åringer med utsett skulestart og som bur i hushald med låg inntekt, har rett til 20 timar gratis opphaldstid per veke. Hushald som kan dokumentere ei samla skattepliktig kapital- og personinntekt på mindre enn kr 642 700, jf. siste skattemelding, kan søke redusert betalingssats..

Mat i barnehagen

Mat i barnehagen skal være sjølvfinansiert og kjem i tillegg til sats for foreldrebetaling.

For sein henting

Føresette som gjentatte gonger ikkje hentar barna sine til rett tid, må etter ein skriftleg advarsel betale kr 200 per påbegynt ½ time ved for sein henting.

Utsending av faktura

Det vert sendt faktura for 11 månader. Juli er betalingsfri månad, og føreset at barnet er ute fire heile veker i løpet av barnehageåret. Forfallsdato er 20. i kvar månad.

Manglande betaling

Ved manglande foreldrebetaling i meir enn to månadar, vert det sendt varsel om oppseiing av plassen.

Betalingssatsar for SFO

Foreldrebetalinga skal dekke kostnader i drift av SFO (jf. Kostnadsbegrepet). Satsane kan bli justert i løpet av skuleåret.

2. Moderasjonsordninger

1. Inntektsavhengig ordning med redusert foreldrebetaling i SFO for husstandar med elevar på 1. - 4. trinn. Ordninga skal sikre at ingen familiar skal bruke meir enn maksimalt seks prosent av inntekta til å betale for ein SFO-plass.
2. Gratis SFO for elevar på 5.-7. trinn med særskilde behov og som er tildelt SFO-plass.

Sjå retningsliner og søknadsskjema på www.aal.kommune.no

Barnehage

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
5 dagars barnehageplass	Pr. månad	1 500	700	-800	-53%	
For sein henting	Pr. halvtime	200	200	0	0%	

Kulturskule

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gruppeundervisning	Pr. år	2 346	3 000	654	28%	
Gruppeundervisning vaksne	Pr. år	3 400	3 400	0	0%	
Heil plass	Pr. år	3 201	3 000	-201	-6%	
Materiell kunstskeule	Pr. semester	430	430	0	0%	
Rabatt fleire fag (2 fag)	Pr. år	0	2 400	2 400	0%	20 % rabatt, makspris 8000
Rabatt fleire fag (3 fag)	Pr. år	0	2 100	2 100	0%	30% rabatt, makspris 8000
Rabatt fleire fag (4 fag)	Pr. år	0	1 800	1 800	0%	40% rabatt, makspris 8000

Leirskule

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Opphald og undervisning leirskule	Pr. elev	1 522	1 560	38	2%	

SFO

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1 og 2 trinn	Pr. månad	Gratis				Sats 1. 0-12 timar
1 og 2. trinn	Pr. månad	1 425	1 500	75	5%	Sats 2. Over 12 timar
3 og 4 trinn	Pr. månad	1 900	1 900	0	0%	Sats 1. 0-12 timar
3 og 4. trinn	Pr. månad	2 850	2 450	-400	-14%	Sats 2. over 12 timar

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ferie SFO	Pr. dag	350	350	0	0%	
For sein henting	Pr. halvtime	150	200	50	33%	

Vaksenopplæring

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Digital norsk undervisning	Pr.månad	0	820	820	0%	
Digital norsk undervisning	Pr. månad	0	820	820	0%	
Norskprøve muntleg	Pr.stk	1 000	1 200	200	20%	
Norskprøve muntleg	pr stk	1 000	1 200	200	20%	
Norskprøve skriftleg	Pr.stk	1 200	1 350	150	13%	
Norskprøve skriftleg	Pr. stk	1 200	1 350	150	13%	
Norskprøve skriftleg delprøve	Pr.stk	400	450	50	13%	
Norskprøve skriftleg delprøve	Pr. stk	400	450	50	13%	
Opphald og undervisning leirskule	Pr. elev	1 522	1 560	38	2%	
Samfunnskunnskao/statsborgar	Pr. stk	950	950	0	0%	
Samfunnskunnskap/statsborgar	Pr.stk	950	950	0	0%	
Undervisning 1 dagar i veka	Pr. månad	820	820	0	0%	
Undervisning 2 dagar i veka	Pr. månad	1 628	1 628	0	0%	
Undervisning 3 dagar i veka	Pr. månad	2 437	2 437	0	0%	
Undervisning 4 dagar i veka	Pr. månad	3 248	3 248	0	0%	
Ved oppstart blir det fakturert for teksts bøker, bruk av nettbrett, materiell og lisensar.	Pr.stk	500	500	0	0%	

Ål kommunestyre har vedteke fylgande betalingssatsar for kommunale utleigerom:

- Tilstellingar i regi av Ål kommune sine skular og barnehagar skal kunne nytte lokala gratis. Det same gjeld tilstellingar valde foreldrerepresentantar skipar til i samband med skulen og barnehagen. Vask etter slike tilstellingar inngår i det kommunale reinhaldet av bygget.
- Lag og organisasjonar i Ål kommune skal kunne nytte lokale gratis i ordinær vekentleg aktivitet.
- Ved større arrangement og festar, i regi av frivillige lag og organisasjonar i Ål kommune, skal dei sjølv syte for vask eller betale for at kommunen gjer jobben.

Helse og omsorg

Pris for den enkelte vaksinen kjem i tillegg.

Kostnad for influensavaksinasjon vert kunngjort i samband med annonsering.
Vaksiner som høyrer med i vaksinasjonsprogrammet for barn og unge er gratis

Betalingssatsar for abonnementsordning

Jf. Forskrift om eigenandel for kommunale heile- og omsorgstenester av 16.12.2011

- 1) Abonnementsordninga omfattar heimehjelp/praktisk bistand/buveiledning og heimevaktmeistertenester.
- 2) Heimesjukepleie er gratis.
- 3) Abonnementsordninga blir gradert etter «siste pårekna» inntekt

Betaling gjeld frå og med den fyrste til og med den siste kvar månad.

Frå 01.05.22 vart grunnbeløpet (G) sett til kr 111 477.

4) Timepris er kr 230 for heimehjelp/praktisk bistand/buveiledning eller heimevaktmeistertenester dersom abonnementspris overstig sjølvkost for mottatte tenester per månad.

5) Ein kan søkje om fritak for betaling for ovannemnde tenester eller om redusert eigenbetaling. Det blir brukt same kriterium som ved tildeling av sosialhjelp, og kommunalsjef har fullmakt til å fråvike krav om eigenbetaling, eller endre betalingssatsar.

Betaling for opphald i institusjon

Betalingssatsane i pkt 1, 2, 3 og 4 er fastsette av sentrale myndigheiter i «Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester» av 16.12.2011 og omfattar ikkje kommunalt vedtak om betalingssatsar.

Dagsenter

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dagsenter ergoterapi, inklusiv . Frokost/lunsj og transport . Middag blir kjøp i kafe.	Pr.dag	0	95	95	0%	
Dagsenter for Kognitiv svikt	Pr.dag	0	155	155	0%	

Fysioterapi

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bruk av behandlingsbassenget	Pr. månad	400	400	0	0%	
Leige av kårstugu	Pr. døgn	500	550	50	10%	Det er tillegg for reinhald

Helsestasjon

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Influensavaksine, koronavakine, pneumokokkvaksine	Pr. gong	0	0	0	0%	Rettleiande satsar frå Folkeinstituttet
Reisevaksinering	Pr. gong	0	0	0	0%	I tillegg for kostnad for vaksiner, utskrivning av resept, eigendel for å sette vaksine.

Intitusjonstjenester

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dagopphald/nattopphald på institusjon	Pr. døgn	115	115	0	0%	Til ein kvar tid gjeldande eigenbetalingar jf. forskrift for egenandel ved kommunale helse- og omsorgstjenester,
Kortidsopphold under 60 døgn		200	200	0	0%	Til ein kvar tid gjeldande eigenbetalingar og vederlag jf. forskrift for egenandel ved kommunale helse- og omsorgstjenester
Kortidsopphald over 60 døgn per kalenderår	Eigendel					Til ein kvar tid gjeldande eigenbetalingar og vederlag jf. forskrift for egenandel ved kommunale helse- og omsorgstjenester
Tryggleiksplass, inkl opphold og mat, medisin må medbringast	Pr. døgn	375	395	20	5%	

Nigarden

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Heilpensjon, reinhald, vask av tøy, leige av sengetøy for Nigarden eller hybel ved Ål helsesenter	Pr. måned	0	5 250	5 250	0%	Inkl. tryggleiksalarm

Tenester for heimebuande

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Frokost, kveldsmat	Pr. måltid	30	55	25	83%	
Heilpensjon, frokost, lunsj, middag og kveldsmat	Pr. måltid	250	255	5	2%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kaffi og kaker	Pr. måltid	25	40	15	60%	
Lunsj	Pr. måltid	55	60	5	9%	
Lunsj varmt måltid	Pr måltid	0	80	80	0%	
Middag, inklusiv dessert og matombringning	Pr måltid	0	115	115	0%	
Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak mellom 2 G og 3 G	Pr. måned	1 000	1 050	50	5%	
Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak mellom 3G og 4G	Pr. måned	1 750	1 825	75	4%	
Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak mellom 4G og 5G	Pr. måned	2 500	2 700	200	8%	
Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak over 5G	Pr. måned	3 500	3 800	300	9%	
Praktisk bistand / heimehjelp - timepris inntil 2 G	Pr time	240	240	0	0%	Til ein kvar tid gjeldande eigenbetalingar og vederlag jf. forskrift for egenandel ved kommunale helse- og omsorgstjenester
Praktisk bistand / heimehjelp - timepris mellom 2 G og 3 G	Pr time	290	300	10	3%	
Praktisk bistand / heimehjelp - timepris mellom 3G og 4G	Pr time	350	365	15	4%	
Praktisk bistand / heimehjelp - timepris mellom 4G og 5G	Pr time	400	450	50	13%	
Praktisk bistand / heimehjelp - timepris over 5G	Pr time	450	465	15	3%	
Tryggleiksalarm, røykvarslar, sporings- og lokaliseringsteknologi	Pr. måned	295	310	15	5%	Prisane kan endre seg ved overgang til ny leverandør

Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak mellom 4G og 5G

Forslag er å auke denne ein del meir enn kommunal prisindeks er at dette er personar med inntekt som kan nytte seg av andre leverandører

Praktisk bistand / heimehjelp - betalingstak over 5G

Forslag er å auke denne ein del meir enn kommunal prisindeks er at dette er personar med inntekt som kan nytte seg av andre leverandører

Kultur

Betalingssatsar Prestegardslåven

Viser til k-sak 1/14 – felles betalingsansvar for kommunale grendehus.

Merknad

Leige fleire dagar på rad gjev ein rabatt på 30% av sallege frå dag to. Dette gjeld ikkje kommunale avdelingar, lokale lag og foreiningar

Ved behov for teknisk utstyr utover kulturhuset sitt eige må pris bli fastsett i kvart enkelt tilfelle

Merknad

- Dyna: Inntil 8 personar. Skjerm for oppkobling til PC
- Skarvet (møterom i administrasjonsfløy): Inntil 10 personar. Skjerm for oppkobling til PC
- Brea (hemsen i administrasjonsfløy): Inntil 10 personar. Projektor.
- Gratis utlån til lokale lag/foreiningar og Ål kommune.
- Andre rom og salar kan og nyttast som møterom.

Leigesatsar for utleige av skulebygg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Auditorium	Pr. dag	2 245	2 245	0	0%	Møte/aktivitet, Gjeld Ål ungdomsskule og Torpo skule
Datarom	Pr. dag	1 122	1 122	0	0%	Møte/aktivitet, Gjeld Nedre-Ål skule
Grendehus/gymsal	Pr. dag	675	675	0	0%	Møte/aktivitet
Grendehus/gymsal dagtid	Pr. dag	675	675	0	0%	Fest
Grendehus/gymsal kveld	Pr. kveld	1 122	1 122	0	0%	Fest
Grupperom/mindre rom	Pr. dag	340	340	0	0%	Møte/aktivitet
Gymsal overnatting	Pr. pers / døgn	57	57	0	0%	Overnatting
Kantine med kantinekjøkken	Pr. dag	788	788	0	0%	Møte/aktivitet, Gjeld Ål ungdomsskule og Torpo skule
Klubblokale på Torpo	Pr. dag	450	450	0	0%	Fest
Kveldstid/helg	Pr. time	275	275	0	0%	for privat leige av kommunale skule/barnehagebygg
Møterom/klasserom	Pr. dag	453	453	0	0%	Møte/aktivitet
Møterom/klasserom	Pr. pers / døgn	88	88	0	0%	Overnatting
Møterom/klasserom	Pr. dag	450	450	0	0%	Fest
Skulekjøkken	Pr. dag	561	561	0	0%	Møte/aktivitet
Symjehall	Pr. dag	1 122	1 122	0	0%	Gjeld Torpo skule, Nedre-Ål skule og Leveldtun

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tillegg dusj klubblokale på Torpo	Pr. dag	226	226	0	0%	
Tillegg kjøkken klubblokale på Torpo	Pr. dag	340	340	0	0%	

Leigesatsar Ål kulturhus

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Billettavgift kr 201 til 400	Pr. billett	20	20	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift kr 401 til 600	Pr. billett	25	25	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift kr 601 til 900	Pr. billett	30	30	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift opp til kr 200	Pr. billett	15	15	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift, kr 201 til 400	Pr. billett	20	20	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, kr 401 til 600	Pr. billett	25	25	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, kr 601 til 900	Pr. billett	30	30	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, opp til kr 200	Pr. billett	15	15	0	0%	Sprang: billettarrangement
Brea (lesehemsen kontorfløy), klokka 08:00 til 16:00	Pr. time	250	250	0	0%	
Dyna. 8 til 10 personar	Pr. time	250	250	0	0%	
Flygel	Pr. døgn	3 100	3 100	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Flygel	Pr. døgn	3 100	3 100	0	0%	Sprang: billettarrangement
Galleri Syningen, cirka 50 personar	Pr. time	460	460	0	0%	
Kaffe/te per person	Pr. person	15	15	0	0%	
Klasserom 1 til 4, ikkje dagtid	Pr. time	250	250	0	0%	
Konferanseteknikk (styring frå kontrollpanel/talarstol)	Pr. døgn	1 600	1 600	0	0%	Sprang: konferanse/møte
Kontorplass i kontorfellesskap (inkludert reinhald, straum, internett)	Pr. månad	3 100	3 100	0	0%	
Kvardagar før klokka 16:00	Pr. døgn	6 200	6 200	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Kvardagar før klokka 16:00	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lagerplass per m2	pr. månad	150	150	0	0%	
Lydrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Lydrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Sprang: billettarrangement
Lysrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Lysrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Sprang: billettarrangement
Måndag/tysdag etter klokka 16:00	Pr. døgn	8 300	8 300	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Måndag/tysdag etter klokka 16:00	Pr. døgn	4 700	4 700	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte
Onsdag/torsdag/fredag etter klokka 16:00 og laurdag/sundag	Pr. døgn	5 200	5 200	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte
Onsdag/torsdag/fredag etter klokken 16:00 og laurdag/sundag	Pr. døgn	10 500	10 500	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Projektor/lerret	Pr. døgn	250	250	0	0%	
Rigg: Galleri Syningen, bord/stolar	Pr. døgn	400	400	0	0%	
Rigg: Skålen, rigg bord/stolar	Pr. døgn	400	400	0	0%	
Riggehjelp/scenearbeidar/scenemeister	Pr. time	650	650	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Riggehjelp/scenearbeidar/scenemeister	Pr. time	650	650	0	0%	Sprang: billettarrangement
Salleige	Pr. døgn	15 500	15 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Salleige	Pr. døgn	5 200	5 200	0	0%	Sprang: konferanse/møte
Salleige	Pr. døgn	8 300	8 300	0	0%	Sprang: billettarrangement
Sceneelement 1x2 meter (døgnpris)	Pr. stykk	250	250	0	0%	
Skarvet (møterom kontorfløy), klokka 08:00 til 16:00	Pr. døgn	250	250	0	0%	
Skålen, cirka 50 personar	Pr. time	500	500	0	0%	
Sprang: prøver/øving	Pr. time	500	500	0	0%	Sprang: prøver/øving
Stor lydrigg (krev teknisk)	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Stor lysrigg (krev teknisk)	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: konferanse/møte

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Storefeten (dancesal 120 m2)	Pr. time	550	550	0	0%	
Stugu (ikkje ved opningstid HallUng), 6 til 9 personar	Pr. time	250	250	0	0%	
Teknikar lyd	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Teknikar lyd	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Teknikar lyd	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Sprang: billettarrangement
Teknikar lys	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Teknikar lys	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Teknikar lys	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Sprang: billettarrangement
Trådlus mygg	Pr. gong	360	360	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Trådlus mygg	Pr. gong	360	360	0	0%	Sprang: billettarrangement
Veslefeten (dancesal 75 m2)	Pr. time	450	450	0	0%	

Leigesatsar Ål kulturhus for lokale lag og foreiningar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Billettavgift kr 201 til 400	Pr. billett	20	20	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift kr 401 til 600	Pr. billett	25	25	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift kr 601 til 900	Pr. billett	30	30	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift opp til kr 200	pr. billett	15	15	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Billettavgift, kr 201 til 400	Pr. billett	20	20	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, kr 401 til 600	Pr. billett	25	25	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, kr 601 til 900	Pr. billett	30	30	0	0%	Sprang: billettarrangement
Billettavgift, opp til kr 200	Pr. billett	15	15	0	0%	Sprang: billettarrangement
Brea (lesehemsen kontorfløy), klokka 08:00 til 16:00	Pr. time	Gratis	Gratis			
Dyna. 8 til 10 personar	Pr. time	Gratis	Gratis			

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Flygel	Pr. døgn	3 100	3 100	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Flygel	Pr. døgn	3 100	3 100	0	0%	Sprang: billettarrangement
Galleri Syningen, cirka 50 personar	Pr. time	Gratis	Gratis			
Kaffe/te per person	Pr. person	15	15	0	0%	
Klasserom 1 til 4, ikkje dagtid	Pr. time	Gratis	Gratis			
Konferanseteknikk (styring frå kontrollpanel/talarstol)	Pr. døgn	1 600	1 600	0	0%	Sprang: konferanse/møte
Kontor plass i kontor fellesskap (inkludert reinhald, straum, internett)	Pr. månad	3 100	3 100	0	0%	
Kvardagar før klokka 16:00	Pr. døgn	1 050	1 050	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte
Lydrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Lydrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Sprang: billettarrangement
Lysrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Lysrigg med husets utstyr	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Sprang: billettarrangement
Måndag/tysdag etter klokka 16:00	Pr. døgn	3 100	3 100	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Måndag/tysdag etter klokka 16:00	Pr. døgn	2 100	2 100	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte
Onsdag/torsdag/fredag etter klokka 16:00 og laurdag/sundag	Pr. døgn	5 200	5 200	0	0%	Veslesalen: konferanse/møte
Onsdag/torsdag/fredag etter klokken 16:00 og laurdag/sundag	Pr. døgn	10 500	10 500	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Projektor/lerret	Pr. døgn	300	300	0	0%	
Rigg: Galleri Syningen, bord/stolar	Pr. døgn	400	400	0	0%	
Rigg: Skålen, rigg bord/stolar	Pr. døgn	400	400	0	0%	
Riggehjelp/scenearbeidar/scenemeister	Pr. time	650	650	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Riggehjelp/scenearbeidar/scenemeister	Pr. time	650	650	0	0%	Sprang: billettarrangement
Salleige	Pr. døgn	15 500	15 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Salleige	Pr. døgn	2 100	2 100	0	0%	Sprang: konferanse/møte

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Salleige	Pr. døgn	8 300	8 300	0	0%	Sprang: billettarrangement
Sceneelement 1x2 meter (døgnpris)	Pr. stykk	250	250	0	0%	
Skarvet (møterom kontorfløy), klokka 08:00 til 16:00	Pr. time	Gratis	Gratis			
Skålen, cirka 50 personar	Pr. time	Gratis	Gratis			
Sprang: prøver/øving	Pr. time	500	500	0	0%	Sprang: prøver/øving
Stor lydrigg (krev teknisk)	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Stor lysrigg (krev teknisk)	Pr. døgn	4 200	4 200	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Storefeten (dancesal 120 m2)	Pr. time	350	350	0	0%	
Storesalen: Kvardagar før klokka 16:00	Pr. døgn	2 100	2 100	0	0%	Storesalen: konferanse/møte
Stugu (ikkje ved opningstid HallUng), 6 til 9 personar	Pr. time	Gratis	Gratis			
Teknikar lyd	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Teknikar lyd	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Sprang: billettarrangement
Teknikar lys	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Teknikar lys	Pr. døgn	5 500	5 500	0	0%	Sprang: billettarrangement
Trådløs mygg	Pr. gong	360	360	0	0%	Storesalen: billettarrangement
Trådløs mygg	Pr. gong	360	360	0	0%	Sprang: billettarrangement
Veslefeten (dancesal 75 m2)	Pr. time	250	250	0	0%	

Ål kulturhus kino billettprisar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Barn 2D	Pr. stykk	85	85	0	0%	
Barn 3D	Pr. stykk	120	120	0	0%	
Honnør 2D	Pr. stykk	100	100	0	0%	
Honnør 3D	Pr. stykk	130	130	0	0%	
Vaksne 2D	Pr. stykk	120	120	0	0%	
Vaksne 3D	Pr. stykk	150	150	0	0%	

Byggforvaltning

Kommunale omsorgsbustadar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Brattebakken 1 A	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	
Brattebakken 1 B	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	
Brattebakken 1 C	Pr. månad	7 200	7 460	260	4%	Neste leiekontrakt: 9000
Brattebakken 1 D	Pr. månad	7 350	7 610	260	4%	Neste leiekontrakt: 9800
Brattebakken 1 E	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	
Brattebakken 1 F	Pr. månad	7 200	7 460	260	4%	Neste leiekontrakt: 9000
Brattebakken 1 G	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	
Brattebakken 1 H	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	
Brattebakken 2 A	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6650
Brattebakken 2 B	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6650
Brattebakken 2 C	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6650
Brattebakken 2 D	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6550
Brattebakken 2 E	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6550
Brattebakken 2 F	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6550
Brattebakken 4 A	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8200
Brattebakken 4 B	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8200
Brattebakken 4 C	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Brattebakken 4 D	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Brattebakken 4 E	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Brattebakken 4 F	Pr. månad	6 550	6 790	240	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Brattebakken 8 A	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 7070

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Brattebakken 8 B	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6850
Brattebakken 8 C	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6850
Brattebakken 8 D	Pr. månad	5 480	5 680	200	4%	Neste leiekontrakt: 6850
Brattebakken 8 E	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6740
Brattebakken 8 F	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6740
Brattebakken 8 G	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	Neste leiekontrakt: 6740
Helsetunvegen 17 leil. 610	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 620	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 630	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 640	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 650	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 660	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 670	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 680	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 690	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 700	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 710	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 720	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 730	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 740	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 750	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. 760	Pr. månad	8 240	8 540	300	4%	
Helsetunvegen 17 leil. A1-201	Pr. månad	6 030	6 250	220	4%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Helsetunvegen 17 leil. A2-202	Pr. måned	6 030	6 250	220	4%	
Helsetunvegen 17 leil. A3-205	Pr. måned	6 030	6 250	220	4%	
Helsetunvegen 17 leil. A4-206	Pr. måned	6 030	6 250	220	4%	
Helsetunvegen 17 leil. A5-207	Pr. måned	6 030	6 250	220	4%	
Helsetunvegen 17 leil. B-204	Pr. måned	6 620	6 860	240	4%	Neste leiekontrakt: 8300
Helsetunvegen 17 leil. C-203	Pr. måned	6 970	7 220	250	4%	Neste leiekontrakt: 8550
Helsetunvegen 17 leil. D1-211	Pr. måned	6 780	7 020	240	4%	Neste leiekontrakt: 8450
Helsetunvegen 17 leil. D2-212	Pr. måned	7 320	7 580	260	4%	Neste leiekontrakt: 8850
Helsetunvegen 17 leil. E-217	Pr. måned	7 130	7 390	260	4%	Neste leiekontrakt: 8900
Helsetunvegen 17 leil. F-218	Pr. måned	7 570	7 840	270	4%	Neste leiekontrakt: 9300
Helsetunvegen 17 leil. G-219	Pr. måned	7 320	7 580	260	4%	Neste leiekontrakt: 8850
Helsetunvegen 17 leil. H-220	Pr. måned	8 130	8 420	290	4%	Neste leiekontrakt: 10150
Prestegardsjordet 26 A	Pr. måned	2 800	2 900	100	4%	Neste leiekontrakt: 4350
Prestegardsjordet 26 A1	Pr. måned	7 370	7 640	270	4%	Neste leiekontrakt: 8800
Prestegardsjordet 26 A2	Pr. måned	7 370	7 640	270	4%	Neste leiekontrakt: 8800
Prestegardsjordet 26 B1	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 26 B2	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 26 B3	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 26 B4	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 26 B5	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 26 B6	Pr. måned	7 280	7 540	260	4%	
Prestegardsjordet 27 - H0101	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0102	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Prestegardsjordet 27 - H0103	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0104	Pr. måned	0	9 930	9 930	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0201	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0202	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0203	Pr. måned	0	7 820	7 820	0%	
Prestegardsjordet 27 - H0204	Pr. måned	0	9 930	9 930	0%	
Prestegardsjordet 29	Pr. måned	6 750	6 990	240	4%	Neste leiekontrakt: 7600
Prestegardsjordet 31	Pr. måned	6 750	6 990	240	4%	Neste leiekontrakt: 7600
Prestegardsjordet 35	Pr. måned	9 070	9 400	330	4%	
Sundrevegen 114 hybel 1	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 2	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 3	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 4	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 5	Pr. måned	4 980	5 160	180	4%	Neste leiekontrakt: 7300
Sundrevegen 114 hybel 6	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 7	Pr. måned	4 230	4 230	0	0%	
Sundrevegen 114 hybel 8	Pr. måned	4 980	5 160	180	4%	Neste leiekontrakt: 7300
Sundrevegen 122 A1	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 A2	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 A3	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 A4	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 B1	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 B2	Pr. måned	8 110	8 110	0	0%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Sundrevegen 122 B3	Pr. månad	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 122 B4	Pr. månad	8 110	8 110	0	0%	
Sundrevegen 152	Pr. månad	7 500	7 770	270	4%	
Sundrevegen 37 A	Pr. månad	5 720	5 930	210	4%	
Sundrevegen 37 B	Pr. månad	5 720	5 930	210	4%	
Sundrevegen 37 C	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	
Sundrevegen 37 D	Pr. månad	5 230	5 420	190	4%	
Torpovegen 428 A	Pr. månad	5 650	5 850	200	4%	Neste leiekontrakt: 6750
Torpovegen 428 B	Pr. månad	5 650	5 850	200	4%	
Torpovegen 428 C	Pr. månad	5 650	5 850	200	4%	
Torpovegen 428 D	Pr. månad	5 650	5 850	200	4%	
Torpovegen 428 E	Pr. månad	5 650	5 850	200	4%	
Vesledalvegen 5 A	Pr. månad	6 250	6 480	230	4%	
Vesledalvegen 5 B	Pr. månad	5 720	5 720	0	0%	
Vesledalvegen 7 A	Pr. månad	6 250	6 480	230	4%	
Vesledalvegen 7 B	Pr. månad	5 720	5 930	210	4%	
Øvre Ålsvegen 41 leil. 1 (J)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	Neste leiekontrakt: 7600
Øvre Ålsvegen 41 leil. 2 (I)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	Neste leiekontrakt: 8500
Øvre Ålsvegen 41 leil. 3 (H)	Pr. månad	6 570	6 570	0	0%	
Øvre Ålsvegen 41 leil. 4 (G)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	
Øvre Ålsvegen 41 leil. 5 (B)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	Neste leiekontrakt: 8300
Øvre Ålsvegen 41 leil. 6 (F)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	Neste leiekontrakt: 7400
Øvre Ålsvegen 41 leil. 7 (A)	Pr. månad	6 570	6 810	240	4%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Øvre Ålsvegen 41 leil. 8 (C)	Pr. månad	6 570	6 570	0	0%	

Kommunale utleigebustadar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gamlevegen 51 1.etg	Pr. månad	7 713	7 990	277	4%	Neste leiekontrakt: 8900
Gamlevegen 51 U.etg	Pr. månad	5 630	5 830	200	4%	Neste leiekontrakt: 6900
Gartnarvegen 10	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Gartnarvegen 12	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Gartnarvegen 2	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Gartnarvegen 4	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Gartnarvegen 5	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Gartnarvegen 8	Pr. månad	4 620	4 790	170	4%	
Nedre Thoreplassvegen 1	Pr. månad	7 400	7 670	270	4%	
Stavevegen 1 aust	Pr. månad	7 920	8 210	290	4%	Neste leiekontrakt: 9600
Stavevegen 1 vest	Pr. månad	7 920	8 210	290	4%	
Stavevegen 27 1.etg	Pr. månad	8 170	8 460	290	4%	
Stavevegen 27 2.etg	Pr. månad	5 550	5 750	200	4%	Neste leiekontrakt: 10000
Stavin 11 A	Pr. månad	9 120	9 450	330	4%	
Stavin 11 B	Pr. månad	9 120	9 450	330	4%	Neste leiekontrakt: 11800
Stavin 12 A	Pr. månad	6 980	7 230	250	4%	Neste leiekontrakt: 9500
Stavin 12 B	Pr. månad	6 980	7 230	250	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Stavin 12 C	Pr. månad	6 980	7 230	250	4%	Neste leiekontrakt: 8100
Stavin 12 D	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	Neste leiekontrakt: 7900
Stavin 12 E	Pr. månad	6 700	6 940	240	4%	Neste leiekontrakt: 7900

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Stavin 12 F	Pr. månad	6 750	6 990	240	4%	Neste leiekontrakt: 7900
Stavin 18 - 3 sov	Pr. månad	9 750	10 100	350	4%	
Stavin 20 - 3 sov	Pr. månad	9 750	10 100	350	4%	
Stavin 22 - 3 sov	Pr. månad	9 750	10 100	350	4%	
Stavin 30 - 3 sov	Pr. månad	9 750	10 100	350	4%	
Stavin 32 - 1 sov	Pr. månad	5 640	5 840	200	4%	
Stavin 34 - 3 sov	Pr. månad	9 750	10 100	350	4%	
Stavin 7 A	Pr. månad	9 020	9 340	320	4%	
Stavin 7 B	Pr. månad	9 020	9 340	320	4%	
Stavin 9 A	Pr. månad	8 170	8 460	290	4%	Neste leiekontrakt: 9500
Stavin 9 B	Pr. månad	8 170	8 460	290	4%	Neste leiekontrakt: 9500
Strandaliv. 72, U. etg	Pr. månad	7 100	7 360	260	4%	
Strandaliv. 72,1. etg	Pr. månad	8 400	8 700	300	4%	
Sundrevegen 34	Pr. månad	8 990	8 990	0	0%	
Sundrevegen 41	Pr. månad	10 220	10 590	370	4%	Neste leiekontrakt: 15500
Sundrevegen 81 leil. 302	Pr. månad	9 560	9 560	0	0%	
Tolleivhago 6B, U etg	Pr. månad	8 210	8 210	0	0%	
Tolleivhago 6C, 2 etg	Pr. månad	9 230	9 560	330	4%	
Tolleivhago 6E, 1 etg	Pr. månad	9 230	9 560	330	4%	
Ylivegen 13 1. etg	Pr. månad	6 380	6 610	230	4%	
Øvre Hago 7 A vest	Pr. månad	8 630	8 940	310	4%	Neste leiekontrakt: 9400
Øvre Hago 7 B aust	Pr. månad	9 050	9 400	350	4%	
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 1	Pr. månad	3 970	4 110	140	4%	Neste leiekontrakt: 5400

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 2	Pr. månad	4 140	4 200	60	1%	
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 3	Pr. månad	5 320	5 510	190	4%	Neste leiekontrakt: 6500
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 4	Pr. månad	5 320	5 510	190	4%	Neste leiekontrakt: 6750
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 5	Pr. månad	5 200	5 390	190	4%	Neste leiekontrakt: 6400
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 6	Pr. månad	3 500	3 650	150	4%	
Øvre Ålsvg. 39 leilegheit 7	Pr. månad	3 270	3 390	120	4%	Neste leiekontrakt: 3650

Leige av idrettshall for innanbygds lag og organisasjonar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bruk av berre garderobe	Pr. time	105	105	0	0%	
Trening per time måndag til laurdag 1/3	Pr. time	105	105	0	0%	
Trening per time måndag til laurdag 2/3	Pr. time	135	135	0	0%	
Trening per time måndag til laurdag 3/3	Pr. time	200	200	0	0%	

Leige av idrettshall for utanbygds lag og organisasjonar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bruk av berre garderobe	Pr. time	205	205	0	0%	
Overnatting i idrettshallen	Pr. natt	4 000	4 000	0	0%	
Trening per time måndag til laurdag 1/3	Pr. time	135	205	70	52%	
Trening per time måndag til laurdag 2/3	Pr. time	235	270	35	15%	
Trening per time måndag til laurdag 3/3	Pr. time	335	335	0	0%	

Leige av idrettshall inntektsbringande tilstellingar

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Etter kl. 22.00 per time (må avklarast med vaktmeister)	Pr. time	435	435	0	0%	
Kampar/idrettsstemne eller særskild avtalte arrangement, per time laurdag/sundag	Pr. time	680	680	0	0%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Per heile dag laurdag til sundag	Pr. dag	9 570	9 570	0	0%	
Per heile dag måndag til fredag	Pr. dag	4 060	4 200	140	3%	
Per heile kveld laurdag til sundag	Pr. kveld	6 770	6 770	0	0%	
Per heile kveld måndag til fredag	Pr. kveld	2 700	2 700	0	0%	

Møterom i 2. høgda

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Per møte inntil 4 timar	Pr. møte	135	135	0	0%	
Tillegg for helg	Pr. time	50	50	0	0%	

Skytebane med møterom

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Skytebane med møterom	Pr. halvår	5 100	5 100	0	0%	

Kommunalteknisk avdeling

Forfallsdatoar for kommunale gebyr

Hovudforfall er 1. mai, 1. august og 1. november 2025. Abonnementen kan delas opp i maksimalt 6 terminar

Gebyr avløp 2024

Heimel i Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16.03.2012 nr. 12 og i lokal forskrift vedteke 17.11.2022

Gebyr renovasjon 2024

Heimel i Lov om vern mot forureining og om avfall av 13.03.1981 (forureiningslova)

Gebyr slam 2024

Heimel i forskrift om tømning av avløpsanlegg inkludert tette tankar og bestemmingar om betaling av gebyr, fastsett av Ål kommunestyre 31. august 2017 (K-sak 42/17) med heimel i Lov om vern mot forureiningar og om avfall av 13.03.1981 nr. 6 (forureiningslova) § 26, § 34, § 37, § 79, § 83 og § 85.

Gebyr feiing 2024

Heimel i § 28 i lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker av 01.07.2002 (Brann- og eksplosjonslova) og § 7.5 i Forskrift om brannførebyggande tiltak og tilsyn gjeldande frå 01.07.2002 og sist endra 01.10.2015.

Gebyr avløp - 15% mva. kjem i tillegg

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr, bustad med måler	Pr. år	2 960	2 955	-5	0%	
Abonnementsgebyr, fritidsbustad med måler	Pr. år	5 920	5 910	-10	0%	
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining 35 til 80 m ²	Pr. år	2 960	2 955	-5	0%	Pluss stipulert forbruk
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining inntil 35 m ²	Pr. år	2 960	2 955	-5	0%	Pluss stipulert forbruk
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining over 80 m ²	Pr. år	2 960	2 955	-5	0%	Pluss stipulert forbruk
Fast del (abonnementsgebyr) for hytte	Pr. år	5 920	5 910	-10	0%	
Sats for målt forbruk	Pr.m ³	35,09	36,08	0,99	2,82%	
Stipulert til 150 m ³		5 259	5 412	153	3%	
Stipulert til 50m ³		1 755	1 804	49	3%	
Stipulert til 80 m ³		2 805	2 887	82	3%	
Tilkoplingsgebyr	Pr. eining	16 000	16 000	0	0%	Dei som har utleigeeining(ar) slepp å betale for første utleigeeining

Gebyr avløp for næring - 15% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr	Pr. stk	2 960	2 955	-5	0%	
Avgift for avstenging eller påsetting	Pr. stk	2 000	2 000	0	0%	
Avgift for målaravlesing	Pr. stk	1 000	1 000	0	0%	
Forbruksgebyr		35,09	36,08	0,99	2,82%	(tal m ³ avløp x pris per m ³ avløp)
Kategori 1	0-300 m ³	2 960	2 955	-5	0%	Tal abonnementsgebyr 1
Kategori 2	301-1000 m ³	8 880	8 865	-15	0%	Tal abonnementsgebyr 3
Kategori 3	1001-3000m ³	17 760	17 730	-30	0%	Tal abonnementsgebyr 6
Kategori 4	3001-6000m ³	35 520	35 460	-60	0%	Tal abonnementsgebyr 12
Kategori 5	6001 og høgare	71 040	70 920	-120	0%	Tal abonnementsgebyr 24
Leige av vassmålar		230	230	0	0%	
Tilkoplingsgebyr	Pr. eige- dom	16 000	16 000	0	0%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr slam - 15% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Fastledd minirensanlegg	Pr. år	240	240	0	0%	
Fastledd slamanlegg. (Gjeld ikkje minirensanlegg og store anlegg)	Pr. år	150	150	0	0%	
Fastledd store anlegg (§13)	Pr. år	480	480	0	0%	
Oppmøtegebyr (tillegg til tømmegebyr)	Pr. gong	1 810	1 810	0	0%	Gjeld dei anlegga som ikkje ligg inne på ordinær tømming
Oppmøtegebyr minirensanlegg	Pr. gong	780	780	0	0%	
Oppmøtegebyr tette tankar og slamavskiljarar	Pr. gong	625	625	0	0%	
Oppmøtegebyr ved ekstratømmingar og tømming utanom rute	Pr. gong	1 170	1 170	0	0%	
Oppmøtegebyr ved nødtømmingar	Pr. gong	4 660	4 660	0	0%	
Rensegebyr	Pr. m ³	270	270	0	0%	
Tillegg for tømming utafor arbeidstid	Pr. time	900	900	0	0%	(16:00-07:00 på kvardag og heile helg- og heilagdagar)
Traktor- /spesialbiltømming/ liten bil	Pr. gong	1 760	1 760	0	0%	(tillegg til andre gebyr)
Tømmegebyr for §12 anlegg slamavskiljarar/ tette tankar/ minirensanlegg/ o.l	Pr. m ³	380	380	0	0%	
Tømmegebyr for §13 anlegg (store anlegg)	Pr.m ³	320	320	0	0%	

Gebyr vatn - 15% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr, bustad	Pr. år	1 670	1 757	87	5%	
Abonnementsgebyr, fritidsbustad	Pr. år	3 340	3 514	174	5%	
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining 35 til 80 m ²	Pr. år	1 670	1 757	87	5%	Pluss stipulert forbruk

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining inntil 35 m ²	Pr. år	1 670	1 757	87	5%	Pluss stipulert forbruk
Fast del (abonnementsgebyr) for bueining over 80 m ²	Pr. år	1 670	1 757	87	5%	Pluss stipulert forbruk
Fast del (abonnementsgebyr) for hytte	Pr. år	3 340	3 514	174	5%	Pluss stipulert forbruk
Sats for målt forbruk	Pr. m ³	33,24	35,74	2,50	7,52%	
Stipulert til 150m ³		4 986	5 361	375	8%	
Stipulert til 50m ³		1 662	1 787	125	8%	
Stipulert til 80m ³		2 659	2 860	201	8%	
Tilkoplingsgebyr	Pr. eining	16 000	16 000	0	0%	

Gebyr vatn for næring - 15% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr	Pr. år	1 670	1 757	87	5%	
Avgift for avstenging eller påsetting		2 000	2 000	0	0%	
Avgift for målaravlesing		1 000	1 000	0	0%	
Forbruksgebyr		33,2	35,7	2,5	7,5%	m ³ vatn x pris per m ³ vatn
Kategori 1	0-300 ³	1 670	1 757	87	5%	Tal abonnementsgebyr 1
Kategori 2	301- 1000m ³	5 010	5 271	261	5%	Tal abonnementsgebyr 3
Kategori 3	1001- 3000m ³	10 020	10 542	522	5%	Tal abonnementsgebyr 6
Kategori 4	3001- 6000m ³	20 040	21 084	1 044	5%	Tal abonnementsgebyr 12
Kategori 5	6001 og høgare	40 080	42 168	2 088	5%	Tal abonnementsgebyr 24
Leige av vassmålar		230	230	0	0%	
Tilkoplingsgebyr	Pr. eigedom	16 000	16 000	0	0%	

Renovasjonsgebyr - 25 % mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Lengre henteavstand (meir enn 5 meter)	Pr. år	530	564	34	6%	Bustadar
Renovasjon dunk (140 l)	Pr. år	4 910	5 295	385	8%	Bustadar
Renovasjon dunk (140 l) med godkjent kompostering	Pr. år	4 250	4 584	334	8%	Bustadar

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Renovasjon dunk (240 l) med godkjent kompostering	Pr. år	6 370	6 874	504	8%	Bustadar
Renovasjon dunk stor (240 l)	Pr. år	7 360	7 937	577	8%	Bustadar
Renovasjon hytte/støl – (konteinar)	Pr. år	2 880	3 105	225	8%	hytte/støl
Renovasjon konteinar	Pr. år	3 590	3 872	282	8%	Bustadar
Renovasjon konteinar med godkjent kompostering	Pr. år	3 060	3 353	293	10%	Bustadar

Utviklingsavdeling

Forskrift om gebyr for tenester etter plan- og bygningslova i Ål kommune

Gebyra er vedteke av kommunestyret 23.06.2010 med heimel i § 33-1 i Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008 nr. 71 (plan og bygningslova), og sist justert i k-sak 101/22

1 Generelle reglar

1.1 Betalingsplikt

Alle som får utført tenester etter dette regulativet, skal betale gebyr etter satsar og retningslinjer som framgår av regulativet. Gebyrkravet vert retta mot tiltakshavar dersom vedkomande står som bestiller og elles mot rekvirent. Saksgebyr etter plan- og bygningslova skal betalast sjølv om søknaden skulle bli avslått.

1.2 Kva regulativ skal brukast

Gebyra skal utreknast etter det regulativet som gjeld den dato kommunen mottek ei tilfredsstillande melding, søknad, eit komplett planframlegg, eller den dato kommunen gir pålegg i ei sak om ulovlege byggearbeid/tiltak etter plan- og bygningslova.

1.3 Betalingstidspunkt

Alle gebyr skal betalast til kommunen etter faktura. Betalingsfristen er 30 dagar etter fakturadato. Ved for sein betaling kan kommunen krevje eit purregebyr på 10 % av rettsgebyret. Må kommunen purre fleire gonger, skal kommunen i tillegg til purregebyr krevje morarente fastsett av kommunestyret i samsvar med årsbudsjettet.

Byggesaksgebyr skal vere betalt innan det gis igangsetjingsløyve eller rammeløyve. Gebyr for delingssaker og dispensasjonssaker skal vere betalt før saka blir igangsett. Gebyr for planar, konsekvensutgreiingar og planendringar skal vere betalt før 1. gongs handsaming i det faste utvalet for plansaker. Gebyret per godkjent ny tomt i samsvar med stadfesta reguleringsplan skal betalast etter at planen er godkjent i kommunestyret.

1.4 Urimeleg gebyr

Kommunestyret delegerer til rådmannen å fastsette gebyret i den einskilde sak på grunnlag av dette regulativet. Rådmannen kan fråfalle gebyr i kurante småsaker, eller redusere gebyret når det verkar urimeleg i høve til det arbeid saka medfører. Dersom ein kunde av forskjellige årsaker har betalt for mykje gebyr, skal kommunen så snart tilhøvet er klarlagt attendebetale for mykje betalt gebyr.

Det kan ikkje krevjast rentetillegg av for mykje betalt gebyr.

1.5 Klage

Det er ikkje høve til å klage på kommunestyrets vedtak om gebyrregulativ, berre på einskildvedtak gjort i medhald av regulativet. Ved klage skal forvaltningslovas regelverk følgjast. Fylkesmannen er klageinstans.

1.6 Fritak for gebyr

Bygg- og anleggstiltak i regi av religiøse eller humanitære organisasjonar som vesentleg vert finansiert via innsamla midlar eller dugnadsinnsats. Fritak for gebyr etter dette punkt skal handsamast av Sektorutval for teknisk, næring og ressurs.

1.7 Avbrote arbeid

Når ein tiltakshavar/rekvirent trekker søknad eller på anna måte forårsakar at kommunens arbeid må avbrytast eller avsluttast før det er fullført, skal det betalast ein andel av tilhøyrande gebyr tilsvarande det kommunen har utført eller må utføre

1.8 Udekka krav

Dersom utviklingsavdelinga har ei forfalt fordring overfor ein søkjar, skal ein eventuelt ny søknad ikkje handsamast før det udekte kravet er betalt eller det er stilt sikkerheit for kravet.

1.9 Endring av regulativet eller gebyrsatsane

Endringar av gebyrregulativet vert normalt vedteke i samband med kommunestyrets behandling av budsjettet for komande år.

1.10 Betaling etter medgått tid

For tenester som kommunen kan krevja betaling for i medhald av plan- og bygningslova og delingslova, og som ikkje er spesifisert i regulativet, kan kommunen krevja gebyr på basis av medgått tid.

1.11 Ulovligheitsoppfølging

Føretak kan ileggas overtredelsesgebyr inntil angitt beløpsgrenser jf. § 32-8 overtredelsesgebyr og §§ 16-1 og 16-2 i byggesaksforskrifta

Dispensasjon etter pbl. § 19

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dispensasjon i saker som ikkje skal til ekstern uttale		5 960	6 170	210	4%	
Dispensasjon frå kommuneplan, reguleringsplan, bebyggelsesplan eller forskrifter i plan- og bygningslova der saka må sendast til ekstern uttale		17 830	18 440	610	3%	

Eigedomsopplysninger (Eigedomsmeklarlova) - 25% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Gebyrsats for innhenting av eigedomsopplysninger – bebygd tomt (per gards- og bruksnummer)		3 630	3 760	130	4%	
Gebyrsats for innhenting av eigedomsopplysninger – ubygd tomt (per gards- og bruksnummer)		2 980	3 090	110	4%	
Tillegg per gards- og bruksnummer (gjeld ikkje matrikulerte retter, til dømes fiskerett)		2 180	2 260	80	4%	

Gebyrsatsar for avløpsanlegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Saksbehandling VA-plan						inkludert i bygge-utsleppsak
Saksbehandlingsgebyr for behandling av utslippssøknad, kapittel 12		4 800	6 500	1 700	35%	
Saksbehandlingsgebyr for behandling av utslippssøknad, kapittel 13						medgått tid
Saksbehandlingsgebyr for behandling av utslippssøknad, etter pålegg/nytt løyve opprydding spreidd avløp <50 pe		0	4 000	4 000	0%	
Tilsyn av små avløpsanlegg, Pr. år kapittel 12		375	400	25	7%	
Tilsyn av større private avløpsanlegg, kapittel 13						Sjå eigen tabell
Tilsyn oljeutskillere, kapittel 15						medgått tid
Timepris felt		800	900	100	13%	
Timepris kontor		800	900	100	13%	

Gebyrsatsar lov om eigedomsseksjonering Krav om seksjonering eller reseksjonering av eigedom

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1 til 4 seksjonar		9 630	9 960	330	3%	
11 seksjonar og fleire, tillegg per seksjon		310	320	10	3%	
5 til 10 seksjonar		12 040	12 450	410	3%	
Oppheving av seksjonering		6 030	6 240	210	3%	

Oppmålingsforretning

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1.1 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: areal frå 0 – 500 m ²		9 680	10 010	330	3%	
1.1 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: areal frå 1001 – 2000 m ²		24 260	25 090	830	3%	
1.1 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: areal frå 2001 m ² –		1 440	1 490	50	3%	
1.1 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: areal frå 501 - 1000 m ²		16 980	17 560	580	3%	
1.10 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning: Minstegebyr		1 180	1 200	20	2%	
1.11 Brot i oppmålingsforretning eller matrikulering: Dersom saka vert trekt før ho er ferdig, saka vert avvist, saka ikkje kan matrikkelførast på grunn av endringar i heimelsforhold, eller at saka ikkje kan gjerast ferdig av andre grunnar, skal ein nytte 1/3 av gebyrsatsane i punkt 1 for utført arbeid.		0	0	0	0%	
1.2 Oppretting av punktfeste. Minstegebyr		2 520	2 610	90	4%	
1.3 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: ved oppretting		0	0	0	0%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring Merknad i %
av 5 eller fleire parsellar i same forretning skal ein betale 80% gebyr frå femte parsell.					
1.4 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: for større samanhengande areal til landbruk, friluft og andre almennyttige føremål skal det betalast 50% av satsane.		0	0	0	0%
1.5 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: over større areal, heil teig. Minstegebyr		2 520	2 610	90	4%
1.6 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: kontorforretning. Minstegebyr		2 520	2 610	90	4%
1.7 Oppretting av uteareal til eigarseksjon: areal frå 0 – 500 m ²		9 680	10 010	330	3%
1.7 Oppretting av uteareal til eigarseksjon: areal frå 1001 – 2000 m ²		24 260	25 090	830	3%
1.7 Oppretting av uteareal til eigarseksjon: areal frå 501 – 1000 m ²		16 980	17 560	580	3%
1.7 Oppretting av uteareal til eigarseksjon: areal frå 2001 m ² –		1 440	1 490	50	3%
1.8 Oppretting av anleggseigedom: volum frå 0 – 2000 m ³		9 680	10 010	330	3%
1.8 Oppretting av anleggseigedom: volum frå 2001 m ³ –		2 150	2 230	80	4%
1.9 Registrering av eksisterande umatrikulert grunn og jordsameige. Minstegebyr		2 520	2 610	90	4%
10.1 Tidsfrist for gjennomføring av saker: Dersom kommunen ikkje held fristen for oppmålingsforretning eller matrikkelføring, skal gebyret		0	0	0	0%

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring Merknad i %
avkortast etter reglane i §§ 18 og 19 i forskrift om eigedsregistrering. Avkortning av gebyr gjeld ikkje for utskriving av matrikkelbrev, jamfør 4. ledd. Dersom kommunen krev forskotsbetaling, skal avkorta gebyr tilbakebetalast så snart fristane er gått ut. Fristane gjeld ikkje i perioden 15. oktober til 15. mai i Ål kommune.					
11.1 Betalingsvilkår: Betaling skjer etter det regulativ som gjeld på tidspunkt for rekvisisjon, eller dato for vedtak i sak handsama etter plan- og bygningslova. Dersom den som rekvirerer ynskjer å utsetje oppmålingsforretninga vert gebyr rekna etter satsane det året oppmålinga blir gjort. Gebyrsatsane inkluderer bil godtgjersle og administrasjonsutgifter. Tinglysingsgebyr etter gjeldande sats blir lagt til gebyret. (pr. 1.1.2025 er det kr 545,-) Meirverdiavgift vert ikkje rekna ved innkrevj		0	0	0	0%
2.1 Arealoverføring av grunneigedom og festegrunn: areal frå 0 – 500 m²		9 680	10 010	330	3%
2.1 Arealoverføring av grunneigedom og festegrunn: areal frå 1001 – 2000 m²		24 260	25 090	830	3%
2.1 Arealoverføring av grunneigedom og festegrunn: areal frå 501 - 1000 m²		16 980	17 560	580	3%

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
2.1 Arealoverføring av grunneigedom og festegrunn: areal frå 2001 m ² –		1 440	1 490	50	3%	
2.2 Arealoverføring av anleggseigedom: volum frå 2001 m ³ –		1 440	1 490	50	3%	
2.2 Arealoverføring av anleggseigedom: volum frå 0 – 500 m ³		9 680	10 010	330	3%	
2.2 Arealoverføring av anleggseigedom: volum frå 1001 – 2000 m ³		24 260	25 090	830	3%	
2.2 Arealoverføring av anleggseigedom: volum frå 501 - 1000 m ³		16 980	17 560	580	3%	
3.1 Grensejustering av grunneigedom og festegrunn: areal frå 0 – 250 m ²		6 320	6 530	210	3%	
3.1 Grensejustering av grunneigedom og festegrunn: areal frå 251 – 500 m ²		9 680	10 010	330	3%	
3.2 Grensejustering av anleggseigedom: volum frå 0 – 250 m ³		6 320	6 530	210	3%	
3.2 Grensejustering av anleggseigedom: volum frå 250 – 1000 m ³		9 680	10 010	330	3%	
4.1 Grensepåvising av tidligare koordinatfesta grenser: inntil 2 grensepunkt		3 150	3 260	110	3%	
4.1 Grensepåvising av tidligare koordinatfesta grenser: pr. overskytande grensepunkt		970	1 010	40	4%	
4.2 Klarlegging av grense som ikkje er koordinatfesta i tidligare forretning: inntil 2 grenspunkt		6 250	6 470	220	4%	
4.2 Klarlegging av grense som ikkje er koordinatfesta i tidligare forretning: pr. overskytande grensepunkt		2 180	2 260	80	4%	
4.3 Klarlegging av rettar. Minstegebyr		1 180	1 200	20	2%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
5.1 Privat grenseavtale. Minstegebyr		1 180	1 200	20	2%	
6.1 Timepris: felt- og kontorarbeid		1 180	1 200	20	2%	
7.1 Urimeleg gebyr: Dersom gebyret openbart er urimeleg i forhold til dei prinsipp som er lagt til grunn, og det arbeid og kostnader kommunen har hatt, kan administrasjonssjefen eller den han/ho har gjeve fullmakt, av eige tiltak fastsetje eit passende gebyr. Fullmaktshavar kan under same føresetnader, med bakgrunn i grunngjeve søknad frå den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsetje eit redusert gebyr.		0	0	0	0%	
8.1 Betalingstidspunkt: Kommunen vedtek at gebyret kan krevjast inn forskotsvis.		0	0	0	0%	
9.1 Endringar i grunnlaget for matrikkelføring av saka: Dersom rekvirent i løpet av saka gjer endringar i grunnlaget for matrikkelføring vert gebyret oppretthalde.		0	0	0	0%	
For justering av areal til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklassar gjelde.		0	0	0	0%	
For justering av volum til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklassar gjelde.		0	0	0	0%	

1.10 Oppretting av matrikkeleining utan fullført oppmålingsforretning: Minstegebyr

Gjeld oppretting av ny matrikkeleining. Krev grunngjeve søknad

1.5 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: over større areal, heil teig. Minstegebyr

Ingen merking eller oppmåling

1.6 Oppretting av grunneigedom og festegrunn: kontorforretning. Minstegebyr

Ingen merking eller oppmåling

2.1 Arealoverføring av grunneigedom og festegrunn: areal frå 0 – 500 m²

Alle dokument som skal tinglyses må sendes til kommunen. Krav om dokumentavgift.

2.2 Arealoverføring av anleggseigedom: volum frå 0 – 500 m³

Alle dokument som skal tinglyses må sendes til kommunen. Krav om dokumentavgift.

3.1 Grensejustering av grunneigedom og festegrunn: areal frå 0 – 250 m²

Grense kan justerast med inntil 5 % av minste eigedom sitt areal.

3.2 Grensejustering av anleggseigedom: volum frå 0 – 250 m³

Volumet kan justerast med inntil 5 %. Maksimalgrensa for alle justeringar 1000 m³.

Plansaker § 12-3

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Avklaring av rammer som er uavklart i høve til lov, forskrift, overordna plan eller vedtak, jf. delegasjonsreglement for politisk behandling		13 990	14 470	480	3%	
Basisgebyr for handsaming av plansaker, detaljregulering § 12-3		58 990	61 000	2 010	3%	
Forelegging av planer for formannskap, i samsvar med § 12-8. Er aktuell når reguleringsføremålet er i strid med overordna plan		58 990	61 000	2 010	3%	
Mindre endring av detaljregulering/reguleringsplan som vert gjort delegert etter § 12-14 andre og tredje ledd		6 130	6 340	210	3%	
Når kommunen er godkjenningsmynde for søkjars konsekvensutgreiing, , vert gebyr betalt etter medgått tid og eventuelle utgifter kommunen har hatt til fagkyndig hjelp. Minstegebyr		7 200	7 450	250	3% jf. Kapittel 4 i plan- og bygningslova	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Når planframlegget er godkjent i kommunestyre, skal det i tillegg betalast for		7 850	8 120	270	3%	Kvar eining (bustadhus, leilegheiter, fritidshus)
Når planframlegget er godkjent i kommunestyre, skal det i tillegg betalast for	Over 300m ² BYA	15 000	15 510	510	3%	Fotavtrykket for utbygging av forretning og/eller kontorlokale, næringsareal, industri ol.
Når planframlegget er godkjent i kommunestyre, skal det i tillegg betalast for		11 110	11 490	380	3%	planar som ikkje kan utreknast etter tal tomter eller einingar

Pris på bustadtomter i kommunale felt, tekniske anlegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Kolbotnfeltet (byggesteg I)	Pr. tomt	270 000	280 000	10 000	4%	
Leveld pr tomt uavhengig av storleik på tomte	Pr. tomt	300 000	310 000	10 000	3%	
Sundre-området	Pr. tomt	200 000	207 000	7 000	4%	tillegg pr m ² kr 40
Tillegg anleggstilskot straum		40 000	41 000	1 000	3%	For alle tomter kjem dette i tillegg
Tillegg for elektrisk anlegg i jordkabel per tomt		8 000	8 300	300	4%	For alle tomter kjem dette i tillegg
Torpo-området	Pr. tomt	185 000	191 000	6 000	3%	Tillegg pr m ² kr 40
Votndalen	Pr. tomt	155 000	161 000	6 000	4%	Tillegg pr m ² kr 40

Søknad som utløyer krav om skred/ras/flaumvurdering

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Dekking av utgift til kartlegging og vurdering av skred-, ras- og/eller flaumfare i område der Ål kommune har innhenta slik utgreiing forskrifter i plan- og bygningslova der saka må sendast til ekst		5 200	5 380	180	3%	

Tiltak som krev søknad og løyve i medhald av plan- og bygningslova § 20-1 (Eitt-trinns- og rammesøknad)

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
§ 20-1 a) Anneks, tilbygg, påbygg og underbygning, uthus>70 m ²		8 390	8 680	290	3%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
§ 20-1 a) Nybygg, bustad og hytte		14 510	15 000	490	3%	
§ 20-1 b) vesentleg endring eller vesentleg reparasjon eller installasjon		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 c) fasadeendringar		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 d) bruksendring eller vesentleg utviding		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 e) riving av tiltak		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 f) oppføring, endring eller reparasjon		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 g) oppdeling eller samanføyning		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 h) oppføring av innhegning mot veg		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 i) plassering av skilt og reklameinnretingar		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 j) plassering av midlertidige bygningar		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 k) vesentleg terrenginngrep		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 l) anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass		4 720	4 880	160	3%	
§ 20-1 m) oppretting av ny grunneigedom (utan dispensasjon) i samsvar med godkjent reguleringsplan		4 720	4 880	160	3%	
Gjerde		1 520	1 580	60	4%	
I særskild tidkrevjande byggesaker og delingssaker etter plan- og bygningslov kan gebyr reknast etter medgått tid	Pr. time	1 180	1 200	20	2%	Synfaring og sakshandsaming
Næringsbygg, bygd areal (jf. norsk standard) 101 til 200 m2		20 360	21 060	700	3%	
Næringsbygg, bygd areal (jf. norsk standard) 201 til 300 m2		25 190	26 050	860	3%	
Næringsbygg, bygd areal (jf. norsk standard) inntil 100 m2		13 120	13 570	450	3%	
Næringsbygg, bygd areal (jf. norsk standard) over 300 m2		30 000	31 020	1 020	3%	

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Per igangsetjingsløyve utover fyrste igangsetjingsløyve eller rammeløyve		2 420	2 510	90	4%	Fleirtrinns handsaming
Purregebyr for søknad om mellombels bruksløyve eller ferdigattest		1 740	1 800	60	3%	
Tillegg per brukseining ved fleire brukseiningar		2 300	2 380	80	3%	

Tiltak som krev søknad og løyve og som kan bli forvalta av tiltakshavar § 20-2, a,b,c og d

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan utførast av tiltakshavar		3 530	3 650	120	3%	
Driftsbygningar i landbruket § 20-2, b		6 980	7 220	240	3%	
Driftsbygningar i landbruket § 20-2, b, tilbygg		3 900	4 040	140	4%	
Mellombels bygningar, konstruksjonar eller anlegg som nemnt i § 20-1 fyrste ledd bokstav j) og som ikke skal plasseres for mer enn 2 år		4 650	4 810	160	3%	
Mindre tiltak på bebygd eigendom § 20-4		3 090	3 200	110	4%	

Fallvilt

K-sak 85/21 (uendra sidan 2016)

Kilopris ved sal av kjøtt av fallvilt er kr 50 pr. kg eks. mva.

Tilsyn av større private avløpsanlegg

Kap. 13 anlegg gebyr		
Gebyr 2025	Gebyr 2026	tal på PE
2750	3000	50-100
4250	4500	100-250
7350	7500	250-500
10000	10000	500-1000
12000	12000	1000-1500
16000	16000	1500-2000

Avdeling veg- og park

Prisane blir justert kvart år etter kostnadsindeks for drift og vedlikehald av vegar

Kommunal brøyting med vidare private område - 25% mva. kjem i tillegg

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Snørydding av private areal i Pr.m ² sentrum		52	53	1	2%	
Snørydding der private areal Pr. m ² er ein del av samanhengande gangtrasé i sentrum		26	27	1	4%	
Tillegg for kosting/feieing Pr. m ²		11,00	11,00	0,00	0,00%	

Hallingdal brann og redning

Gebyr feieing

Heimel i § 28 i lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker av 01.07.2002 (Brann- og eksplosjonslova) og § 7.5 i Forskrift om brannførebyggjande tiltak og tilsyn gjeldande frå 01.07.2002 og sist endra 01.10.2015.

Feiegebyr

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Gebyr	Eining	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Sats feiing - 1 bolig	Pr. år	582	570	-12	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,41
Sats feiing - 1 fritid	Pr. år	582	570	-12	-2%	
Sats feiing - 2 bolig	Pr. år	291	285	-6	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,20
Sats feiing - 2 fritid	Pr. år	291	285	-6	-2%	
Sats feiing - 4 bolig	Pr. år	146	143	-3	-2%	
Sats feiing - 4 fritid	Pr. år	146	143	-3	-2%	
Sats feiing - 6 bolig	Pr. år	97	95	-2	-2%	
Sats feiing - 6 fritid	Pr. år	97	95	-2	-2%	
Sats feiing - 8 bolig	Pr. år	73	71	-2	-3%	
Sats feiing - 8 fritid	Pr. år	73	71	-2	-3%	
Sats normalegebyr bolig, feiing og tilsyn kvar 8.år	Pr. år	250	548	298	119%	
Sats normalegebyr fritid, feiing og tilsyn kvar 8.år	Pr. år	284	548	264	93%	
Sats tilsyn - 1 bolig	Pr. år	1 421	1 392	-29	-2%	Årleg tilsyn
Sats tilsyn - 1 fritid	Pr. år	1 653	1 620	-33	-2%	
Sats tilsyn - 2 bolig	Pr. år	711	696	-15	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,5
Sats tilsyn - 2 fritid	Pr. år	826	810	-16	-2%	
Sats tilsyn - 4 bolig	Pr. år	355	348	-7	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,25
Sats tilsyn - 4 fritid	Pr. år	413	405	-8	-2%	
Sats tilsyn - 6 bolig	Pr. år	237	232	-5	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,17
Sats tilsyn - 6 fritid	Pr. år	275	270	-5	-2%	
Sats tilsyn - 8 bolig	Pr. år	178	174	-4	-2%	Vekt mot gebyr for årleg tilsyn 0,13
Sats tilsyn - 8 fritid	Pr. år	207	202	-5	-2%	

Budsjettvedtak

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskot	-186 836	-204 008	-204 008	-214 838	-221 519	-221 541	-222 424
Skatt på inntekt og formue	-175 059	-210 404	-210 404	-212 871	-212 871	-212 871	-212 871
Eigedomsskatt	-38 461	-37 884	-37 884	-38 202	-38 202	-38 202	-38 202
Andre skatteinntekter	-19 511	-22 446	-22 446	-18 696	-18 696	-18 696	-18 696
Andre overføringer og tilskot frå staten	-41 527	-30 529	-30 529	-31 205	-31 205	-31 205	-31 205
Overføringer og tilskot frå andre	-279 301	-196 079	-196 079	-166 385	-163 908	-163 472	-163 472
Brukarbetalingar	-21 816	-19 687	-19 687	-22 530	-22 242	-22 242	-22 241
Sals- og leieinntekter	-79 255	-78 461	-78 461	-85 609	-84 709	-84 709	-84 709
Sum driftsinntekter	-841 766	-799 498	-799 498	-790 336	-793 352	-792 938	-793 820
Utgifter til løn	425 155	460 580	453 059	459 848	458 644	458 267	458 272
Sosiale utgifter	96 413	103 039	104 860	114 477	115 040	114 954	114 927
Kjøp av varer og tenester	307 669	262 905	268 635	218 077	219 602	217 920	218 313
Overføringer og tilskot til andre	53 588	42 666	45 166	32 881	32 731	32 731	31 731
Avskrivningar	35 989	35 889	35 889	37 227	37 227	37 227	37 227
Sum driftsutgifter	918 815	905 079	907 609	862 510	863 244	861 099	860 470
Brutto driftsresultat	77 049	105 581	108 111	72 173	69 892	68 161	66 650
Renteinntekter	-15 459	-9 166	-11 198	-13 666	-13 666	-13 666	-13 666
Utbytte	-197 586	-83 000	-83 000	-55 250	-55 250	-55 250	-55 250
Renteutgifter	14 290	12 918	12 918	15 453	16 221	16 994	21 794
Avdrag på lån	9 877	12 022	12 522	12 965	14 424	14 808	19 608
Netto finansutgifter	-188 878	-67 226	-68 758	-40 498	-38 271	-37 114	-27 514
Motpost avskrivningar	-35 989	-35 889	-35 889	-37 227	-37 227	-37 227	-37 227
Netto driftsresultat	-147 819	2 466	3 464	-5 552	-5 606	-6 180	1 909
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	62 230	80 603	152 988	41 199	1 500	1 500	1 500
Avsettingar til bundne driftsfond	78 361	20 541	20 541	13 732	13 730	13 730	13 730
Bruk av bundne driftsfond	-16 513	-52 760	-112 525	-45 730	-6 112	-6 112	-6 112
Avsettingar til disposisjonsfond	74 764	3 592	3 592	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-51 245	-54 442	-68 060	-3 649	-3 511	-2 938	-11 026

0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 første ledd (tilpassa)

Beløp i 1000

	Rekneskap	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sentrale inntekter						
Rammetilskudd	-186 836	-204 008	-214 838	-221 519	-221 541	-222 424
Inntekts- og formuesskatt	-175 059	-210 404	-212 871	-212 871	-212 871	-212 871
Eiendomsskatt	-38 461	-37 884	-38 202	-38 202	-38 202	-38 202
Andre generelle driftsinntekter	-19 065	-22 000	-18 250	-18 250	-18 250	-18 250
Andre statlege overføringer	-41 527	-30 500	-31 205	-31 205	-31 205	-31 205
Sum Sentrale inntekter	-460 948	-504 796	-515 366	-522 047	-522 069	-522 952
Driftsutgifter per tenestoområde	502 007	577 018	550 312	554 712	553 003	552 375
Avskrivninger	35 989	35 889	37 227	37 227	37 227	37 227
Brutto resultat (KOSTRA)	77 049	108 111	72 173	69 892	68 161	66 650
Netto finansutgifter og inntekter						
Renteinntekter	-12 413	-9 532	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Utbytter	-197 586	-83 000	-55 250	-55 250	-55 250	-55 250
Renteutgifter	14 092	12 918	15 453	16 221	16 994	21 794
Avdrag på lån	9 877	12 022	12 965	14 424	14 808	19 608
Netto finansutgifter i tenestoområda	-2 848	-1 166	-1 666	-1 666	-1 666	-1 666
Sum Netto finansutgifter og inntekter	-188 878	-68 758	-40 498	-38 271	-37 114	-27 514
Motpost avskrivninger	-35 989	-35 889	-35 889	-35 889	-35 889	-35 889
Motpost avskrivningar i tenestoområda	0	0	-1 338	-1 338	-1 338	-1 338
Netto resultat	-147 819	3 464	-5 552	-5 606	-6 180	1 909
Avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar						
Overføring til investering	62 230	152 988	41 199	1 500	1 500	1 500
Bruk av bundne driftsfond	-16 513	-112 525	-51 495	-11 877	-11 877	-11 877
Bruk av disposisjonsfond	-51 245	-68 060	-3 649	-3 511	-2 938	-11 026
Avsetninger til bundne driftsfond	0	8 000	0	0	0	0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Avsetting til bundne driftsfond	689	946	11 197	11 195	11 195	11 195
Avsetting til disposisjonsfond	0	3 592	0	0	0	0
Netto avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar i tenesteområda	152 436	11 595	8 300	8 300	8 300	8 300
Sum Avsettingar og årsoppgjersdisposisjonar	147 597	-3 464	5 552	5 607	6 180	-1 908
Årsoverskot / underskot	-222	0	0	0	0	0

Løyvingsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd (tilpassa)

Beløp i 1000

	Rekneskap	Rev. budsjett	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sentraladministrasjon	58 099	65 182	61 363	61 753	61 480	61 880
Oppvekst	169 613	187 609	173 052	169 532	169 532	169 532
Helse og omsorg	232 568	232 690	218 929	225 011	225 011	224 983
Kultur	13 660	16 041	16 137	15 937	15 761	15 761
Drift og utvikling	95 468	86 936	72 432	74 262	73 002	73 002
Vatn, avløp og renovasjon - sjølvkost	-10 073	-9 233	-10 027	-10 027	-10 027	-10 027
Interkommunale tenester	11 316	9 701	8 648	8 465	8 465	7 465
Finans	116 934	34 411	52 302	52 302	52 302	52 302
Sum netto rammer	687 585	623 336	592 835	597 235	595 526	594 898
Av dette:						
Avskrivninger	35 989	35 889	37 227	37 227	37 227	37 227
Renteinntekter	-3 046	-1 666	-1 666	-1 666	-1 666	-1 666
Renteutgifter	198	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	500	0	0	0	0
Motpost avskrivninger	0	0	-1 338	-1 338	-1 338	-1 338
Avsetninger til bundne driftsfond	77 672	11 595	2 535	2 535	2 535	2 535
Bruk av bundne driftsfond	0	0	5 765	5 765	5 765	5 765
Avsetninger til disposisjonsfond	74 764	0	0	0	0	0
Sum rammer utan 1A-poster	502 007	577 018	550 312	554 712	553 003	552 375

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringar i varige driftsmidar	154 725	174 948	167 953	163 579	128 025	121 285	3 600
Tilskot til andre sine investeringar	1 520	550	2 240	3 000	2 000	2 000	2 000
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	3 610	1 500	7 500	1 581	1 500	1 500	0
Utlån av eigne midlar	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	159 855	176 998	177 693	168 160	131 525	124 785	5 600
Kompensasjon for meirverdiavgift	-22 972	-25 056	-28 368	-23 331	-24 535	-24 257	-720
Tilskot frå andre	-22 572	-15 200	-51 960	-76 218	0	0	0
Sal av varige driftsmiddel	-5 025	0	0	0	0	0	0
Utdeling frå selskap	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av eigne middel	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-48 973	-56 139	55 653	-27 412	-105 409	-98 947	-4 799
Sum investeringsinntekter	-99 542	-96 395	-24 675	-126 961	-129 944	-123 204	-5 519
Vidareutlån	12 815	10 000	10 000	10 000	0	0	0
Bruk av lån til vidareutlån	-12 815	-10 000	-10 000	-10 000	0	0	0
Avdrag på lån til vidareutlån	1 775	1 800	1 800	1 900	0	0	0
Mottatte avdrag på vidareutlån	-2 690	-1 800	-1 800	-1 900	0	0	0
Netto utgifter vidareutlån	-915	0	0	0	0	0	0
Overføring frå drift	-62 230	-80 603	-153 018	-41 199	-1 581	-1 581	-81
Avsetningar til bundne investeringsfond	1 831	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0	0
Avsetningar til ubunde investeringsfond	1 000	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidlegare års udekka beløp	0	0	0	0	0	0	0

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Rev. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sum overføring frå drift og netto avsetningar	-59 398	-80 603	-153 018	-41 199	-1 581	-1 581	-81
Framført til inndecking i seinare år (udekt)	0	0	0	0	0	0	0

Løyvingsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringar i varige driftsmidlar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Sum 2026- 2029
Ny brønn Torpo VV Hallingselva	19	0	0	0	0	0	0
Ny fasade Tingstugu	1 247	0	0	0	0	0	0
Renovere bad Stugu (16 rom a 250')	803	1 250	300	200	0	0	500
Fornyng låsesystem gamal del Ål helsetun	250	0	0	0	0	0	0
Stavin 12 - nytt tak	749	0	0	0	0	0	0
Næringstomter	36 445	3 000	0	0	0	0	0
Wangen Torpo							
Stavin, ny utleigebustad	1 684	0	0	0	0	0	0
Wifi Ål kommune	184	0	0	0	0	0	0
Branntrygging	170	1 500	1 250	1 250	0	0	2 500
Minihus	3 685	0	0	0	0	0	0
Hago Burettslag	4 420	0	0	0	0	0	0
Uteområde Nedre Ål skule	22 718	1 500	200	0	0	0	200
Trafikksikring/Trafikk	569	0	300	300	300	300	1 200
Sireåne Bustadfelt	0	500	200	2 000	2 000	0	4 200
Turstig Breie - Kleivi	0	7 450	0	0	0	0	0
Forprosjekt turstig	0	375	375	0	0	0	375
Nordbygdane skule - Feten							
Kartlegging av biologisk mangfald	280	0	800	0	0	0	800
Renovasjonspunkt Nordheim og Lien	1 303	1 800	0	0	0	0	0
Bilar helse/sosial	1 087	600	400	400	-200	0	600
Ål kulturhus utbygging	569	2 000	200	0	0	0	200
Sambinding gangstig Stasjonsvegen -	0	1 875	1 875	0	0	0	1 875

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Sundrejordet - Kulturhustorget							
Torpo skule - utbetre betongsskader under bassenget	165	1 100	0	0	0	0	0
Naturfarekartlegging og tiltak	58	300	0	0	0	0	0
Utskifting maskiner renhald	622	688	1 770	675	260	0	2 705
Renovering av leiligheter	434	6 250	1 400	0	0	0	1 400
Brattebakken							
Utskifting av maskiner veg og park	3 448	1 345	450	1 000	5 500	0	6 950
Tilrettelegging budstad ein brukar	1 931	2 500	0	0	0	0	0
Tingstugu nytt låsesystem	171	0	0	0	0	0	0
Prestegardsjordet- avd.miljøterapi	9 791	29 000	100	0	0	0	100
Sentrumsutvikling	938	625	0	0	0	0	0
Oppgradering kapellet og nytt kjølerom	0	700	0	0	0	0	0
Ål helsetun - forprosjekt	641	37 500	8 800	100 000	100 000	0	208 800
omsorgsbustader- basseng							
Nye stolar Storesalen	0	2 375	0	0	0	0	0
Ål kulturhus							
Haugen bustadfelt	539	0	0	0	0	0	0
Hago bustadfelt	294	0	0	0	0	0	0
Leksvol renovering av 2 omsorgsleiligheter i underetasjen	510	0	0	0	0	0	0
Utleigebustad Stavin 12 renovering	524	900	0	0	0	0	0
Stavin drenering rundt nr. 7,9,11 og 12 og nytt vass- og avløp	312	7 000	5 000	0	0	0	5 000
Golv og sidemask storesalen	284	0	0	0	0	0	0
Bil til maler med stilashenger	269	0	0	0	0	0	0
Asfaltering - investering veg	-20	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering vatn/kloakk	3 118	3 000	3 000	3 000	0	0	6 000

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029 Sum	Øk.plan 2026- 2029
Grunnkjøp / sal av grunn - kjøp av eiendom / sal av eiendom	7	500	500	500	0	0	1 000
ENØK - egne bygg	5 332	7 000	1 000	0	0	0	1 000
Frivilligsentral	161	0	0	0	0	0	0
Flaum og skredkartlegging sentrum/Øvre Ål	3 344	0	0	0	0	0	0
Flaum og skredkartlegging Breie/Tune Noss	1 444	0	0	0	0	0	0
Flaum og skredkartlegging Vestlia med tiltak - skjønnsmidlar	1 432	0	4 000	0	0	0	4 000
Flaum og skredkartlegging Liagardane med tiltak - skjønnsmidlar	940	0	1 000	0	0	0	1 000
Sikringstiltak og ny bru Kvinda - skjønnsmidlar	13 730	0	8 700	0	0	0	8 700
Flaum og skredkartlegging Svarteberg	59	0	0	0	0	0	0
Flaum og skredkartlegging Torpo	380	0	0	0	0	0	0
Sikringstiltak Hellinggrove og Stavegrove	0	0	17 624	0	0	0	17 624
Sikringstiltak sentrum – Bekk 1 og 2	0	0	17 000	0	0	0	17 000
Stikkrenner og vegar Hellinggrove og Stavegrove - skjønnsmidlar - NVE og BFK	0	0	17 600	0	0	0	17 600
Auka innrenning på avløpsnett	0	0	10 000	0	0	0	10 000
Kjøp av Minnabu	13 845	0	0	0	0	0	0
Wi-fi skule og barnehage	0	375	0	0	0	0	0
Tellehaug bru – Breie	1 321	0	8 200	0	0	0	8 200
Senger Ål helsetun	0	200	0	0	0	0	0
Kjøp av bilar KAV	661	0	0	0	0	0	0
Solskjerming Nedre Ål skule	0	0	0	500	0	0	500

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Legionella førebyggende tiltak Ål helsetun	421	0	0	0	0	0	0
Parkeringsområde og droppsone Ål idrettshall	10 376	0	200	0	0	0	200
Gamlevegen (etappevis)	0	0	0	0	1 000	2 000	3 000
Liagardsvegen	0	0	1 000	0	0	0	1 000
Torpo sentrum	0	950	0	0	0	0	0
Kolbotnsvingen - Vestliavegen	0	0	2 550	0	0	0	2 550
Dokklisvingen	0	0	0	200	0	0	200
Røysevegen	0	0	0	250	0	0	250
Øvre Hago	0	170	260	0	0	0	260
Funksjonelle arbeidsrom Torpo skule	0	0	0	0	125	0	125
Ål ungdomsskule - funksjonelle rom	0	0	100	2 000	2 000	0	4 100
Utbetring uteområde/drenering	0	1 000	2 300	0	0	0	2 300
Sando barnehage							
Nedre Ål skule	0	0	2 500	0	0	0	2 500
oppgradering av N-fløy							
Kitilsvegen	0	600	100	0	0	0	100
Kringlevegen	0	0	0	550	0	0	550
Bru kulu	0	2 200	0	0	0	0	0
Hundepark Sundre	0	250	0	0	0	0	0
Tiltak for å redusere radon i utleigebygg	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Renovering lokalar byggforvaltning	555	0	0	0	0	0	0
Tak idrettshallen	0	0	0	0	8 000	0	8 000
Sensorteknologi	0	0	100	200	300	300	900
Ombygging Ål brannstasjon	0	0	500	4 000	0	0	4 500
Nytt dekke i ballbingen Leveld	0	0	250	0	0	0	250
Låsesystem for omsorgsbustader	0	0	0	400	0	0	400
Familiens hus - bruksendring og ombygging	0	0	1 000	2 000	0	0	3 000
Skattebøl skule - bruksendring til barnehage	0	0	1 000	0	0	0	1 000

Handlings -og økonomiplan for 2026-2029, årsbudsjett 2026
Ål kommune

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Tak inngangsparti Ål kulturhus	0	1 500	0	0	0	0	0
Solskjerming biblioteket	0	200	0	0	0	0	0
Ventilasjon kulturhuset	0	0	500	1 000	1 000	0	2 500
Utskifting av gjerde nedanfor Fjellheimhuset	0	0	200	0	0	0	200
Renovasjonspunkt Norheim og Lien	506	0	1 100	400	0	0	1 500
Avløpsledning hytter ferieparken	0	5 500	6 500	0	0	0	6 500
Rehabilitering ledning VA Myrovegen	0	1 000	14 475	0	0	0	14 475
Utskifting elektronikk/PLS Søndre vassverk	0	1 000	0	0	0	0	0
Ny brønn Gunnarhaugen vassverk	0	0	2 000	0	0	0	2 000
Produksjonsvatten Søndre RA	0	300	500	0	0	0	500
ENØK Søndre vassverk	0	100	0	0	0	0	0
Kjøp av bruktbil til oppmåling	0	320	0	0	0	0	0
Kjøp av ny GPS til oppmåling	0	0	250	0	0	0	250
Forprosjekter "Hans"	0	3 000	0	0	0	0	0
Tiltak etter "Hans"	0	25 000	0	0	0	0	0
Nedre del av Stavegrove og Hellinggrove							
Molokker Tingstugu	0	250	250	0	0	0	250
Renovasjonspunkt Vestlia	0	0	1 100	400	0	0	1 500
Nytt kryss Kleivi	0	5 000	4 500	5 000	0	0	9 500
Utelager Oppsjø	0	2 400	800	0	0	0	800
Tiltak i sentrum (GNIST-prosjektet)	0	1 000	1 000	0	0	0	1 000
Overvannsledning Trolløyne/Carfix	0	0	5 500	0	0	0	5 500
Nordbygdene skule - utvendig måling	0	0	0	800	0	0	800
Investeringar i varige driftsmidlar	154 725	174 948	163 579	128 025	121 285	3 600	416 489

2. Tilskot til andre sine investeringar

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Næringstomter Wangen Torpo	20	0	0	0	0	0	0
Vegen Baklien - Sandelien	1 500	0	0	0	0	0	0
Investeringar i Ål kyrkjelege fellesråd	0	550	3 000	2 000	2 000	2 000	9 000
Tilskot til andre sine investeringar	1 520	550	3 000	2 000	2 000	2 000	9 000

3. Investeringar i aksjer og andelar i selskap

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Upstream - Kjøp av aksjer	2 000	0	0	0	0	0	0
Bruk -og avsetning bundne fond og EK KLP / kjøp av aksjer	1 528	1 500	1 581	1 500	1 500	0	4 581
Kjøp av 41 aksjer i Utdanningssenter Geilo USG kr. 82 000,-	82	0	0	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	3 610	1 500	1 581	1 500	1 500	0	4 581

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Rekneskap 2024	Opph. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan Sum 2026- 2029
Utlån av egne middel	0	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	159 855	176 998	168 160	131 525	124 785	5 600	430 070

Oversikt Investering og finansiering

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	163 579	128 025	121 285	3 600
Tilskudd til andres investeringer	3 000	2 000	2 000	2 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 581	1 500	1 500	0
Sum finansieringsbehov	168 160	131 525	124 785	5 600
Kompensasjon for merverdiavgift	-23 331	-24 535	-24 257	-720
Tilskudd fra andre	-76 218	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0
Bruk av lån	-27 412	-105 409	-98 947	-4 799
Videreutlån	10 000	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	-10 000	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	1 900	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 900	0	0	0
Overføring fra drift	-41 199	-1 581	-1 581	-81
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-168 160	-131 525	-124 785	-5 600
Sum finansieringsbehov	168 160	131 525	124 785	5 600
Sum finansiering	-168 160	-131 525	-124 785	-5 600
Udekt finansiering	0	0	0	0